

Proiect finanțat de
Uniunea Europeană

Promo - LEX

Promovarea democrației și a drepturilor omului

Institutul de
Politici Publice

RAPORT
DE MONITORIZARE

Implementarea la nivel local a concepției privind activitatea polițienească comunitară

Acest raport a fost elaborat de Institutul de Politici Publice, cu ajutorul Asociației Promo-LEX și cu sprijinul financiar al Uniunii Europene. Conținutul acestuia este responsabilitatea exclusivă a Institutului de Politici Publice și nu reflectă neapărat poziția Asociației Promo-LEX și a Uniunii Europene.

Chișinău, 2020

Studiul a fost elaborat sub egida Institutului de Politici Publice, cu suportul Asociației Promo-LEX și susținerea financiară a Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova.

Autori:

Irina Ciumac, Institutul de Politici Publice din Republica Moldova

Patricia Vieru

Natalia Vlădicescu

Sub redacția lui Arcadie Barbaroșie

Datele și opiniile din acest studiu sunt ale respondenților. Studiul nu reflectă în mod neapărat viziunea oficială a Promo-LEX sau a Delegației UE în Moldova. Conținutul, precum și constatările și recomandările studiului aparțin autorilor și nu reflectă în mod neapărat viziunile și pozițiile donatorilor.

Autorii aduc sincere mulțumiri tuturor respondenților care au participat la sondaj, la interviuri aprofundate și discuțiile desfășurate în cadrul cercetării.

Cuprins

Abrevieri	4
Aspecte metodologice	5
I. Opinii privind securitatea în comunitate	8
1.1 Percepții privind nivelul de siguranță	8
1.2 Priorități de intervenție	10
II. Aprecierea activității poliției	14
2.1 Opinii privind schimbările în activitatea poliției	14
2.2 Bariere în activitate	21
2.3 Percepții și impedimente în activitatea polițienească comunitară	26
2.4 Vizibilitate și transparență	30
III. Colaborarea poliției cu cetățenii	33
3.1 Nivelul de încredere al cetățenilor în poliție	33
3.2 Notorietatea polițistului de sector	34
3.3 Disponibilitatea populației de a oferi suport poliției	36
3.4 Comunicarea poliției cu populația	41
3.5 Proiecte care implică populația	44
IV. Aprecierea colaborării intersectoriale	48
4.1 Colaborarea poliției cu APL	48
4.2 Colaborarea poliției cu instituțiile de învățământ	50
4.3 Colaborarea poliției cu instituțiile de protecție socială	52
4.4 Colaborarea poliției cu instituțiile medicale	53
4.5 Colaborarea poliției cu alte instituții	55
4.6 Mecanisme existente de reglementare a colaborării	57
V. Structură de participare (CSC)	58
5.1 Practici locale	58
5.2 Eficiența Consiliului de Securitate Comunitară	59
5.3 Recomandări privind activitatea CSC	61
Concluzii	63
Anexe	66

Abrevieri

APC	Activitate Polițienească Comunitară
APL	Administrația Publică Locală
AS	asistent social
CSC	Consiliu de Securitate Comunitară
CSPT	Centru de Sănătate Prietenos Tinerilor
IA	interviu aprofundat
IGP	Inspectoratul General de Poliție
IP	Inspectorat de Poliție
INP	Inspectoratul Național de Patrulare
ONG	organizație neguvernamentală
UTAG	Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia

Aspecte metodologice

Raportul de monitorizare alternativă a avut drept scop măsurarea progresului și a rezultatelor realizate în cadrul procesului de implementare la nivel regional a Concepției privind activitatea polițienească comunitară și a Planului de acțiuni pentru anii 2018-2020.

Monitorizarea este **bazată pe obiectivele propuse** în următoarele documente, aprobate prin Hotărârea de Guvern nr. 100 din 30 ianuarie 2018:

- 1) Conceptul activității polițienești comunitare.
- 2) Planul de acțiuni pe anii 2018-2020 privind activitatea polițienească comunitară (APC).

Cercetarea a acoperit procesul de implementare la nivel regional/local, astfel indicatorii a cărei sursă de verificare sunt Inspectoratul General de Poliție și/sau Ministerul Afacerilor Interne nu au fost supuși monitorizării în cadrul acestui proiect. Perioada monitorizată este 2018 - 2019.

Datele au fost colectate în 6 raioane, câte 2 din regiunile de Nord, Centru și Sud (UTA Găgăuzia). A fost utilizată metoda „grupului de comparație”, studiul a cuprins 3 raioane în care a fost pilotat conceptul de APC¹ - grupul de bază și 3 raioane din grupul de control. Din fiecare regiune (Nord, Centru și Sud/UTAG) a fost selectat câte un raion de bază și unul pentru grupul de control. Pentru selectarea grupurilor de control, au fost identificate raioane cu rata infracționalității similară cu raioanele de bază unde a fost pilotat conceptul și care au fost incluse în studiu.

Tabel 1. Raioane selectate

Regiunea	Grup de bază	Grup de control
Zona de Centru	Anenii Noi	Telenești
Zona de Nord	Sângerei	Fălești
Zona de Sud/UTAG	Comrat	Ceadâr-Lunga

Pentru monitorizarea indicatorilor au fost utilizate tehnici cantitative și calitative:

- fișă de monitorizare;
- interviuri aprofundate cu experți;
- sondaj de opinie aplicat în rândul angajaților poliției;
- sondaj de opinie aplicat în rândul populației.

¹ Conform Planului de Acțiuni, din 2018 conceptul de Activitate Polițienească Comunitară a fost pilotat în 5 sectoare de poliție din țară

Datele cercetării au fost colectate în perioada decembrie 2019 - ianuarie 2020.

Tabel 2. Designul cercetării

Tehnici utilizate	Intervievați per grup de bază	Intervievați per grup de control	Total
Interviuri aprofundate cu experți	17	17	34
Fișă de monitorizare	2 ²	3	5
Sondaj de opinie în rândul polițiștilor	172	157	329
Sondaj de opinie în rândul populației	110	100	210

În cele 6 localități incluse în cercetare s-a discutat cu reprezentanți ai APL, inspectoratelor de poliție, instituțiilor de învățământ, instituțiilor medicale, serviciilor de asistență socială, societății civile. Au fost realizate 34 de interviuri. Asigurarea diversității instituțiilor în fiecare localitate a fost un criteriu de bază în selectarea respondenților (vezi Tabelul 3).

Tabelul 3. Distribuția interviurilor aprofundate

	Tipul instituției	Nr. interviuri (IA)	Descriere/ remarci
1	Inspectorate de Poliție	12	În fiecare localitate au fost realizate interviuri cu polițiști de sector și cu șefii/adjuncții Inspectoratelor de Poliție sau persoanele responsabile de ordine publică și APC.
2	APL	5	Au fost intervievați primari sau viceprimari din localitățile incluse în eșantion.
3	Instituții de învățământ	5	În fiecare localitate au fost intervievați directori sau directori adjuncți din instituții de învățământ. Instituțiile au fost selectate aleatoriu.
4	Instituții medicale	2	Au fost intervievați reprezentanți ai centrelor de sănătate mentală și ai centrelor de sănătate prietenoase tinerilor.
5	Instituții de Asistență Socială	4	Au fost intervievați asistenți sociali din localitate și specialiști în protecția drepturilor copilului.

² Nu au fost oferite date pentru Comrat.

6	Alte instituții (societatea civilă, mass-media)	6	Șef sector "Supraveghere de vecinătate" (2); Centru de plasament (2); Reprezentant mass-media (1); Reprezentant ONG (1).
	TOTAL	34 IA	

Provocări ale studiului:

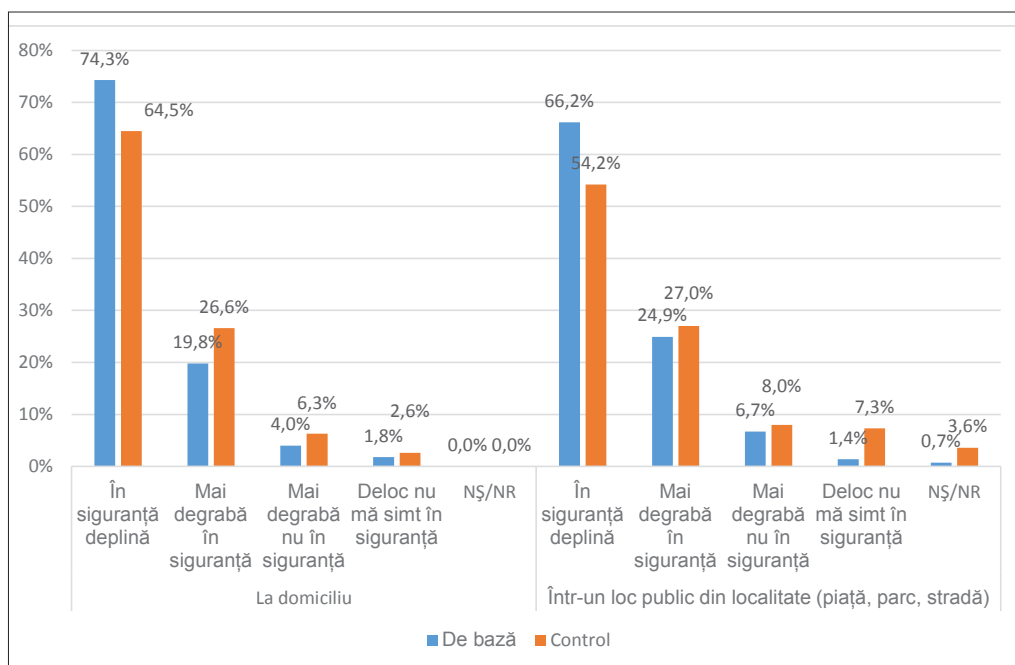
- În unele Inspectorate, răspunsurile polițiștilor au fost influențate de către manageri;
- Unii specialiști din localitățile unde a fost pilotat conceptul, au cunoștințe limitate privind activitatea APC și a CSC-urilor;
- Unele inspectorate nu au oferit datele solicitate pentru fișa de monitorizare sau au prezentat parțial informația;
- Conceptul APC fost pilotat într-un sector, dar în mare parte informația oferită se referea la Inspectorat, deci și analiza s-a făcut pe raion. De menționat că activitățile privind conceptul APC au vizat nu doar sectorul pilotat, excepție fiind dotările tehnice.

I. OPINII PRIVIND SECURITATEA ÎN COMUNITATE

1.1 Percepții privind nivelul de siguranță

În localitățile unde a fost pilotat conceptul de APC, populația se percepe ca fiind mai în siguranță, atât pe timp de zi, cât și pe timp de noapte. Studiul cantitativ atestă diferențe dintre grupul de bază și control privind nivelul de siguranță al populației pe timp de zi, atât la domiciliu, cât și în locuri publice. Astfel, ponderea celor care au răspuns că sunt *în siguranță deplină* este mai mare în localitățile de bază (74,3%), comparativ cu localitățile din grupul de control (64,5%). În localitățile de control, *deloc nu se simt în siguranță* 7,3% din respondenți, în comparație cu 1,4% în grupul de bază (vezi Figura 1). Aceleași tendințe se observă privind nivelul de siguranță și pe timp de noapte (vezi Anexa 1, Q1).

Figura 1. Nivelul de siguranță la domiciliu și în locuri publice, pe timp de zi (**populație**)

Îngrijorările populației privind nivelul de infracționalitate sunt relativ mai mici în localitățile din grupul de bază, comparativ cu cele din grupul de control, ponderea celor care au răspuns *foarte îngrijorat* fiind de 9,9% în localitățile de bază, față de 16,4% în cele de control. Mai mult de un sfert (27,1%) din populație din localitățile în care a fost pilotat conceptul APC *nu sunt îngrijorați* privind infracționalitatea în localitate, pe când în localitățile din grupul de control ponderea acestora este sub o cincime (18,1%).

Figura 2. Îngrijorări privind nivelul de infracționalitate în localitate (populație)

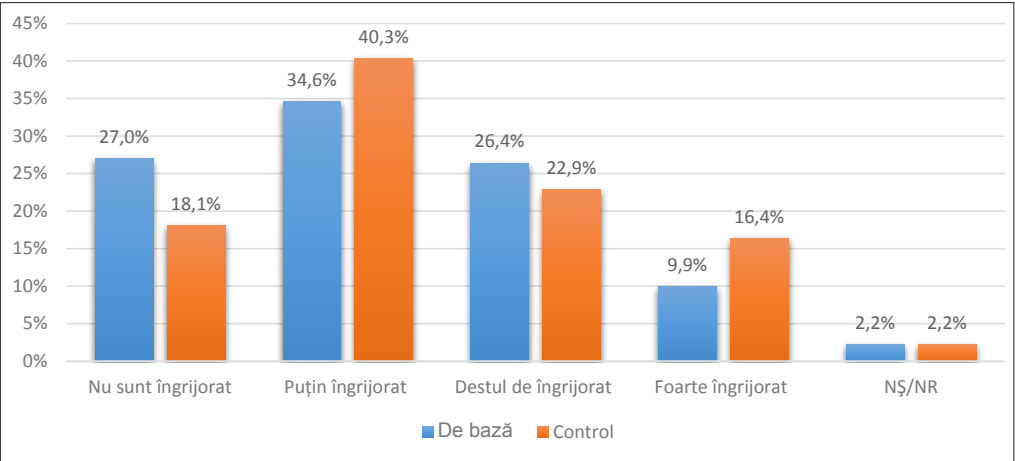
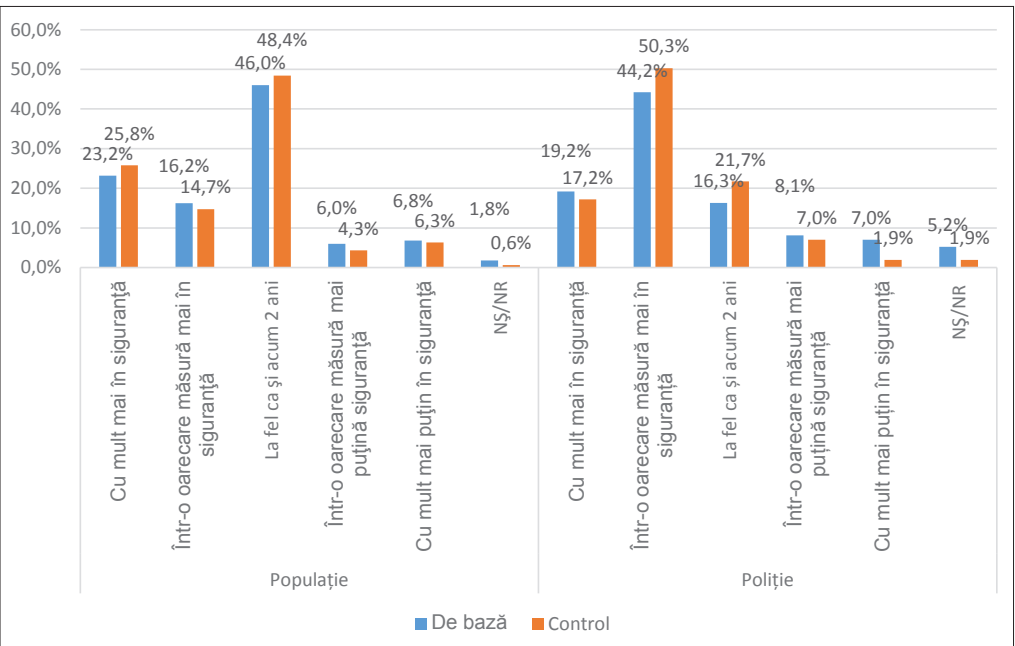

Figura 3. Nivelul de siguranță, comparativ cu 2 ani în urmă (populație, poliție)

Privind schimbările din ultimii 2 ani ai nivelului de siguranță în comunitate, se atestă diferențe semnificative între percepțiile populației și cele ale poliției. Aproape jumătate din cetățenii intervievați, atât din grupul pilot (46%), cât și din cel de control (48,4%), au relatat că apreciază nivelul de siguranță *la fel ca și acum 2 ani*,

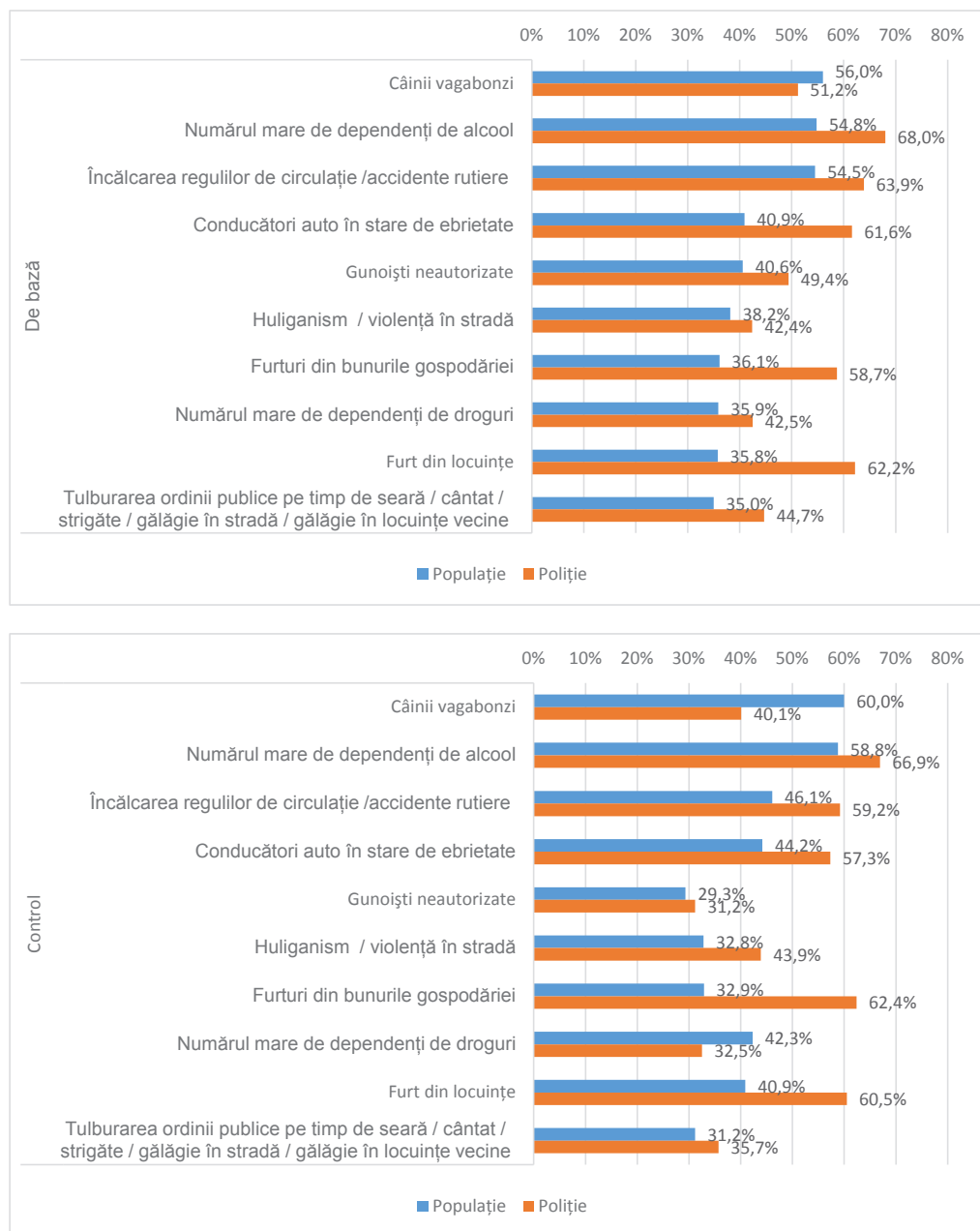
doar aproximativ o cincime din polițiști consideră astfel. Majoritatea colaboratorilor poliției participanți la studiu, 44,2% - din grupul de bază și 50,3% - din grupul de control, sunt de părere că populația se simte într-o oarecare măsură mai în siguranță, pe când ponderea cetățenilor care au ales această variantă de răspuns este de doar 16,2% în grupul de bază și 14,7% în cel de control. Este important de menționat că datele studiului nu relevă diferențe semnificative între localitățile unde s-a pilotat proiectul și cele unde nu s-a pilotat. Putem admite că impactul unor acțiuni precum sunt cele realizate în cadrul APC se resimte mai tardiv la nivel de percepție a populației (vezi Anexa 1, Q2; Anexa 2, A2).

1.2 Priorități de intervenție

Datele cantitative arată că top trei probleme care îi îngrijorează cel mai mult pe cetățeni sunt similare în grupul de bază și în grupul de control, fiecare al doilea intervievat menționând că este îngrijorat *în foarte mare măsură/în mare măsură* de următoarele aspecte: *câinii vagabonzi* (56% în grup de bază, 60% grup control); *numărul mare de dependenți de alcool* (54,8% în grup de bază, 58,8% grup control) și **încălcarea regulilor de circulație/accidente rutiere** (54,5% în grup de bază, 46,1% în grup control). În rândul polițiștilor, principalele 3 probleme se referă la *numărul mare de dependenți de alcool* (68% în grup de bază, 66,9% grup control); **încălcarea regulilor de circulație/accidente rutiere** (63,9% în grup de bază, 59,2% în grup control); *furt din locuințe* (62,2% în grup de bază, 60,5% în grup control). Problema *câinilor vagabonzi*, care îngrijorează cea mai mare pondere din populație, este mai puțin îngrijorătoare pentru poliție, dat fiind faptul că aceasta nu este direct responsabilă de soluționarea problemei. De asemenea, se înregistrează o diferență considerabilă între ponderea populației îngrijorată de o anumită infracțiune față de cea a poliției, astfel, dacă aproximativ 1/3 din populație din localitățile de bază este îngrijorată *într-o mare măsură* de furturile din locuințe, atunci ponderea polițiștilor este dublă (vezi Figura 4).

În top 10 probleme indicate de poliție s-au regăsit și alte aspecte pe care populația le percepe într-o măsură mai mică ca fiind îngrijorătoare: *violența în familie*, *implicarea minorilor în ilegalități* și *violența în stradă*. (vezi Anexa 1, Q5; Anexa 2, A4).

Figura 3. Fapte/ acțiuni care constituie o problemă la nivel comunitar (populație, poliție)

În cadrul studiului calitativ, specialiștii și-au manifestat îngrijorarea privind creșterea ratei infracționalității în localitate. Cel mai des invocate probleme se referă la furturi, violența domestică și delincvența juvenilă. În viziunea intervievaților,

delincvența juvenilă și problemele de comportament în rândul minorilor cresc pe fondul migrației masive a părinților, copiii rămânând nesupravegheați sau în grija unor rude care nu reușesc să le acorde atenția necesară.

Caseta 1. Îngrijorări privind creșterea ratei infracționalității

„Mă îngrijorează furturile și violența în familie, inclusiv minorii aplică violența.” (AS, grup control)

„După statistică noastră, cele mai multe infracțiuni sunt pe furt, ca și în întreaga țară.” (APL, grup control)

„Avem multe cazuri când copiii minori săvârșesc infracțiuni, din cauza că părinții sunt plecați, ei rămân cu bunicii, bunicii fiind mai în vârstă nu pot să le acorde toată grija și atenția necesară. Migrația masivă este o problemă mare pentru noi.” (AS, grup de bază)

„Sunt mulți copii din familii unde mama nu se ocupă deloc de ei, ori ei sunt lăsați cu bunicii, au probleme de comportament, abandon școlar, au probleme cu legea, vagabondaj sau furat.” (Instituție de învățământ, grup control)

Pentru a ameliora situația infracțională la nivel de localitate mai mulți respondenți au specificat că este necesară focalizarea accentelor pe 2 domenii majore:

1. Legislativ: aplicabilitatea uniformă a legii, înăsprirea amenzilor pentru infracțiuni care sunt în creștere, informarea populației privind măsurile contravenționale;
2. Programe naționale complexe, care să diminueze migrația masivă și/sau efectele migrației: crearea locurilor de muncă, asigurarea unor salarii decente, programe de reintegrare, suport pentru minorii ai căror părinți sunt plecați peste hotare etc.

„Să fie mai multe amenzi, poliția este prea bună cu ei. În locuri publice ei consumă și țigări, și băuturi, acea lege cu fumatul în spațiul public nu se mai respectă la noi. Ca să fie respectată legea, oamenii trebuie să plătească amendă și pe urmă vor ști să nu mai încalce, ca să nu fie pedepsiți.” (AS, grup de bază)

„Statul ar trebui să facă mai mult pentru prevenire. Să fie vreun program, să micșoreze cumva rata aceasta de migrație. Să fie locuri de muncă, să nu fie nevoiți părinții să plece, copiii rămân fără îngrijire și de acolo începe abandonul școlar, furt, violență, abuz fizic, sexual.” (AS, grup de bază)

„Să le facă cunoștință cu codurile contravenționale, să le spună la ce poate să ajungă un furt, o violență în familie.” (Mass-media, grup control)

Pentru a identifica prioritățile de intervenție în localități poliția din localitățile, unde a fost pilotat conceptul APC, a utilizat instrumente și metode noi pentru domeniul lor de activitate, cum ar fi: sondajele aplicate în comunitate, consultările publice, utilizarea rețelelor sociale/ de comunicare. O parte din polițiști, în baza unor instrumente standardizate oferite de IGP (metodologie, chestionar) au dezvoltat alte instrumente adaptate specificului local. Astfel de practici au fost întâlnite în unele localități din grupul de bază, fiind menționate și exemple de soluționare a unor probleme locale, identificate în cadrul sondajului/sondajelor de opinie realizate în comunitate sau în instituții de învățământ.

„Sondajul este un element foarte important în APC, cum altfel să afli durerea sau problemele unui om?! În sondaj sunt întrebări clare, avem o majoritate care specifică ce probleme sunt, vedem și pe vârste, și pe studii, cum vede fiecare categorie problema. Care au fost de la IGP au fost într-un fel. Care l-am aplicat aici în localitate, am simplificat întrebările și am introdus întrebările care îmi trebuiau.” (Poliție, grup de bază)

O altă metodă utilizată pentru a cunoaște problemele localității și a implica cetățenii în soluționarea unor cazuri este prin intermediul rețelelor de socializare. Unii polițiști din grupul de bază au creat un grup pe Viber din care fac parte mai mulți locuitori ai comunității și unde aceștia pot semnală infracțiuni, comportamente inadecvate în comunitate. Această formă de comunicare prin intermediul tehnologiilor informaționale este salutăată de către membrii comunității, ei și-ar dori ca poliția să ofere și informații referitoare la cazurile care au fost soluționate sau la acțiunile întreprinse de poliție.

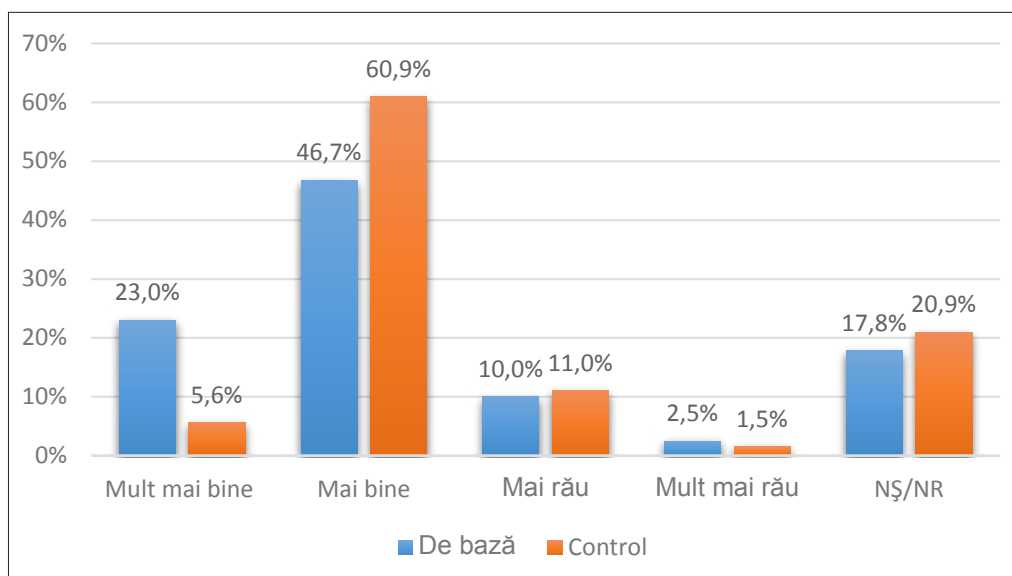
„Inspectorul nostru de sector, din sat, a făcut un grup pe Viber și a invitat cetățenii din sat în grup și scrie așa teme: „Iată persoana este în căutare, a văzut-o cineva? Ce probleme aveți la Dvs. în comunitate, spuneți-mi vă rog. Eu sunt în grup.” (Centru de plasament, grup de bază)

II. APRECIEREA ACTIVITĂȚII POLIȚIEI

2.1 Opinii privind schimbările în activitatea poliției

În localitățile unde a fost pilotat conceptul de activitate polițienească comunitară, ponderea cetățenilor care au apreciat că poliția lucrează *mult mai bine acum* comparativ cu doi ani în urmă este de 4 ori mai mare (23%) în raport cu ponderea respondenților din grupul de control (5,6%) (vezi Anexa 1, Q19). La întrebarea deschisă „Ce anume s-a schimbat spre bine” 1 din 5 cetățeni consideră că polițiștii *au devenit mai atenți la ordinea publică*. De menționat că circa 40% din respondenții care au indicat că poliția lucrează *mai rău* sau *mult mai rău*, nu au indicat exact schimbările negative (vezi Anexa 1, Q20).

Figura 5. Schimbări în activitatea poliției, comparativ cu 2 ani în urmă (populație)

În cadrul studiului calitativ, specialiștii intervievați au punctat o dinamică pozitivă în abordarea cooperării intersectoriale, precum și diminuarea fenomenului de pasare a responsabilității/ problemei de la un polițist la altul sau între diferite departamente ale poliției. Conform opiniei intervievaților, factorii care au determinat aceste schimbări se referă la schimbarea abordării față de problemele instituțiilor, dar și apropierea poliției de comunitate. De asemenea, sunt voci care consideră că o influență pozitivă a avut și creșterea ponderii femeilor în rândul polițiștilor. Cu toate acestea, atât în grupul de bază, cât și în grupul de control, ponderea femeilor în poliție este semnificativ mai mică, comparativ cu cea a bărbaților.

Caseta 2. Percepțiile specialiștilor privind schimbările în activitatea poliției

„Înainte foarte greu lucram cu poliția, nu erau cadre. În centru copiii nu ascultau, aveau un comportament mai agresiv, amenințau personalul și noi sunam la poliție, și poliția nu avea timp să se implice. Așteptam, sunam și de 3-4 ori. Ne spunea că nu au ce să facă. Ape-lam inspectorul de sector, îmi spunea „de ce mă sunați pe mine, este specialist pe minori, sunați acolo.” Totul depinde de persoană... S-au schimbat și șefii, persoanele deja aveau o altă atârnare, încercau să înțeleagă ce facem noi, cum putem împreună să ne rezolvăm problema.” (Centru de plasament, grup de bază)

„Înainte lucram greu. Noi sunam, ne împingeau de la unul la altul. Depindea de persoană. Acum ei sunt mai receptivi, că au persoane încadrate în acest domeniu, se implică mai mult. Am observat că acum sunt și mai multe femei, asta cred că tot a schimbat atâr-narea.” (AS, grup de bază)

„S-a schimbat atitudinea și avem o cooperare strânsă. La fiecare sunet al nostru, ei reacți-onează imediat. Asta s-a întâmplat în ultimii 2-3 ani, deja avem o relație foarte bună, ne oferă răspunsuri, soluționăm repede problemele care apar. Ne ajută foarte mult.” (Insti-tuții de învățământ, grup control)

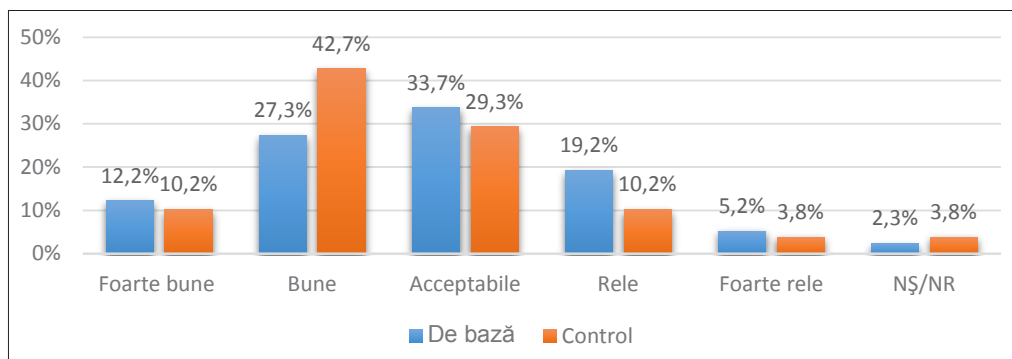
Pe de altă parte, majoritatea reprezentanților poliției din localitățile din grupul de bază, atunci când menționau schimbările din ultimii ani în activitatea lor, se refe-reau, în primul rând, la cele tangibile și materiale, cum ar fi lucrările de reparație și dotările cu echipament și mijloace speciale.

a. Infrastructură și condiții de muncă

Studiul cantitativ relevă că ponderea polițiștilor care apreciază condițiile de muncă ca fiind *bune* și *foarte bune* este semnificativ mai mare în grupul control (52,9%), comparativ cu cel de bază (39,5%). O treime din respondenți remarcă că acestea sunt *acceptabile* (33,7% - grupul de bază și 29,3% - grupul control). Doi din zece polițiști din localitățile pilotate, comparativ cu unul din zece din grupul de control apreciază condițiile ca fiind *rele*. Dat fiind faptul că în grupul de bază, la sondaj au participat atât polițiștii din sectoarele a căror edificii au fost reparate, cât și ceilalți care nu au beneficiat de îmbunătățiri, datele necesită a fi interpretate cu atenție.

Datele studiului calitativ, de asemenea, sunt duale; dacă unele sectoare de poliție unde a fost pilotat conceptul APC au fost modernizate și reparate, fiind apreciat aportul instituțiilor donatoare internaționale, atunci în alte localități din grupul de control situația privind condițiile de muncă ale angajaților este deplorabilă. Sunt sectoare care nu se încălzesc pe perioada rece a anului, încăperile necesită reparații, starea acestora fiind deplorabilă. Unele sedii nu sunt dotate corespunzător pentru

Figura 6. Aprecierea condițiilor de muncă din sectoarele de poliție (**poliție**)

activitatea de zi cu zi a polițiștilor (lipsa mobilierului, lipsa spațiului pentru audiența cetățenilor etc.). Unii polițiști intervievați au menționat că bugetul inspectoratului de poliție nu prevede cheltuieli pentru încălzire, iar primăria, în sediul căreia de cele mai dese ori se află oficiul șefului de post, nu are resurse pentru întreținerea oficiului polițistului.

„Prin Strategia de Dezvoltare 2016-2020, avem un ajutor solid din partea UE, pe compartimentul logistic, dotare, sedii. 7 ani de zile tot scriam demersuri pentru a schimba acoperișul sediului, izolatorului de detenție, era vechi, deteriorat, ce schimbam noi pe loc, ținea o perioadă, apoi iarăși curgea. Birourile erau defectate, curge pe tavan, pereți. La etajul 4 era imposibil să lucrezi. În ultimii 2 ani am primit surse pentru a schimba acoperișul instituției, din sursele IGP, și acoperișul la izolator, care e cu sala împreună, acolo schimbăm acum. Am finalizat acum izolatorul, într-o lună-două îl vom deschide.” (Poliție, grup de bază)

„La dâșii poliția comunitară a fost un proiect internațional, le-au făcut și reparație, e foarte bine acum. Am văzut și încăperile, sunt foarte bune, au condiții.” (Instituții medicale, grup de bază)

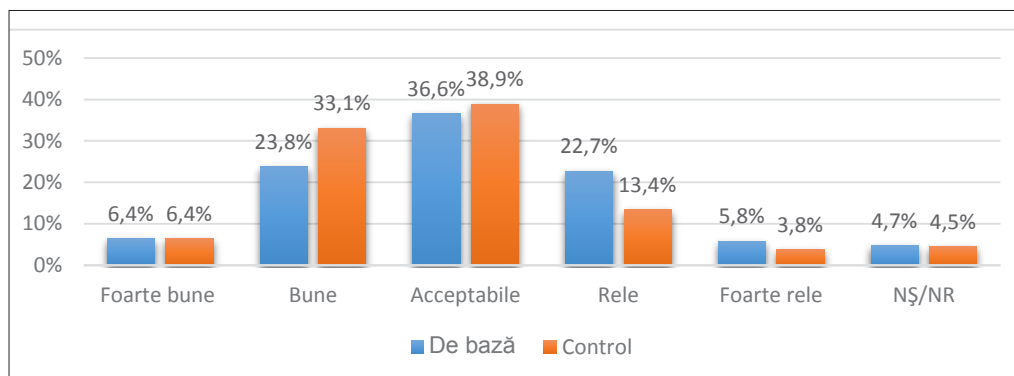
„Sectorul nu se încălzește. Chiar dacă la noi la sector se cere prin ordin să fie permanent un om, la noi nu este așa ceva. Iarna încălzire nu este și nu stă nimeni la sector. Condiții nu avem. La sector este doar un birou pentru toți, noi acolo facem și ședințe. Ca să lucrezi cu o persoană nu este posibil. Stau toți împreună acolo. Sunt persoane care solicită să vorbească doar cu o persoană din angajați și atunci noi ceilalți trebuie să ieșim pe hol sau să găsim un alt spațiu unde se poate de vorbit.” (Poliție, grup control)

În același timp, populația consideră că în sediul poliției condițiile sunt *bune și foarte bune*, diferențe semnificative între grupul pilot și cel de bază nu se atestă (68,9% - grup de bază și 70,4% - grup control).

b. Dotări

O imagine similară celei privind aprecierea condițiilor de muncă se atestă și referitor la aprecierea dotării tehnice a sectoarelor de poliție. Respondenții din localitățile de control percep dotarea tehnică ca fiind *bună* și *foarte bună* într-o pondere mai mare (39,5%), comparativ cu cei din grupul de bază (30,2%). Aceleași tendințe se observă privind aprecierea dotării cu mijloace speciale (vezi Anexa 2, A18).

Figura 7. Aprecierea dotării tehnice (poliție)

Toate persoanele intervievate din cadrul structurilor de poliție au menționat că în ultimii ani au fost schimbări semnificative privind asigurarea cu mijloace de transport a inspectoratelor de poliție, unități de tehnică de calcul, echipament și mijloace speciale. Chiar dacă inspectoratele de poliție din raioane apreciază asigurarea cu automobile, unele sectoare susțin că unitățile de transport transmise nu sunt suficiente pentru necesitățile reale ale unui sector de poliție.

„Am fost dotați cu automobile, alb-negru avem doar 2, în rest sunt toate noi. Începând din 2013, când au fost formate sectoarele de poliție, am primit 5 automobile, apoi pe parcurs am primit altele. Am primit automobil pentru escortarea deținuților, ultimul răcnet, probabil le-ați văzut. Am primit automobil și pentru expertul criminalist, este dotat cu toate necesare.” (Poliție, grup de bază)

„Avem un singur transport la sector, avem 10 primării și 21 de localități. Dacă 2 persoane pleacă în sector cu automobilul, atunci celelalte 6 cum să facă?! Pe jos?! Practic se folosesc automobilele personale.” (Poliție, grup control)

„Dotarea tehnică a dus la o mobilitate crescută și la operativitatea poliției. 10-15 ani în urmă polițiștii nu aveau mașini, acum cetățenii îi văd mereu în oraș, ei se pot deplasa când este nevoie urgent.” (APL, grup control)

Mai mulți polițiști din grupul de control, intervievați, au menționat, că șefii de post deseori folosesc computerul de la Primărie, pentru a expedia/ primi documente, verifica materiale. Majoritatea reprezentanților poliției apreciază suportul APL în acest sens.

„Șefii de sectoare au laptopuri. Avem un calculator dat în 2014, calculatorul lucrează până în prezent. Mai avem un calculator dat de la IP. La atâția oameni este greu de lucrat cu 1 calculator. Șefii de post lucrează la calculatoarele din primării.” (Poliție, grup control)

„Sunt unele momente care trebuie îmbunătățite, poate și spații mai comode, aceleași calculatoare mai moderne. Noi pe ei tot i-am ajutat, le-am dat niște mese. Condițiile și pentru primirea cetățenilor sunt rele la ei, sunt dificultăți la ce ține de mobilă și tehnică.” (APL, grup de bază)

O altă schimbare pozitivă verbalizată de unii intervievați se referă la asigurarea cu uniforme noi și **încălțăminte de sezon**, în special pentru personalul care activează în teritoriu.

„Cea mai importantă dotare a fost uniforma, foarte mult face cum un polițist se prezintă în fața cetățeanului și dacă noi umblam cu uniforme de 3 ani, și vara își pierde culoarea la soare... Polițistul trebuie să fie polițist, prezentabil, frumos îmbrăcat, la 4 ace să se prezinte în fața oamenilor.” (Poliție, grup control)

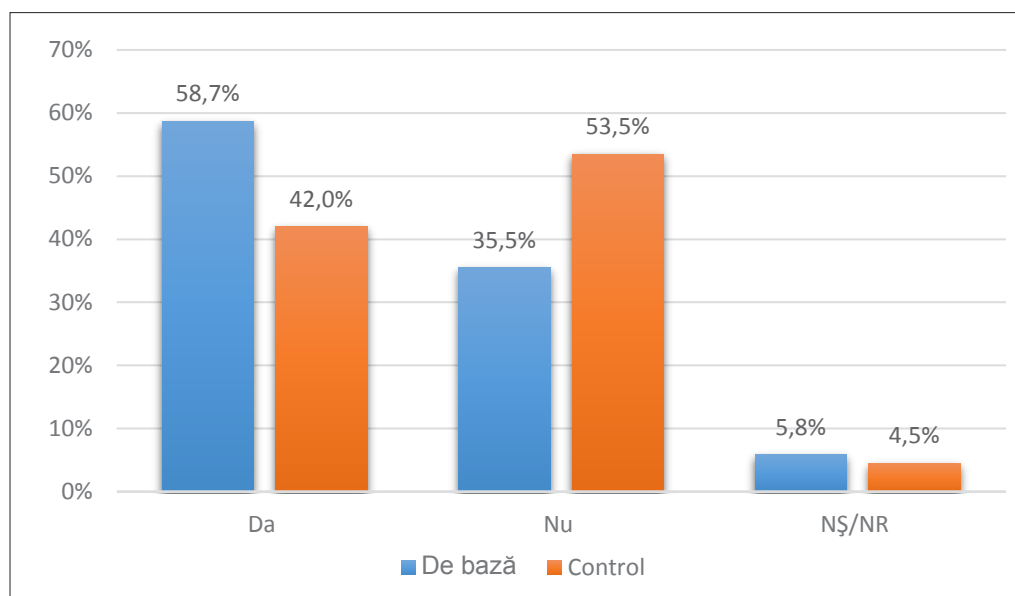
„Am fost dotați acum recent cu încălțăminte de iarnă, de primăvară, ce am cerut, ni s-a dat. Știu că nu la tot inspectoratul, în primul rând la acei din teritoriu. Pe urmă și la cei din birouri.” (Poliție, grup control)

c. Instruire și schimb de experiență

Studiul cantitativ denotă că mai mulți polițiști din grupul pilot au fost instruiți privind conceptul APC. Astfel, 6 din 10 polițiști din localitățile unde a fost pilotat conceptul APC au indicat că au participat la instruiți privind implementarea APC, acest lucru a fost menționat de 4 din 10 polițiști din grupul control.

Unii colaboratori ai poliției au menționat importanța instruirilor ca factor de schimbare în activitatea poliției din ultimii ani. Atât cei din localitățile din grupul de bază, cât și cei din localitățile grupului de control apreciază instruirile/ formările și schimburile de experiență.

Figura 8. Participarea la instruiți privind APC

„În ultimii 2 ani, 70% din colegii mei au mers la instruiți cu experți străini, europeni, interni, formatori de-ai noștri. Șeful meu a fost în prima vizită în Suedia și a venit deodată cu altă gândire. Avem și un coleg de-al nostru care este formator și merge prin republică pe compartimentul lui.” (Poliție, grup de bază)

„Cursuri de instruire, zilnic vorbim cu șefi mai mici, la ședință le-am adus la cunoștință sub semnătură: să nu tolereze corupția, să fie amabili cu oameni, să se prezinte decent în teritoriu.” (Poliție, grup control)

d. Schimbarea abordării privind activitatea poliției

O parte din polițiștii intervievați au accentuat schimbarea abordării în activitatea poliției, unde activitățile de prevenire și comunicare cu populația au crescut în intensitate, în ultimii ani. Odată cu reformele în poliție, abordările noi, care ar corespunde nevoilor localităților și cetățenilor au luat locul unor principii vechi de lucru. Ca efect, câțiva respondenți consideră că a crescut nivelul de încredere în poliție, în urma activităților de prevenire realizate cu cetățenii.

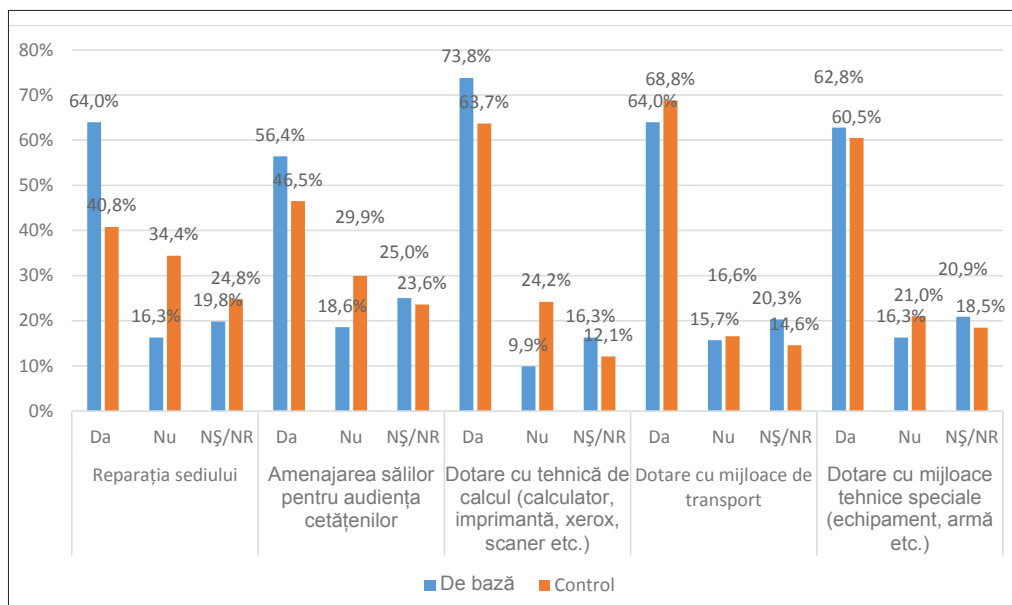
„Mentalitatea polițiștilor s-a schimbat, nu mai lucrăm pe principiile vechi, mai mult se pune accentul pe comunicare și prevenție. Nu mergem numai la pedepse, maltratări, discuții prostești – așa cum se practica înainte. Oricum polițistul trebuie să fie sever, sever acum înseamnă să respecte legea. Dar înainte sever însemna bătaie, pumni și persoane private de drepturi.” (Poliție, grup control)

„Nu mai suntem orientați pe pedepsirea populației, înainte erau mai multe posibilități de aplicare a sancțiunilor, se ajungea deseori la izolare, deși unul din 100 de oameni putea nimeri acolo, nevinovat. Astăzi avem multe programe, proiecte, acestea sunt orientate pe prevenire.” (Poliție, grup control)

„Era ordinul 151 aprobat cu mult timp în urmă și nimeni nu l-a anulat. Acolo era scris clar că trebuie dus lucrul cu cetățenii pentru a crește nivelul de încredere. Ideea aceasta, de a duce lucrul cu populația prin activități de prevenire, nu s-a schimbat atunci când a apărut APC. Schimbări sunt la nivel de mentalitate, poliția a făcut anumite schimbări și ajustări în APC la nivel local, pentru ca aceste activități să corespundă nevoilor și localității noastre.” (Poliție, grup de bază)

Datele studiului cantitativ punctează că polițiștii din grupul de bază au mai mari așteptări și identifică într-o pondere mai mare necesitățile în sectorul de poliție unde activează, la toate categoriile, excepție fiind dotarea cu mijloace de transport.

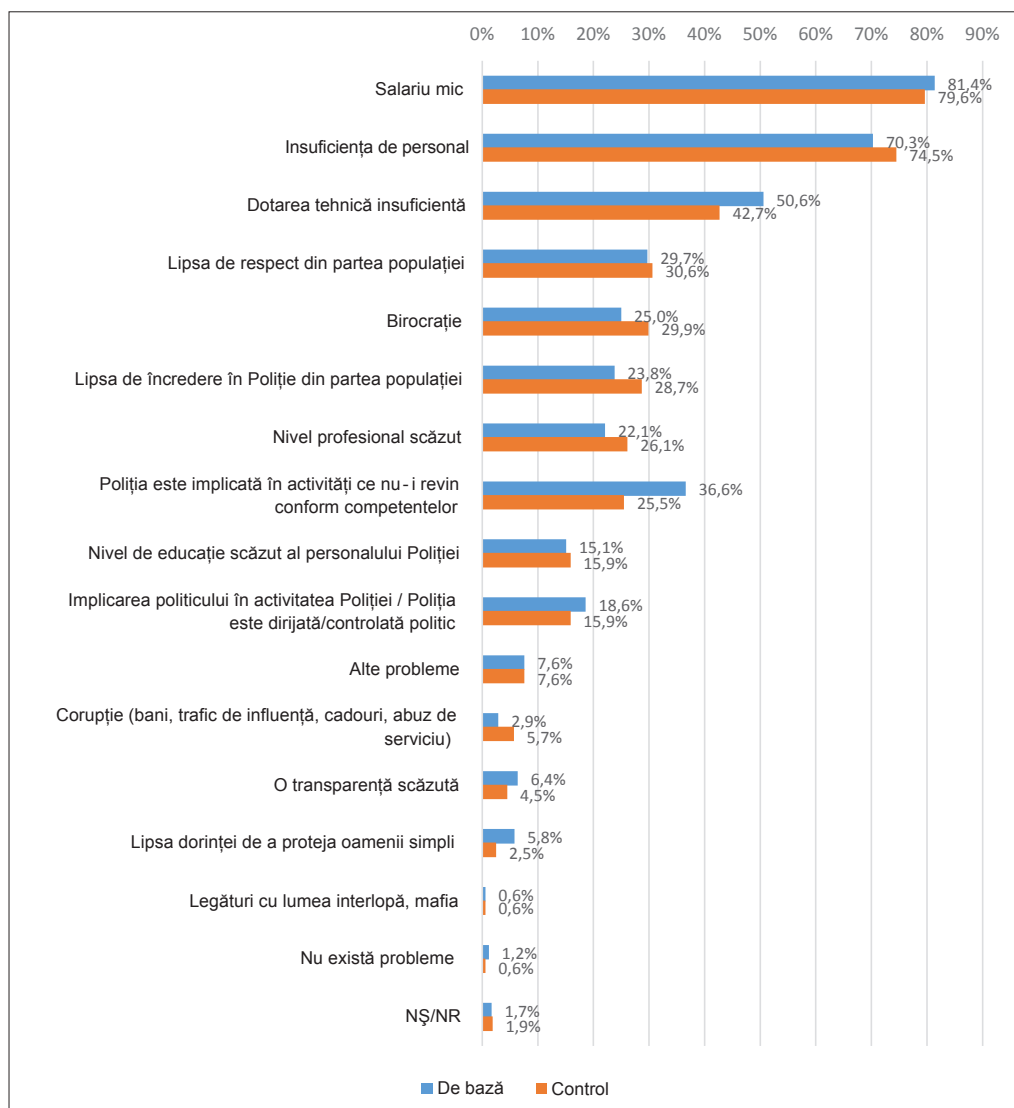
Figura 9. Percepții privind îmbunătățirile necesare (poliție)

2.2 Bariere în activitate

Principalele trei probleme cu care se confruntă sectorul de poliție atât în grupul de bază, cât și în cel de control sunt similare. Astfel, 8 din 10 respondenți au menționat *salariul mic* (81,4% - de bază, 79,6% - de control), 7 din 10 – *insuficiența de personal* (70,3% - de bază, 74,5% - de control) și aproximativ jumătate din respondenți vorcifică că *dotarea tehnică este insuficientă* (50,6% - de bază, 42,7% - de control).

Figura 10. Problemele majore cu care se confruntă sectorul de poliție (**poliție**)

Datele studiului calitativ confirmă și completează lista problemelor percepute de polițiști, însă se atestă diferențe în ierarhizarea acestora, aceasta se datorează și faptului că o bună parte din cei cu care s-au realizat interviurile aprofundate au funcții manageriale.

a. Resursele umane este problema menționată cel mai des în cadrul studiului calitativ. Intervievații au delimitat 3 probleme tangențiale resurselor umane: fluctuația de cadre, insuficiența resurselor umane și nivelul de pregătire al polițiștilor.

Fluctuația de cadre este un impediment în colaborarea inter-instituțională, unii specialiști considerând că persoanele nou-venite nu cunosc specificul sectorului sau localității și au nevoie de mai mult timp pentru a se încadra profesional. De această părere sunt atât reprezentanții poliției, cât și specialiștii serviciilor descentralizate, atât din localitățile din grupul de bază, cât și din cele de control. De asemenea, sunt voci care susțin că diminuarea fluctuației de cadre va contribui la sporirea încrederii populației în organele de ordine.

Caseta 3. Fluctuația de cadre în rândul polițiștilor

„Fluctuația mare de cadre și la poliție și la asistenții sociali. Când vine un tânăr specialist, el trebuie iarăși instruit până acumulează experiență și atunci nu este suficient o lună, două, trei, ca el să devină un bun specialist și să aplice la perfecție acea lege sau să cunoască cum să intervină în diferite situații.” (Poliție, grup control)

„Avem 18% locuri vacante, anul acesta am avut 20 de persoane care au plecat de la noi, care la pensie, care s-au transferat, care s-au concediat și au plecat peste hotare și totodată avem 21 de persoane încadrate înapoi.” (Poliție, grup de bază)

„Sunt unele sectoare unde polițiștii se schimbă foarte des și ei nu reușesc să intre în esența problemelor de sector și atunci apar conflicte.” (AS, grup control)

„Nu pot să zic că până la urmă ne este mai ușor, pentru că dacă se schimbă persoanele, atunci începi iar de la început până persoanele intră în esență. Trebuie să căutăm cum să ajungem la persoane.” (Centru de plasament, grup de bază)

În cadrul studiului calitativ, nu doar colaboratorii de poliție intervievați au menționat **insuficiența cadrelor** ca fiind o barieră în activitatea zilnică a poliției. De aceeași părere sunt și angajații APL-urilor, reprezentanții serviciului de asistență socială și ai instituțiilor medicale, relatând cazuri când poliția nu a putut interveni prompt în situații de urgență, din cauza insuficienței resurselor umane. Totodată, dat fiind faptul că nu sunt suficiente cadre în poliție, angajații existenți sunt suprasolicitați, preluând și alte sectoare, astfel nu reușesc să realizeze toate responsabilitățile

conform fișei postului. Resursele disponibile în structurile poliției, la moment, conform celor comunicate în cadrul interviurilor, sunt orientate prioritar spre descoperirea infracțiunilor propriu-zise, iar activitățile de prevenire/ informare sunt percepute ca fiind complementare activității polițienești, astfel cele din urmă sunt realizate în funcție de disponibilitatea de timp, după realizarea sarcinilor de bază.

„Conform statelor de personal trebuie să fie 3 sectoriști pe oraș, dar activează numai unul. Unul a ieșit la pensie, altul s-a transferat în alt serviciu.” (Poliție, grup control)

„Am avut acum un caz, trebuia să mergem la un fost deținut și nu puteam fără polițist, cam s-a indignat el, că nu reușește peste tot. Nu ne pot acorda tot suportul, din lipsă de personal. Polițistul de sector așa și ne-a zis: „înțelegeți-mă, eu tot nu pot să mă despart în 10. Da, eu trebuie să vin la comisii multidisciplinare, dar dacă eu nu-mi îndeplinesc lucrul meu, furturile, ce mai au ei acolo, același șef ne spune: da tu ce, primești bani de la primărie?” (APL, grup control)

„Sunt prea puțini polițiști și au chemări multe. Dacă am o ieșire de urgență în teritoriu, în urma unei sesizări, și este nevoie și de intervenția polițistului de sector – ei sau sunt la chemări, sau în altă localitate și noi nu putem interveni.” (AS, grup control)

O altă problemă vociferată de manageri și de polițiștii cu o experiență de peste 10 ani în domeniu, se referă la **nivelul de pregătire profesională** al colaboratorilor din poliție. Metodele de ameliorare a situației privind resursele umane în poliție, și anume cursurile de scurtă durată pentru pregătirea polițiștilor, suplinesc golul de cadre, dar au impact negativ asupra calității activității polițienești în general, în viziunea intervievaților.

„Nu vin persoane care sunt pregătite pentru a lucra în poliție. Calitatea pregătirii lasă de dorit, acum vin persoane care au absolvit instituțiile civile, și pregătirea este foarte slabă, chiar un nivel jos așa spune.” (Poliție, grup control)

„Cu această metodologie făcută special pentru insuficiența de cadre se iau polițiști care nu au studii. Ei fac 3-4 luni pentru gradul de subofițer, sergent, asta nu este corect. Un ofițer trebuie să aibă minim Academia de Poliție, [nu trebuie să fie posibil să devină ofițer] dacă are studii superioare și face catedra militară și 7 luni de cursuri, asta este dubios. Ca să fii un specialist bun trebuie să parcurgi toată etapa, să faci studii în domeniu.” (APL, grup de bază)

Unii intervievați consideră că polițiștii ar avea necesitatea dezvoltării unor abilități de comunicare, atât pentru a lucra cu persoanele cu un comportament agresiv, cât și pentru a transmite informația copiilor.

„Să aibă abilități de a conversa cu oamenii. Sunt unii care au probleme la capitolul comunicare, trebuie să mai învețe un pic, poate mai multă practică în poliție. Dacă poți comunica, poți să atenuezi o agresivitate, dar ei încă nu toți au abilitatea aceasta.” (Instituții medicale, grup de bază)

„Ei, desigur, nu sunt pedagogi, și ei ar trebui să aibă o pregătire când vin aici și vor să transmită niște mesaje. Dumnealor le-ar trebui un pic mai multă pregătire când vin aici să vorbească cu copiii. Și să facă lecțiile acestea mai interesante, poate niște materiale video, poate niște proiecte comune cu poliția, școala.” (Instituție de învățământ, grup control)

b. Salariile mici în poliție îi fac pe tineri să plece din sistem, deseori la muncă peste hotare, conform opiniei intervievaților. De asemenea, sunt voci care susțin că majorarea salariilor ar scădea din incidența cazurilor de luare de mită.

„Vin, lucrează 2, 3, 4, 5 luni sau chiar câțiva ani și pleacă cu totul peste hotare. Salariul este foarte mic. Nu le ajung resurse, ei sunt tineri, au alte cerințe, nu sunt răbdători așa cum noi eram. Noi ne mulțumeam cu ceea ce aveam atunci.” (Poliție, grup control)

„Un polițist ca să lucreze cu plăcere, trebuie să fie și plătit bine, să fie un salariu bun, în multe cazuri în mass-media auzim de mită. Dacă ar fi un salariu bun, polițistul mită nu ar lua.” (APL, grup de bază)

c. Responsabilități considerate neconforme funcției – marea majoritate a polițiștilor intervievați au menționat că aducerile forțate la judecătoria nu este obligațiunea lor directă, ocupă mult timp pe care aceștia ar putea să-l dedice în teritoriu activităților polițienești. În viziunea mai multor intervievați, poliția judecătorească ar trebui să preia acest rol.

„Mult ne afectează aducerile silite, forțate. Noi zilnic avem judecată, executările judecătorești, procuratura, ancheta – în toată ziua 3-4 aduceri silite. Asta ocupă timp, cu toate că este poliția judecătorească și nu este clar cu se ocupă. Asta se întâmplă nu o dată în lună – dar zilnic. Chiar azi 4 -5 cazuri. Dacă polițistul nu a adus persoana ori documentele care sunt necesare, atunci ia amendă. Colaboratorul, polițistul, trebuie să achite amenda.” (Poliție, grup de bază)

„Pe noi ne afectează aducerile forțate la executorii judiciari. Ei fac bani pe stat și pe noi, pe polițiști. Problema asta trebuie să fie scoasă de pe spinarea noastră, sau dacă vor, lasă să achite pentru aceste servicii. Asta este timp pentru noi, în plus noi facem asta din banii statului, dar executorul are o taxă pentru asta. Conform legii 218, acolo nu numai poliția poate să aducă persoana forțat, acolo sunt 8 subiecți.” (Poliție, grup de bază)

„Aducerile forțate să le dea la poliția judecătorească. Să le mai adauge 2 subofițeri să se ocupe cu asta. Polițistul îi încarcă în mașină, îi duce la judecătoria, nu este stabilită ora, stă acolo o zi întreagă și așteaptă judecată. Seara eu îi întreb pe toți cu ce s-au ocupat și el îmi spune „toată ziua am fost la judecată”. (Poliție, grup control)

d. Bariere legislative – reprezentanții poliției, dar și alți intervievați sunt de părere că pârghiile legale pentru a interveni în cazuri de ultragiere (insultă) trebuie înăsprite. Câțiva intervievați consideră că unii cetățeni fac abuz invocând drepturile lor, iar reprezentanții poliției sunt „cu mâinile legate”, fiind privați de posibilitatea de a acționa prompt, de a se impune, fiind înjosiți, fără a putea acționa legal, iar această situație, în opinia celor intervievați, afectează negativ autoritatea polițiștilor.

„Sunt cazuri când un ”deboșir” vine și te numește în tot felul. Este pedeapsa cu ultragiarea angajaților din poliție, care este foarte blândă, omul plătește 200 lei și poate să vină în fiecare zi să mă numească cum vrea. Și când merge vorba de ultragiare, facem atâtea hârtii ca să demonstrăm.” (Poliție, grup control)

„Uneori sunt beneficiari agresivi – și poliția nu are dreptul să se protejeze sau să se impună. Eu am fost și în Germania și în alte țări – nu există așa ceva ca pe polițist să-l numească în toate felurile. Acolo polițistul mai are ceva drepturi, dar aici poate să te injure și nu poți face nimic. În Germania am văzut că avea ”electro shocker” și îl aplica. Mai întâi preîntâmpina, o dată, de 2 ori, apoi aplica.” (Instituții medicale, grup de bază)

„În comparație cu 10 ani în urmă, drepturile poliției acum sunt limitate. Acum cetățenii au mai multe drepturi. Mă enervează câteodată că este organ de poliție și el nu are dreptul să zică nici un cuvânt infractorului. Omul îl numește pe polițist și polițistul trebuie să stea liniștit să-l asculte.” (APL, grup de bază)

e. Materiale neadaptate grupurilor etnice – unii intervievați menționează că materialele transmise de la nivel central (pliante, postere etc) sunt în limba română, iar ei le adaptează singuri pentru localitățile cu populație preponderent vorbitoare de limbă rusă. Ca efect, o parte din materialele transmise nu pot fi distribuite, întrucât cetățenii nu înțeleg limba.

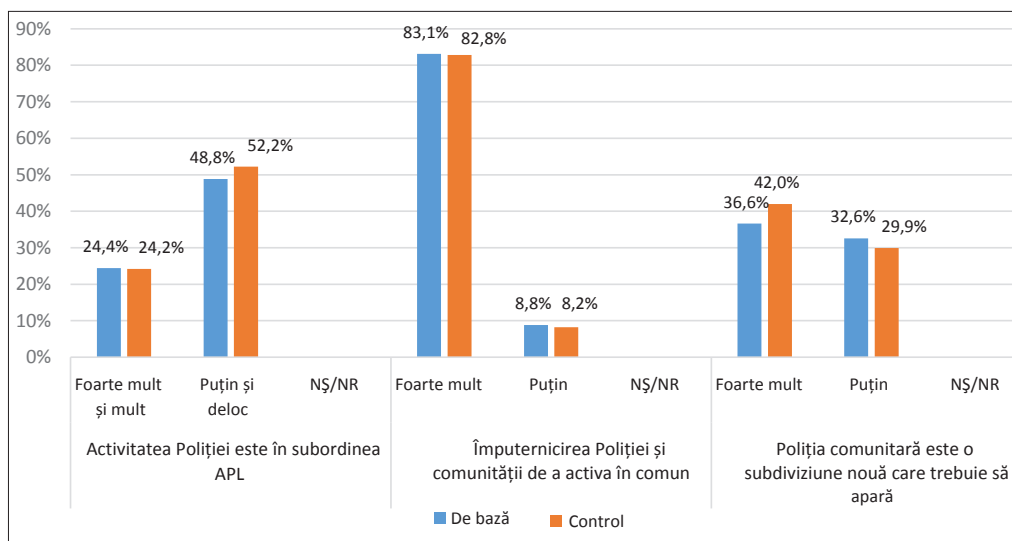
„Să fie materiale și în limba rusă, pliantele din biroul pe siguranța copiilor le-am făcut noi singuri. Noi n-avem resurse, până acum am avut un printer color care s-a stricat. Mereu trebuie să facem singuri în rusă. Uitați-vă avem placate pe violență date de la IGP, eu le-am dat băieților și ni le-au întors înapoi, cui să le dea?! Noi avem populație vorbitoare de rusă aici. Aceste placate vor sta la mine în teanc și gata.” (Poliție, grup control)

2.3 Percepții și impedimente în activitatea polițienească comunitară

a. Înțelegerea conceptului de APC³

Studiul cantitativ indică că 8 din 10 polițiști înțeleg APC ca „împuternicirea poliției și comunității de a activa în comun”. În același timp, mai mult de o treime consideră că „Poliția comunitară este o subdiviziune nouă care trebuie să apară”, iar un sfert din respondenți sunt de acord cu afirmația că „Activitatea Poliției este în subordinea APL”. Nu se atestă diferențe de înțelegere a noțiunii de APC între polițiștii din grupul de bază și cel de control.

Figura 11. Definirea conceptului de APC, răspuns multiplu (poliție)

În cadrul cercetării calitative, majoritatea intervievaților din rândul polițiștilor au relatat că înțeleg conceptul de APC ca fiind o abordare nouă, orientată pe lucrul cu cetățenii și pe cunoașterea problemelor specifice din localități.

„Poliția desfășoară tot aceeași activitate, doar că acum, odată cu strategia de reformare, toată poliția este orientată în serviciul cetățeanului. Înainte poliția era orientată în serviciul statului, acum este în serviciul cetățeanului.” (Poliție, grup de bază)

„Cel mai important este, când omul vine cu o problemă, să-l atragi în soluționarea problemei respective. Până acum cum era: venea omul la audiență, îți spunea problema, și aștepta să-i dai o decizie. Decizia se ia pe lege, eu legea o știu, dumnealui nu. Când îi ziceam soluția, el nu era satisfăcut, avea reproșuri, dezacord.

³ Conceptul de activitate polițienească comunitară are la bază principiul descentralizării, al cooperării instituționale și al strânsei interacțiuni între cetățeni și polițiști.

Acum facem altfel: aveți problema, haideți să o soluționăm împreună. Ia uitați-vă, problema dvs. prevede articolul acesta și acesta, asta putem face, conform legii. El mă întreabă dacă se poate de ocolit, nu se poate de ocolit. Și atunci omul se duce altfel, cu el a vorbit cineva, i-a explicat, nu doar i-a dat o scrisoare și gata. Atragem cetățenii în rezolvarea problemelor.” (Poliție, grup de bază)

Unii intervievați din structurile de poliție menționează că existența la nivel teritorial a unor cadre specializate pe APC ar eficientiza implementarea principiilor la nivel local.

„Noi am vrea să fie o persoană, poate pe raion, sau pe mai multe sectoare, care să fie responsabilă de APC. Așa acest lucru ar fi mai bine făcut, plus responsabilitățile sectoristului ar fi mai reduse. Când am fost în Suedia, ne-au zis că ei au așa persoane întărite în state.” (Poliție, grup de bază)

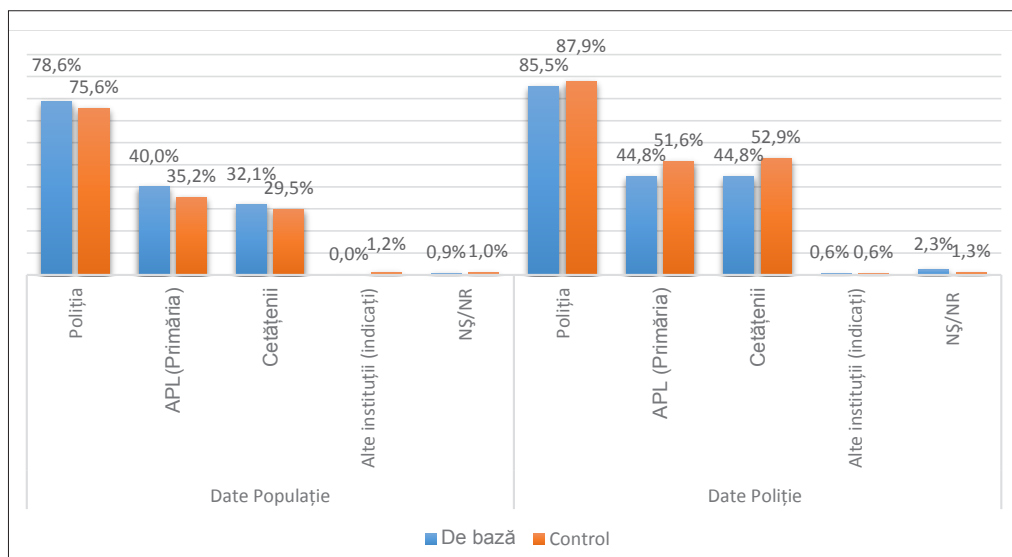
„Pe APC este prea mult de lucru și cineva trebuie să se ocupe doar de asta. Fiecare are atribuțiile sale de lucru și nu are când să facă și altceva. Campaniile să fie duse de oameni instruiți special pentru asta, pentru că sectoristul nu va face asta, el nu are timp. Ei niciodată nu vor face la o cafea cu un polițist, nici ofițerul de sector, nici șeful de sector. Ei sunt foarte ocupați, n-au timp să facă lecții în școală sau adunări cu oamenii.” (Poliție, grup control)

Dacă ne referim la datele cantitative menționate anterior, precum că un sfert din reprezentanții poliției sunt de acord cu afirmația că noțiunea de APC ar însemna că „Activitatea Poliției este în subordinea APL”, atunci același aspect a fost specificat în cadrul studiului calitativ, unii reprezentanți din structurile de poliție afirmând că noțiunea nu este înțeleasă în totalitate nici de unii angajați din poliție, dar mai ales de APL, fiind asociată cu Poliția Comunitară din România.

„În proiectul respectiv, mulți nu-l înțeleg, mulți îl confundă cu Poliția Comunitară din România, dar este cu totul altă structură. Chiar și mulți șefi o înțeleg ca Poliția Comunitară din România care se subordonează primarului.” (Poliția, grup de bază)

Referitor la rolul instituțiilor și al cetățenilor în asigurarea securității comunitare, datele studiului cantitativ arată că 9 din 10 polițiști consideră poliția ca fiind responsabilă de asigurarea securității în localitate, iar fiecare al doilea polițist vede în egală măsură APL-urile și cetățenii ca având această responsabilitate. Ponderea respondenților care au indicat *alte instituții* este foarte mică (sub 1%). Datele sunt similare atât în grupul de bază, cât și în cel de control.

Figura 12. Percepții privind actorii responsabili de asigurarea securității în localitate (populație, poliție)

Cercetarea calitativă a relevat faptul că sunt instituții, atât în grupul de bază, cât și în cel de control, care nu înțeleg conceptul de securitate comunitară sau rolul lor în asigurarea securității. Există opinii care susțin că sunt necesare activități de informare, instruire la nivel de instituții, pentru a crește conștientizarea și implicarea fiecărui actor comunitar în asigurarea securității.

„Nu știu ce rol avem în securitatea comunitară. Noi în ultimul timp nu ieșim din hârtii și cereri.” (AS, grup de bază)

„Nu cred că o școală are așa rol. Poliția are această responsabilitate, primăria. Înainte era garda populară, astfel de acțiuni ale tineretului trebuie să fie, pe bază de voluntariat.” (Instituții de învățământ, grup de control)

b. Impedimente în implementarea principiilor APC

Mai mulți intervievați specifică că prioritar în activitatea poliției rămâne descoperirea infracțiunilor, iar activitățile de informare și prevenire sunt realizate în limita timpului disponibil. Printre factorii care stau la baza acestei percepții sunt **deficitul de cadre** și **supraîncărcarea polițiștilor cu sarcini** variate, care ar putea fi preluate procedural de alte departamente.

„Prioritar pentru activitatea noastră rămâne a fi căutarea infractorilor și rezolvarea cazurilor. Pentru o mai bună funcționare a poliției comunitare ar fi bine de creat un departament separat, cu 3-4 ofițeri, care se vor ocupa doar de comunicarea, întâlnirea cu oamenii, de proiecte comunitare, să facă parte din comisii, să meargă pe la școli cu informarea, în familii. La moment un polițist de sector chiar are prea multe responsabilități și nevoi pe capul lui pentru a spune că ei din suflet fac poliție comunitară.” (Poliție, grup control)

„În legea privind poliția este poliția pe ordine publică și poliția criminală. Practic, din obligațiunile noastre nimeni nu a scos descoperirea crimelor. Noi nu zicem că refuzăm să facem asta, doar că atunci când noi avem o crimă, sectoristul are ca prioritate descoperirea ei, iar celelalte activități trec pe al doilea plan. Și aici pot să fie anumite scăpări. Ar fi bine să fie stabilit mecanismul: de acest lucru se ocupă departamentul criminalistic, iar sectoristul nu în regim prioritar, sectoristul poate să transmită informații către grupa operativă, iar acolo să fie prelucrat mai departe.” (Poliție, grup de bază)

„Ar fi bine să implice mai mult personal în activitățile de informare, dar aici apare o altă problemă: lipsa cadrelor. Activitatea de bază a poliției este descoperirea infracțiunilor și siguranța cetățenilor, normal că ei vor face asta în primul rând, iar alte activități, de informare, le vor lăsa pe plan secund.” (APL, grup control)

Un alt impediment menționat este **abordarea managementului local față de conceptul APC**, unii intervievați accentuând că prioritățile se schimbă în funcție de viziunea managerilor față de conceptul APC.

„Nu toți pricep ce înseamnă APC și cu ce se mănâncă. Și zic: „ei, poliția asta a voastră comunitară e foaie verde”. Asta se întâmplă în special la nivel local, dacă oamenii se schimbă și nu mai au ca prioritate APC, atunci noi numai rapoarte facem. Așa și ne spune: „ce faceți voi cu poliția voastră comunitară?!”. Dacă un manager ne stimulează și zice „bravo, ați făcut aceea, ați făcut aceea” – altul se uită la toate chestiile astea cu bătaie de joc. Mai departe nu știm cum vom lucra noi cu APC.” (Poliție, grup de bază)

Modalitatea de raportare este un alt factor adus în discuție de responsabili pentru APC din cadrul inspectoratelor de poliție. Intervievații specifică că raportarea ar trebui să fie centralizată și optimizată, la această etapă ei fiind constrânși să îndeplinească o raportare dublă pentru diferite direcții din cadrul IGP.

„APC va merge când se va termina proiectul pilot și când se va zice: gata, pe toată țara noi lucrăm în baza APC, până atunci noi raportăm dublu. Unii colegi nu sunt de acord cu APC. Ei fac raportare dublă. Direcția generală securitate publică are planul ei de activitate, cu acțiuni clar specificate. Un șef de sector își dă darea de seamă și pe linia securitate publică și pe linia APC. Foarte multe linii de raportare sunt comune, dar nu toate.” (Poliție, grup de bază)

„Nu pot să zic că este prea mult de raportat. Doar că ele ar trebui să fie centralizate, nu are logică să dai același raport, azi la o direcție, mâine la alta, și tot așa. Poate ar mai trebui simplificat, dar pe de altă parte, oamenii noștri din poliție nu au așa mentalitate ca să lucreze fără raport și să facă lucrul din responsabilitate.” (Poliție, grup de bază)

Cu toate acestea, prevederea din Planului de acțiuni pentru anii 2018-2020 privind activitatea polițienească comunitară ce vizează prezentarea datelor pe criterii de vulnerabilitate: sex, vârstă, etnie, limbă, religie, dizabilitate în vederea cunoașterii specificului grupurilor din comunitate, în mare parte nu se respectă în localitățile de bază și nu există diferențe de raportare față de localitățile de control, unde conceptul APC nu a fost pilotat. Astfel, în mare parte, la solicitare pot fi prezentate date distribuite pe vârstă, sex, etnie, cu referire în special la rromi.

Unii intervievați din grupul de control indică **reacția negativă a populației** vizavi de schimbarea modului de lucru al ofițerilor de sector, accentuând că unii cetățeni îi iau în derâdere atunci când aceștia desfășoară anumite activități prevăzute în cadrul APC.

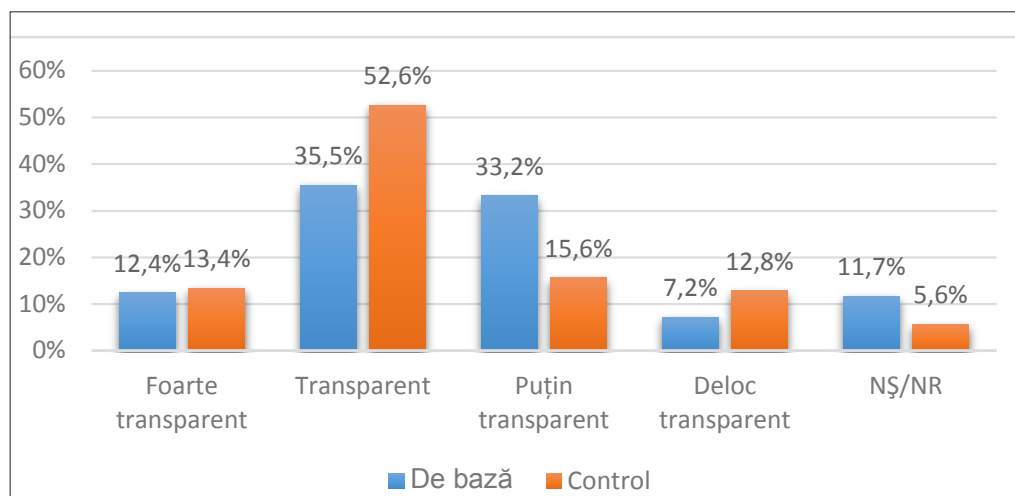
„Dacă sincer, asta arată sălbatic/ciudat pentru populație. După asociere, la ei polițistul nu este omul care flutură cu hârtii „apropiați-vă să vă dau o hârtiuță”. Oamenii râd de noi, mai ales prima dată, făceau haz pe seama noastră, ne filmau cu telefonul, le era neobișnuit că polițistul oprea mașinile și le dădea un mărțișor.” (Poliție, grup control)

2.4 Vizibilitate și transparență

Datele cantitative arată că în grupul de control ponderea persoanelor care percep activitatea poliției ca fiind *foarte transparentă* și *transparentă* este semnificativ mai mare (66%) decât ponderea persoanelor din grupul de bază (47,9%). Acest rezultat ar putea indica că unele activități centrate pe creșterea nivelului de transparență în localitățile pilotate ar fi avut un efect invers asupra percepției populației sau că așteptările acestora față de sporirea transparenței activității poliției sunt mai mari.

Rata polițiștilor care percep instituția lor ca fiind *foarte transparentă* și *transparentă* este aproape dublă (82% în grup de bază și 87,9% în grup de control) față de procentul cetățenilor care o percep astfel (vezi Anexa 2, A10).

Figura 13. Aprecieri privind nivelul de transparență a poliției (**populație**)

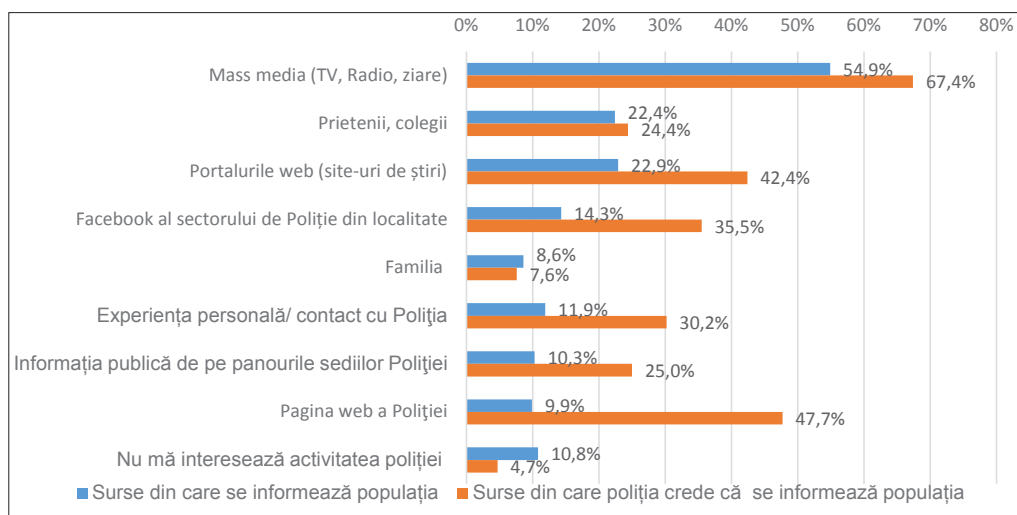
În localitățile pilotate există funcția de consilier în relațiile cu publicul față de raioanele din grupul de control unde aceasta lipsește din organigrama instituției. Totuși, în unele situații această poziție este una regională (pentru câteva raioane) sau persoana responsabilă are această funcție prin cumul.

„Este o persoană numită. Este responsabilă doar de inspectoratul nostru. Nu este salariată special doar pentru asta, este numită o persoană care are și aceste atribuții. Toate anunțurile, noutățile le coordonează persoana aceasta.” (Poliție, grup de bază)

Existența unui asemenea specialist care să aibă calificările necesare este extrem de utilă în desfășurarea campaniilor de informare, dar și în gestionarea situațiilor care ar putea afecta imaginea poliției.

Atât în grupul de bază, cât și în cel de control, top trei surse de informare a populației cu privire la activitatea poliției sunt mass-media tradițională (TV, radio, ziare), prietenii/collegii și portalurile web (site-urile de știri). În ambele grupuri se atestă o percepție eronată a poliției referitor la sursele de informare a populației cu privire la activitatea poliției. Astfel, dacă fiecare al doilea polițist consideră că populația se informează de pe *pagina web a poliției*, doar 1 din 10 cetățeni declară că se informează din această sursă. Ponderele polițiștilor care cred că populația se informează de pe *pagina de Facebook a poliției*, din *experiența personală cu poliția* și din *informația publică de pe panourile sectoarelor de poliție* este de 3 ori mai mare decât rata cetățenilor care afirmă că se informează din aceste surse (vezi Anexa 2, A11; Anexa 1, Q8).

Figura 14. Surse de informare a cetățenilor privind activitatea poliției din localitate (grup de bază)

În cadrul studiului calitativ, o parte din polițiștii intervievați au evidențiat că inspectoratelor de poliție le-a fost limitată libertatea de postare pe pagina de Facebook. La moment, conținutul postărilor este aprobat inițial de către IGP, ceea ce se răsfrânge negativ asupra operativității plasării informației, inclusiv a redus informația plasată pe paginile de socializare. Modificările au fost operate în urma unor postări neadecvate pe paginile de Facebook ale poliției din teritoriu, conform opiniei unor intervievați. În majoritatea inspectoratelor nu este un specialist pe comunicare, aceste atribuții se delegă unui angajat ca responsabilități adiționale, pe lângă cele de bază.

Caseta 4. Comunicarea externă

„Rețelele de socializare, vedem totul pe Facebook. La adunare pe sector doamna sectorist ne zice ce se mai întâmplă aici pe sector, răspunde la întrebările noastre.” (Președinte sector de vecinătate, grup de bază)

„Înainte am avut și pagina de Facebook, dar din considerentul că unii din republică nu au înțeles ce anume să posteze, ne-au interzis să postăm. Pagina de Facebook a fost blocată de către serviciul de presă al IGP.” (Poliție, grup de bază)

„De la comunicare el face și informația pe Facebook, înainte noi plasam, acum ofițerul de la IGP, dacă ne permite, atunci plasăm cu acordul lor, mai rar acum. Ne-a sunat o dată de la IGP și ne-a zis de ce am plasat cu ”smailicuri”. De la începutul anului deja numai prin IGP.” (Poliție, grup control)

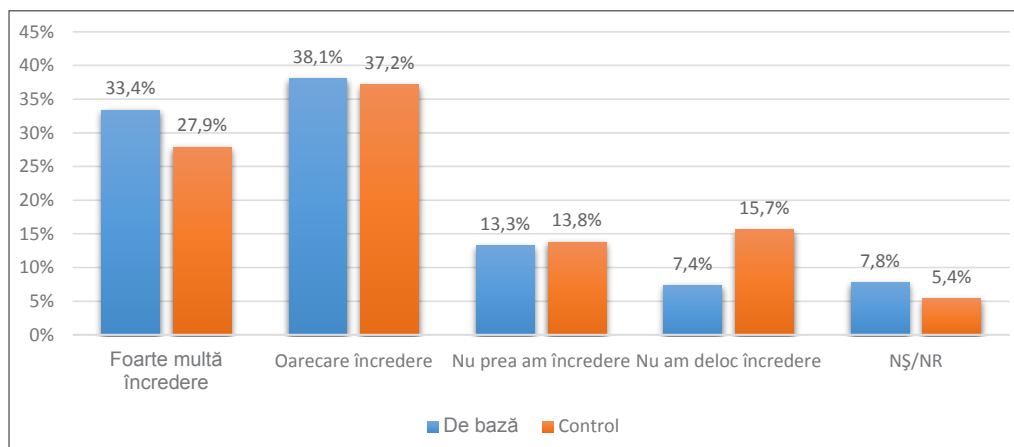
„Avem serviciu de presă și ei tot informează, prin Facebook, ziarul local. În perioada rece avem indicații să facem activități pentru prevenirea hipotermiei și vom scrie în ziar, pe Facebook, prin primărie. Dacă eu vreau să public ceva despre activitatea mea, eu fac poze, scriu un text și trimit șefului spre aprobare.” (Poliție, grup control)

III. COLABORAREA POLIȚIEI CU CETĂȚENII

3.1 Nivelul de încredere al cetățenilor în poliție

Nivelul de încredere al populației în poliție este mai ridicat în localitățile unde a fost pilotat conceptul APC, comparativ cu localitățile unde acest concept nu a fost implementat. Populația din grupul de bază, în proporție de 71,5%, are *foarte multă încredere* și *oarecare încredere în poliție*, comparativ cu 65,1% din grupul de control. În mod evident, ponderea cetățenilor care *nu au deloc încredere în poliție* este de 2 ori mai mică în grupul de bază (7,4%) față de grupul de control (15,7%).

Figura 15. Nivelul de încredere a populației în poliție

De asemenea, în cadrul studiului calitativ, mai multe persoane intervievate au afirmat că încrederea populației în poliție a crescut în ultimii ani. În opinia respondenților, abordarea APC, activitățile în care este implicată poliția, inclusiv cele de comunicare, dar și lupta constantă cu actele de corupție în sistem a condus la creșterea nivelului de încredere al populației în poliție. Un alt indicator al încrederii populației pentru angajații din poliție este adresabilitatea – „Adresările tot cresc. Asta arată că oamenii au mai multă încredere în poliție.”

„A crescut încrederea populației în poliție, mai ales în urma politicilor de luptă cu corupția. Dacă înainte erau cazuri de corupere a polițiștilor, acum nu mai încearcă nimeni, pentru că aceste cazuri vor apărea și în mass media și pe țară vor fi cunoscute. Acum omul știe că nu se merită să dai bani/mită, pentru că poți singur să ai probleme.”
(Poliție, grup de bază)

„În urma reformelor și a schimbărilor legislative a crescut încrederea oamenilor în poliție. Dacă în anii 2000, încrederea era minimală, atunci odată cu reformele începute prin 2012, aceasta a crescut. Dacă înainte cetățeanul nimerea într-o situație dificilă, nu chema poliția pentru că „ei oricum nu vor hotărî nimic, sau nu vor veni, nu mă pot ajuta”. Acum este altfel, cetățeanul sună în primul rând la 112.” (APL, grup control)

„Mereu în contact cu cetățenii. Dacă ne-au sunat, imediat să reacționăm, în caz contrar – dacă vor suna o dată, de 2 ori și nu vom reacționa, ei vor pierde speranța și nu vor mai suna.” (Poliție, grup control)

Un alt aspect abordat în cadrul interviurilor individuale se referă la convingerea polițiștilor că experiența negativă a populației cu alte servicii din structurile de poliție (cum ar fi INP) duc la scăderea nivelului de încredere în poliție, în general, dat fiind faptul că majoritatea oamenilor nu fac diferențe dintre structurile de ordine din țară.

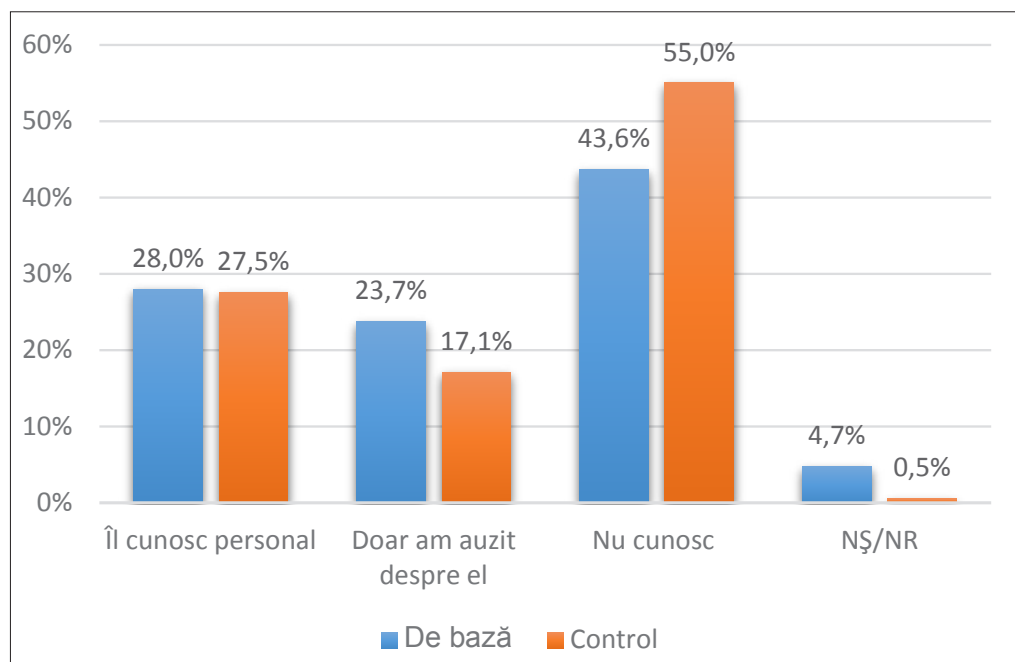
„INP diferă mult de ceea ce facem noi, sunt departe de ce facem noi. Chiar și comportamentul. Ei vin aici în teritoriu, activează, dar adresarea lor față de cetățeni este rea. Și ei ne știrbesc imaginea noastră. Încă oamenii din orașe cunosc că INP de la Bălți a venit, dar oamenii din sate nu fac diferența între INP și noi. Ei undeva ne știrbesc. Chiar dacă faceți aceste sondaje și populația va zice că poliția e coruptă – oamenii, mai ales șoferii, cunosc mai multe despre INP și ei ne știrbesc imaginea noastră.” (Poliție, grup de bază)

3.2 Notorietatea polițistului de sector

Datele studiului atestă că aproape o treime din respondenți își cunosc personal polițistul de sector, ponderea fiind similară atât în localitățile unde a fost pilotat conceptul APC, cât și în cele din grupul de control (vezi Figura 16). Discrepanțe se înregistrează în rândul celor care *nu-și cunosc deloc polițistul de sector*, astfel ponderea respondenților în acest sens este mai mare în grupul control, reprezentând mai mult de jumătate din respondenți (55%) față de patru din zece în cel de bază (43,6%). În grupul de bază, comparativ cu cel de control, este mai mare ponderea celor care doar au auzit de polițistul de sector, dar nu-l cunosc personal (vezi Figura 16).

Câțiva polițiști intervievați în cadrul studiului calitativ s-au declarat siguri că sunt cunoscuți de toți oamenii din sectorul unde activează. Totodată, aceștia recunosc că situația nu este similară în toate sectoarele, notorietatea polițistului de sector fiind rezultatul muncii fiecărui polițist în parte, decisiv fiind considerat factorul uman.

Figura 16. Cunoașterea polițistului de sector (**populație**)

„Aici la mine pe sector nu este nimeni să nu mă știe. Întrebați pe fiecare cine e sectoristul. Poate numai vreunul beat care a uitat.” (Poliție, grup control)

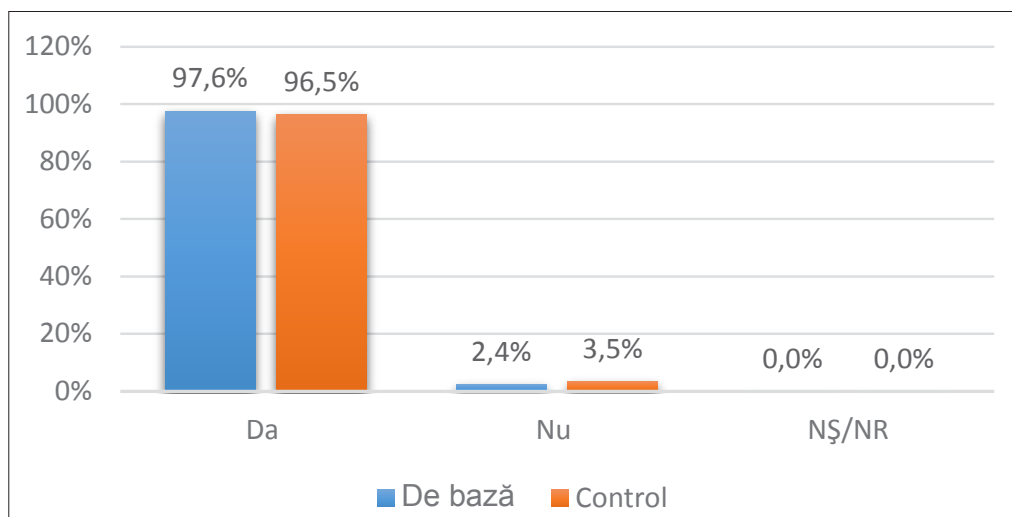
În cadrul interviurilor aprofundate, unii respondenți au vociferat că schimbările din ultima perioadă privind activitatea polițiștilor și eliminarea conceptului de *polițist de sector în fiecare localitate* derutează societatea. O bună parte din cetățeni sunt reticenti privind schimbările și vor reîntoarcerea „sectoristului”, conform opiniei polițiștilor. De aceeași părere sunt și unii specialiști intervievați, preponderent din localitățile de control, argumentul lor fiind că polițiștii delegați de la sector nu cunosc suficient de bine comunitatea, persoanele aflate în grupurile de risc, necesitățile localităților.

„Societatea noastră este încă deprinsă să aibă sectoristul său. Ei vor să aibă sectoristul la ei în sat, să-l cunoască. Primarul tot așa zice: dați-ne sectoristul la noi în sat. Oamenii au acea mentalitate că vor să fie ca înainte, ei cer sectoristul lor, să fie permanent acolo, să meargă în toate activitățile, la școală, cu familiile social vulnerabile, în toate comisiile. Ei oricum vor să fie sectoristul în fiecare sat și să se implice.” (Poliție, grup control)

„La noi polițiștii de sector se schimbă foarte des și el nu cunoaște așa de bine sectorul și specificul. Polițiștii de sector vin din oraș și ei nu cunosc ce se întâmplă aici. Am vrea să se afle mereu aici. Poate și acei infractori s-ar teme să știe că polițistul este mereu pe loc și poate interveni oricând.” (Instituție de învățământ, grup control)

Totodată, studiul și-a propus să identifice în ce măsură populația cunoaște unde este sectorul de poliție la care aceștia se pot adresa. Practic toți respondenții au răspuns afirmativ, un pic mai ridicat fiind nivelul de informare al respondenților din grupul de bază – 97,6%, comparativ cu cei din grupul de control – 96,5% (vezi Figura 17). De asemenea, aprecierile respondenților privind accesibilitatea sectorului de poliție sunt pozitive, atât în localitățile unde a fost pilotat conceptul APC, cât și în celelalte (vezi Anexa 1, Q11).

Figura 17. Nivelul de cunoaștere a amplasării sectorului de poliție (**populație**)

În același timp, 9 din 10 polițiști participanți la sondaj consideră accesibilă amplasarea sectorului de poliție (vezi Anexa 2, A19).

3.3 Disponibilitatea populației de a oferi suport poliției

Studiul cantitativ în rândul populației relevă că ponderea cetățenilor care au acordat suport poliției în ultimii doi ani, este practic dublă în localitățile din grupul de bază (31,6%), comparativ cu cea din grupul de control (16%). În același timp, peste o treime din polițiștii din grupul de bază (34,3%) și aproximativ un sfert din grupul de control (24,8%) declară că cetățenii *foarte/destul de des* ajută poliția. (vezi Anexa 2, A5).

Datele cantitative atestă că marea majoritate a polițiștilor, indiferent de faptul dacă lucrează după principiile APC sau nu, consideră că suportul din partea locuitorilor este *foarte și destul de important* (93% - grup de bază și 94,9% - grup control) în activitatea poliției.

Figura 18. Suport acordat poliției în ultimii 2 ani (**populație**)

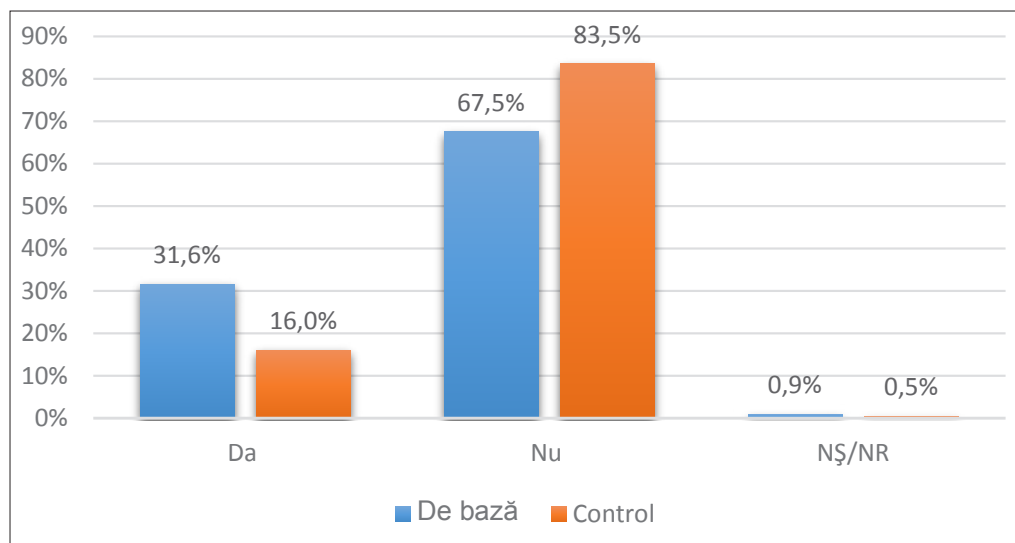
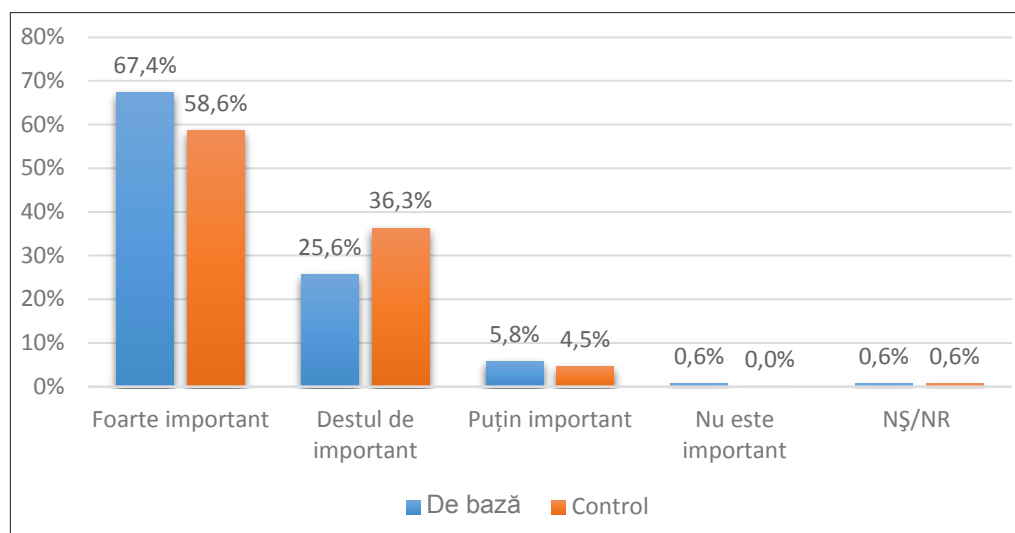

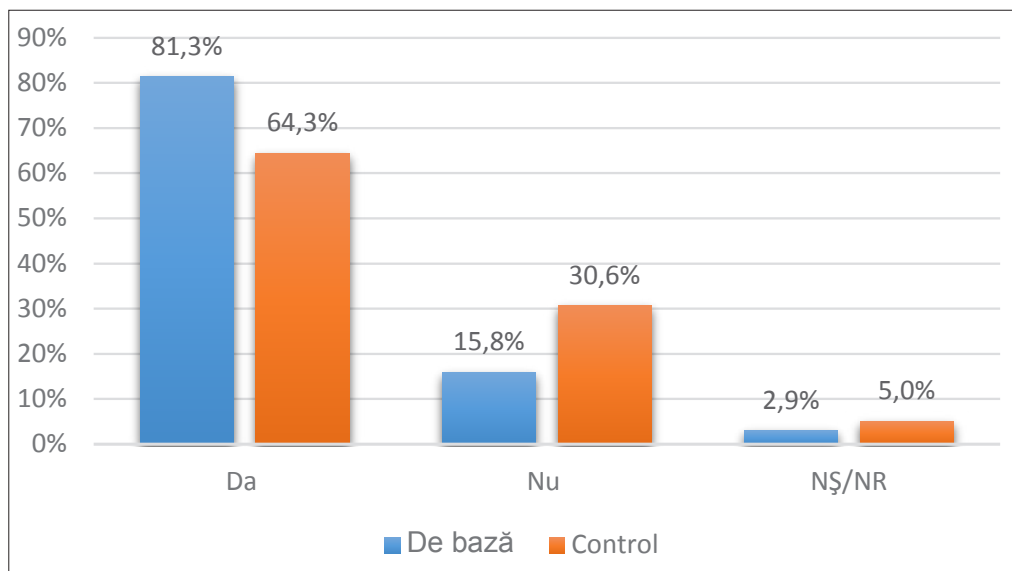
Figura 19. Importanța ajutorului din partea populației pentru activitatea poliției (**poliție**)

În localitățile din grupul de bază, 81,3% din populație se declară disponibili de a conlucra cu poliția pentru ridicarea nivelului de siguranță în comunitate, în timp ce în localitățile din grupul de control acest procent este semnificativ mai mic (64,3%). În același timp, un număr mare de polițiști (71,5% din grupul de bază și 66,3% din control) susțin că *foarte des și destul de des „au nevoie personal de ajutorul cetățenilor în activitatea lor”* (vezi Anexa 2, A6).

Numărul cetățenilor care au declarat că nu doresc să conlucreze cu poliția este dublu în localitățile de control (30,6%) versus de bază (15,8%).

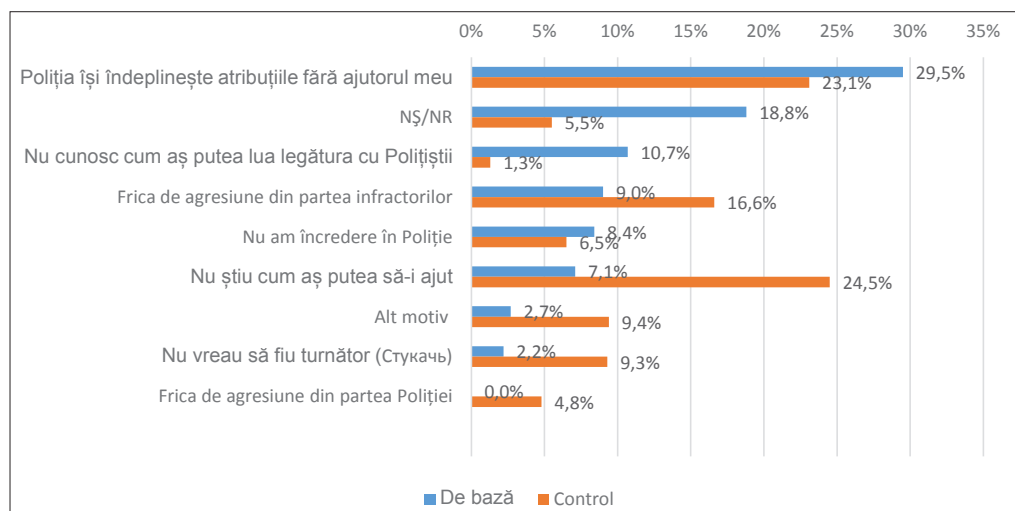
Figura 20. Disponibilitatea populației de a oferi ajutor poliției (**populație**)

Fiind întrebați privind forma de cooperare cu poliția, cetățenii intervievați au menționat că mai comod le-ar fi prin intermediul telefonului mobil/ fix (53,7% în grupul de bază și 64% în grupul de control), în jur de o cincime (22,2% grup de bază, 23,9% grup control) din respondenți ar fi dispuși să participe la întruniri organizate în localitate, 13% din grupul de control și 16,4% din cel de bază au menționat rețelele de socializare, mai puțin de 10% indicând aplicațiile gen Viber, Skype, WhatsApp (vezi Anexa 1, Q16).

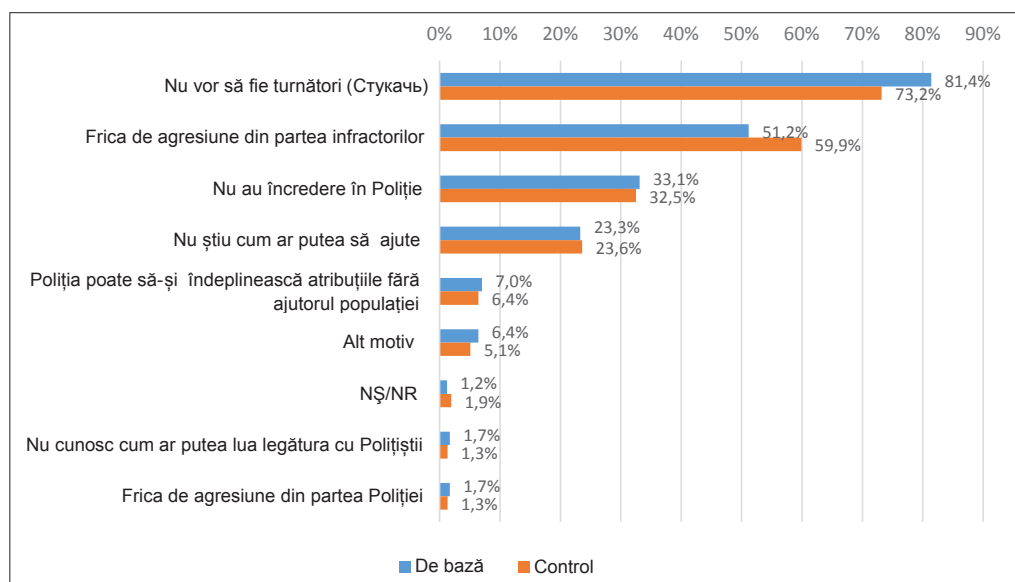
Populația care s-a arătat reticentă în privința disponibilității de a colabora cu poliția din localitate a menționat mai multe motive. Cel mai frecvent s-a menționat argumentul că *poliția își îndeplinește atribuțiile fără ajutorul cetățeanului* - 29,5% cetățeni din grupul de bază și 23,1% din grupul de control. Un sfert din cetățenii intervievați din grupul de control (24,5%) *nu cunoaște cum ar putea să ajute poliția*, această pondere fiind cu mult mai mică (7,1%) în grupul de bază. Ponderea cetățenilor care au declarat ca motiv *frica de agresiune din partea infractorilor* este aproape dublă în localitățile de control (16,6%) versus cele de bază (9%). Aceste aspecte demonstrează eficiența activităților de comunicare și a întâlnirilor cu populația, abordarea APC sporește încrederea populației că aceștia pot contribui la securitatea în comunitate.

Figura 21. Motivele de necooperare a populației cu poliția (**populație**)

Polițiștii intervievați au o altă percepție privind motivele de necooperare ale populației, acestea fiind diferite față de cele invocate de populație. Majoritatea polițiștilor consideră că populația nu dorește să coopereze pentru că *nu vor să fie turnători* (81,4% - grup de bază, 73,2% - grup control), au *frica de agresiune din partea infractorilor* (51,2% - grup de bază, 59,9% - grup control), *nu au încredere în poliție* (33,1% - grup de bază, 32,5% - grup control).

Figura 22. Motivele de necooperare a populației cu poliția (**poliție**)

Frica de agresor ca barieră în cooperarea populației cu poliția a fost menționată și în cadrul studiului calitativ, atât de reprezentanții poliției, cât și de asistenții sociali. În opinia unor intervievați, oamenii nu percep anunțarea poliției ca o măsură de securitate personală, la ei prevalând frica față de agresor și/ sau dorința de a menține relații bune cu vecinii. De asemenea, lacunele existente în asigurarea anonimatului sursei reprezintă un motiv de reticență din partea oamenilor.

„Oamenii se tem să se implice. Agresorul poate să revină în comunitate și să se răzbune pe persoana care a dat aceste declarații.” (AS, grup control)

„Sunt multe persoane care nu sună când se întâmplă ceva, ei nu sună că nu vor să aibă probleme cu vecinul. Confidențialitatea nu este păstrată, cu toate că ei spun că vor să le fie păstrat anonimatul, dar în aceeași sesizare oricum este scrisă persoana.” (AS, grup de bază)

Mai mulți intervievați indică lipsa spiritului civic în rândul cetățenilor, participarea lor ca martori în anumite procese fiind percepută ca „umblat pe drumuri”. Unii reprezentanți ai poliției susțin că populația este indiferentă și nu participă la ședințele organizate pe sector. Deși, într-o pondere mai mică, dar sunt și voci optimiste care susțin că din ce în ce mai mulți cetățeni sunt dispuși să coopereze cu poliția pentru a-și asigura securitatea. Actorii locali din localitățile unde au fost pilotat conceptul de APC au accentuat necesitatea de comunicare și informare a populației pentru a crește spiritul civic al cetățenilor.

Caseta 5. Lipsa spiritului civic în rândul cetățenilor

„Șeful sectorului are darea de seamă în fața comunității, mergem și avizăm oamenii, vorbim cu ei, punem anunțuri pe panouri. Și vin 10 oameni. Nu vine lumea, vin doar acei pe care îi obligi: primar, asistent social, alte instituții. Lumea este indiferentă.” (Poliție, grup de bază)

„Înainte ziceau „că eu nu umblu cu stucitu”, dar azi l-au bătut pe vecinul tău, mâine poți să fii tu acela, oamenii trebuie să înțeleagă. Omul trebuie să informeze poliția, a văzut ceva dubios, să anunțe, pentru că mâine tu poți să fii victima.” (APL, grup de bază)

„Cel mai des cetățenii ne zic „eu nu vreau să umblu pe drumuri”. Ca să declare despre comiterea unei infracțiuni, se începe: vine de 4-5 ori la urmărirea penală, ulterior persoana asta trebuie să circule și la judecată întruna. Și el ne spune: eu îți spun, îți declar, numai nu în scris, nu oficial, că nu vreau să umblu pe drumuri. Asta e cea mai mare problemă. Dacă s-ar schimba și domeniul acesta judiciar... modificări în legislație, să nu dureze atâta procesul acesta.” (Poliție, grup control)

„Sunt din ce în ce mai mulți oameni care vor să trăiască liniștit și sunt gata să coopereze cu poliția. Pentru a-și asigura securitatea lor. Să coopereze și la prevenire, la protecție.” (Instituție de învățământ, grup control)

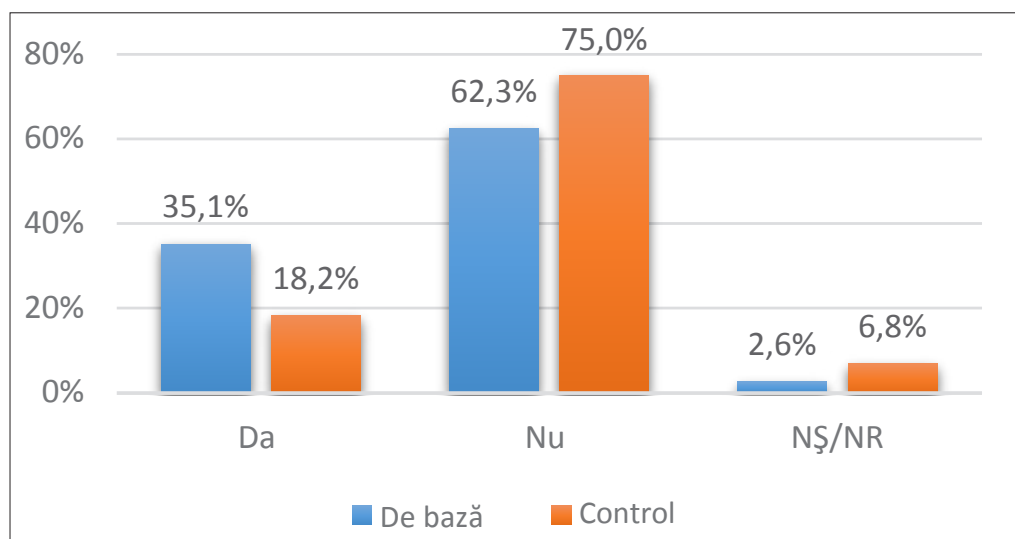
O parte din intervievați consideră că nivelul de implicare a oamenilor va crește odată cu resimțirea anumitor schimbări pozitive privind modalitatea de reacționare a polițiștilor. **În opinia** unor respondenți, odată ce populația va observa că poliția ia atitudine în urma solicitărilor oamenilor, va spori **încrederea în funcționalitatea instituțiilor de drept din teritoriu** și asta ar încuraja cetățenii să se implice, iar, ca efect, va crește nivelul de încredere al populației în poliție.

„Oamenii cooperează când sunt anumite schimbări. Dacă au apelat, atunci trebuie să vadă rezultate. Dar dacă se adresează o dată și nimic, a doua, a treia – atunci oamenii pierd interesul. De ce ei să coopereze, dacă fapta rămâne nepedepsită? Omul trebuie să vadă un rezultat.” (Instituție de învățământ, grup control)

3.4 Comunicarea poliției cu populația

Ponderea populației care a auzit de termenul APC, în mod evident, este aproape dublă în localitățile de bază (35,1%), comparativ cu localitățile din grupul de control (18,2%). Totuși, o bună parte din populație nu a auzit de conceptul APC.

Figura 23. Nivelul de cunoaștere a termenului de APC (populație)

Reprezentanții poliției, atât din grupul de bază, cât și din cel de control, susțin că informează populația cu privire la fenomenele infracționale din teritoriu la fiecare oportunitate, cel mai des menționând întâlnirile cu populația, pe sectoare sau la primărie, în colaborare cu APL. În unele interviuri a fost specificat că unii polițiș-

tii din localitățile rurale discută zilnic cu populația, deplasându-se „de la poartă la poartă”, pentru a informa populația privind riscurile ce țin nemijlocit de securitatea comunitară. Temele de discuție derivă din statistica infracțională și specificul local.

În cadrul studiului calitativ au fost elucidate diferite modalități de comunicare și informare a populației, printre care:

- Campanii naționale ("Stop violența", "La o cafea cu un polițist", "Cunoaște-ți polițistul", "Aleea siguranței", "Ziua ușilor deschise" etc);
- Adunări cu populația din localitate (anuale/ trimestriale, în locuri publice din localitate);
- Adunări cu sectoarele de "Supraveghere de vecinătate" (lunare/trimestriale);
- Comunicarea față în față (vizite la domiciliu, în special în mediul rural);
- Adunări în colectivele de muncă;
- Instruiri tematice (combaterea violenței, protecția bunurilor, prevenirea consumului de alcool și droguri, asigurarea securității în trafic, diminuarea bullying-ului în instituțiile de învățământ etc);
- Evenimente sportive (fotbal) etc.

Caseta 6. Activități de informare a populației

„Accentul pus pe întâlnirile cu cetățenii are o importanță majoră, deoarece oamenii văd mai des sectoristul lor, îl cunosc și sunt mai deschiși în a vorbi despre problemele care îi deranjează. Într-o localitate, împreună cu primarul am adunat oamenii și primele 20 minute toți doar ascultau și erau închiși. După ce le-am explicat cum noi lucrăm cu oamenii, cum sunt adunările în alte localități, le-am dat exemple, oamenii deja s-au implicat și spuneau despre problemele din localitate.” (Poliție, grup de bază)

„La consiliile locale, la adunările anuale care se petrec cu populația. Când sunt, noi intervenim. Când facem ședințele cu sectoarele de vecinătate, tot le comunicăm despre situația criminologică din raion și din localitate. Cu colectivele de muncă facem informări. În sate nu prea avem mari colective de muncă, avem totuși SLR-uri, gimnazii, primării și tot îi informăm.” (Poliție, grup control)

„Eu le zic la băieții mei, lăsați mașina la primărie, cu mapa sub braț vă duceți și vorbiți cu moș Ion când el mătură la poartă, să-l întrebe cum la el, dacă îi intră cineva în ogradă. Să nu zică la nimeni ce pensie primește, pensia să o dea la copii să o strângă. Mai eficientă decât această comunicare nu știu dacă poate să fie, azi i-a zis despre pensie, mâine despre găini și el înțelege și se păzește. Pe republică sunt multe cazuri când intră la bătrâni, îi violează, le iau banii.” (Poliție, grup control)

„La magazin. Noi știam că la o oră anumită vine la magazin grupul de oameni de pe câmp, intram în magazin și vorbeam cu ei. Pe câmp – rugam liderul să adune oamenii pe câmp și mergeam acolo în pauza de masă. Explicam ce problemă sau caz era în sat, le povesteam din prima sursă cum a fost de fapt, ce trebuie de făcut pentru a preveni astfel de cazuri.” (Poliție, grup control)

„Elevii claselor a 9-a au fost la ziua ușilor deschise la poliție, a fost și pe Facebook. Au fost și de la regimentul de carabinieri de la raion, le-au arătat arme, cum se succesc mâinile, capul... și la copii le-a plăcut.” (Instituție de învățământ, grup de bază)

Un alt aspect specificat ține de întâlnirile tematice cu cetățenii – majoritatea polițiștilor au relatat despre discuții periodice pe care le organizează cu diferite categorii de cetățeni. Unele activități sunt planificate de către IGP, altele, conform respondenților, sunt realizate la inițiativa locală. Mai mulți polițiști au menționat că analizează datele statistice pe situația criminogenă din localitate/ raion, după care generează un plan de acțiuni adaptate grupului țintă.

„Săptămâna trecută am avut o ședință aici cu persoanele care sunt considerate cu înclinație spre violență în familie. Am vorbit despre efectele sau pedepsele care urmează dacă ei vor continua să încalce legea. Le-am dat pliante cu violență. Noi le lămurim oamenilor că poliția nu mai este ce a fost pe timpul Uniunii Sovietice, nu este organ de pedeapsă – noi încercăm prin toate metodele posibile conform legii de a reeduca persoana.” (Poliție, grup de bază)

„Am fost invitați la o ceașcă de cafea, ei au avut o activitate. Acum a fost activitatea împotriva violenței, 16 zile de activism. A fost o activitate despre cum să se comporte copiii în timpul vacanței. Ei au fost în multe sate din raion și au făcut adunări la primărie, la casa de cultură, în incinta satului.” (Mass-media, grup control)

Unele campanii naționale sunt percepute dual la nivel local, scopul acestora și metodologia de desfășurare nefiind înțelese de unii polițiști, preponderent din grupul de control.

„La o cafea cu un polițist” - eu nu văd sensul. Da, noi adunăm oamenii, acolo de la noi merg conducătorii într-un colectiv de muncă, acel colectiv uneori are nevoie de o informație mai exactă, nu chiar să stea de vorbă așa...” (Poliție, grup control)

O parte din intervievați afirmă că în mare parte inițiativele de organizare a unor activități de comunicare, de implicare a populației vin de la nivel central, fapt ce confirmă că principiile descentralizării încă urmează a fi implementate. În multe situații, inițiativele la nivel teritorial/ local lipsesc atât din insuficiența de cadre, dar și din neîncrederea angajaților că au abilitățile necesare și acțiunile pe care le întreprind sunt în concordanță cu politicile instituției.

„Noi la nivel de raion separat nu am făcut nimic. Totul ce facem este în baza metodologiei naționale, în baza proiectelor naționale, totul facem în rând cu celelalte inspectorate. Unde avem rezultate bune, unde rezultate medii. Dar singuri noi niciodată nu am făcut nimic, am urmat programul primit de la IGP. Noi ne învățăm acum, avem o campanie, a 2-a, a 3-a, vedem cum merge și urmează și noi singuri să facem cumva.” (Poliție, grup de bază)

Cu toate că atât polițiștii, cât și specialiștii au relatat diferite forme de comunicare a poliției cu populația și apreciază schimbările pozitive din ultimii ani, cert este că sunt rezerve la nivelul de percepere a informației de către populație privind activitatea poliției. În acest sens se recomandă ca informația transmisă să fie într-un format adaptat destinatarilor (APL, cetățenilor), nu neapărat utilizând un limbaj formal de raportare specific instituției.

„Nu știu, poate informație prin mass-media, mese rotunde cu părinții acestor copii delincvenți, poliția ar trebui să se includă și în școală, și să organizeze diferite activități de informare. Oricum, eu cred că informație este, dar cumva nu ajunge la oameni.” (AS, grup de bază)

„Ar fi de dorit mai multe activități ca să-și dea darea de seamă. Ei fac o dată în an și aceea... ei zic așa: articolul cela, articolul cela și nimeni nu înțelege nimic. Eu cu studii în domeniu și uneori nici nu știu articolul, dar mie dacă îmi trebuie ceva, eu intru în codul contravențional și caut articolul și mă orientez ce înseamnă aceea, dar oamenii...” (APL, grup control)

În Planul de acțiuni pentru anii 2018-2020 privind activitatea polițienească comunitară este stipulată desfășurarea activităților având ca beneficiari grupurile de persoane identificate după criteriile de vulnerabilitate. Trebuie de menționat că identificarea categoriilor vulnerabile spre care au fost direcționate activitățile este cu precădere de la nivel central, prin campaniile regionale sau naționale, și nu diferă semnificativ în localitățile pilotate față de celelalte regiuni. Astfel s-au desfășurat activități specifice cu bărbații privind prevenirea actelor de violență – ”Școala tăticilor”, cu rromii, copiii, tinerii etc.

3.5 Proiecte care implică populația

În cadrul studiului calitativ, atât reprezentanții poliției intervievați, cât și liderii de opinie din localitate au menționat în diferite contexte proiectele ”Bunicii grijului” și ”Supravegherea de vecinătate” ca exemple de succes privind implicarea populației în asigurarea securității comunitare.

a) Supravegherea de vecinătate

O parte din polițiștii intervievați au relatat că sectoarele *Supraveghere de vecinătate* și liderii acestora au fost identificați în parteneriat cu APL, fiind create în zonele considerate cu o rată de infracționalitate mai mare, sau cu un anumit tip de infracțiuni în creștere.

„Sectoarele acestea au fost create în zonele unde aveam cele mai multe furturi, din momentul de când ele au fost instalate, noi practic nu mai avem furturi. Au fost instalate panouri la blocuri locative cu multe etaje, pe străzi, unde au fost invitați cetățenii de pe strada dată sau din blocul locativ.” (APL, grup de bază)

„Noi într-o localitate putem avea și 6 sectoare. Am identificat sectoarele cu primarii, ei cunosc foarte bine mahalalele, liderii tot cu ei i-am identificat. Am întrebat primarii pe ce sectoare cred ei că ar fi bine să deschidem, cine e cel mai gospodar acolo ca să fie lider.” (Poliție, grup control)

„Am un sector aici în sat, format cu primăria, am văzut unde e zona mai problematică și se comiteau mai multe furturi, într-o mahala mai tânără. Liderul este un om gospodar, fost polițist, la pensie, care știe cum să acționeze când se întâmplă ceva.” (Poliție, grup control)

Mai mulți intervievați din poliție au oferit exemple practice când membrii sectoarelor de vecinătate au anunțat poliția când văd anumite situații dubioase, cu risc sporit privind săvârșirea unor infracțiuni în zona lor.

„Sunt diferite cazuri: merg persoane de origine rromă și propun oghealuri sau duc în eroare băbuțele, ei știu că dacă văd așa ceva trebuie să mă sune să mă informeze. Ori au văzut o mașină străină, ori un conflict în mahala, mă sună și mă anunță.” (Poliție, grup control)

„Ne-au sunat ca iată este o mașină care merge prin mahalaua noastră și intră la bătrâni și întreabă cine trăiește alături, cu ce se ocupă. Și era ciudată situația, mașina necunoscută, oameni necunoscuți cu așa întrebări. Noi am mers acolo și am stabilit că erau de la statistică și făceau niște sondaje.” (Poliție, grup control)

„Prin proiectul supraveghere de vecinătate oamenii membri ai grupului respectiv au ajutat la descoperirea câtorva crime din cartierul lor, furturi de animale, de instrumente din gospodărie.” (Poliție, grup control)

Proiectul este apreciat pozitiv și de reprezentanții sectoarelor de vecinătate, accentuându-se ca schimbări sporirea gradului de implicare a vecinilor, mobilizarea comunității, consolidarea relațiilor între vecini, precum și creșterea gradului de responsabilizare față de comunitate.

„Este un ajutor reciproc între vecini, o observare. De exemplu vecinul nu este acasă și dacă se observă ceva suspect, se anunță liderul de sector – eu sunt lider de sector – eu anunț polițistul, dacă nu răspunde polițistul, sun la 112. Dacă observăm ceva suspect: o persoană străină care intră. Și asta chiar ne mobilizează, creează o prietenie între vecini și ne apropie... Ne face mai responsabili, ca să avem grijă de vecini, de satul nostru, de bunurile noastre. Depinde și de om oricum. Dar noi cum motivăm omul?! Dacă astăzi tu ajuți, mâine pe tine te vor ajuta. Binele se răsplătește. Noi moral convingem oamenii.” (Președinte sector de vecinătate, grup de bază)

Per general, acest proiect înregistrează reacții pozitive în rândul tuturor actorilor implicați. Cu toate acestea, o parte din intervievați menționează că și-ar dori stabilirea mai clară a atribuțiilor părților implicate, precum și o cooperare mai strânsă cu poliția: întâlniri cel puțin lunare, lucru în comun, instruirii tematice etc.

„Măcar o dată pe lună să ne întâlnim cu poliția, să lucrăm cu ei, fiecare să aibă atribuțiile lui, să ne înțelegem care și ce face. La noi pe sector oricum s-au rezolvat multe, acum noi nu avem bețivi, bătaii. Înainte erau multe furturi, îi prindeam cu sacii cu găini. Prindeam, dădeam la poliție. Umblam din urma lor ca un câine, sun la poliție, îi aduc, le zic că au furat, poliția a găsit cine a furat.” (Președinte sector de vecinătate, grup de bază)

Au fost și voci care au menționat că în unele zone ale orașului sectoarele de supraveghere de vecinătate au fost create formal, iar în realitate acestea nu funcționează. Realizarea unor activități pur formal diminuează încrederea partenerilor și interesul acesta privind implicarea ulterioară în alte activități.

„Eu cred că în unele sectoare acest sector de vecinătate s-a pus de formă – pentru că așa trebuia să fie de sus, dar de facto el nu funcționează.” (APL, grup de bază)

b) Bunicii grijulii

O parte din intervievați, în calitate de reprezentanți ai instituțiilor, ori ca cetățeni, interacționează cu persoane care fac parte din proiectul „Bunicii grijulii”, formându-și o atitudine pozitivă despre utilitatea și efectele proiectului.

„Bunicii grijulii activează de mai mult de un an. Pensionarii și poliția stau dimineața la trecerile de pietoni lângă școli, a scăzut numărul accidentelor rutiere cu implicarea copiilor.” (APL, grup control)

În mai multe localități s-a menționat că din lipsă de motivație și/ sau remunera-re în unele cazuri, proiectul înregistrează rezultate mai slabe decât anul precedent (2018). În alte localități s-a decis implicarea APL și a agenților economici locali în

identificarea unor forme de remunerare și/ sau stimulare prin oferirea unor recompense simbolice și/ sau diplome de participare.

„Cu bunicii grijulii am avut o școală pe traseu unde era periculos. Noi am identificat bunicii și ei zilnic stăteau acolo. Și ei nu erau remunerați cu nimic, odată le-am dat o diplomă. Când au fost remunerați toți participanții, atunci pe republică, bunicii din raionul nostru nu au primit nimic și s-au supărat. Acum activează, dar slăbuț. Polițistul meu îi roagă, dar e slăbuț în comparație cu anul trecut.” (Poliție, grup control)

„Bunicii grijulii la noi în localitate avem 15 bunici, cele mai bune din toată republica. Acestea sunt motivate prin diferite reduceri la medicamente, la produse alimentare, din câte cunosc primesc și cartele de telefonie mobilă. Anul precedent, la Anul Nou, primăria a alocat câte un premiu de 1000 lei per voluntar și o diplomă pentru implicare în proiect... Planificăm să discutăm împreună cu primarul, să convenim cu liderii agricoli să le dea la bunicuțele noastre câte 100 kg de porumb, de grâu, zahăr. Liderul nu va avea multe pierderi, dar bunicuțele vor fi mulțumite.” (Poliție, grup control)

Este menționat suportul material și financiar oferit de APL pentru necesitățile voluntarilor din cadrul proiectului, de asemenea, unii colaboratori ai poliției relatează că „Bunicii grijulii” din localitatea lor au fost monitorizați inițial de poliție, la moment activitatea lor fiind coordonată de APL.

„De la ora 7 deja îi văd la treceri, ei deja sunt independenți. Inspectoratul a avut inițiativa, acum ei au biroul lor în primărie, le-au dat echipament, deja ei sunt ai primăriei. Dacă la început noi îi monitorizam, acum doar primăria.” (Poliție, grup control)

IV. APRECIEREA COLABORĂRII INTERSECTORIALE

4.1 Colaborarea poliției cu APL

Forma de cooperare dintre poliție și APL cel mai des menționată în cadrul studiului calitativ este asigurarea ordinii publice la diferite manifestări/ evenimente/ sărbători organizate de către primărie și/ sau consiliul local. Mai mulți respondenți au remarcat deschiderea poliției în acest sens.

„APL ne informează despre măsurile pe care le au în teritoriu: sărbători, evenimente în masă, culturale, automat ne informează că trebuie să asigurăm ordinea și securitatea publică.” (Poliție, grup control)

De asemenea, se conturează și un alt tip de conlucrare a poliției cu reprezentanții APL, și anume privind activitățile în comun de informare a populației privind diferite aspecte de securitate comunitară. Totodată, în timp ce unii primari solicită ca poliția să-i însoțească în teritoriu, alții refuză să meargă la întâlniri cu populația, atunci când acestea se realizează la inițiativa poliției. În viziunea unor colaboratori ai poliției, este necesară promovarea ideii că este în beneficiul primarilor comunicarea cu alegătorii săi, prin această metodă fiind consolidată încrederea populației în APL.

„Chiar și consilierii se implică, am avut situație când consilierul de pe un anumit sector ne-a sunat că vrea să facă o adunare cu cetățenii și ne-a rugat să fie și angajatul nostru. Am făcut o adunare comună, cu întrebări separate pentru poliție, și pentru primărie.” (Poliție, grup de bază)

„În unele localități participă și primarul cu noi, unii nu sunt așa receptivi. Sunt primari care mereu zic că n-au când. Primarul nu înțelege că mergând cu noi la adunări el își face autoritate cu oamenii, oamenii îl văd printre ei, el așa numai câștigă autori-tate.” (Poliție, grup control)

În unele localități sunt voci care consideră că oferirea spațiului în cadrul APL și a suportului în amenajarea oficiului de post al polițiștilor este o formă importantă de colaborare. De asemenea, se apreciază implicarea APL și suportul financiar al primăriei pentru realizarea unor materiale în vederea derulării proiectelor/inițiativelor IGP.

„În ultimii ani cooperarea este mai strânsă, în special datorită proiectelor pe care le-a implementat poliția împreună cu APL: buncii grijului, aleea siguranței. Aceste activități pe care le face poliția împreună cu cetățenii sunt mereu susținute și de APL: noi le oferim spații pentru buncii grijului, consumabile, pentru pliante.” (APL, grup control)

„Rolul nostru a fost și financiar, pentru că au fost alocați în jur de 2000 lei pentru procurarea materialului pentru informare, am alocat bani și cu buncii grijului, am procurat tot unele panouri, materiale ce țin de informare.” (APL, grup de bază)

În unele localități din grupul de bază, se alocă resurse din fondurile APL pentru inițiative ale poliției locale în vederea diminuării infracțiunilor și sporirii securității în comunitate.

„Poliția vine mereu cu inițiative. Sunt unele proiecte care ajută la descoperirea unor infracțiuni, de exemplu supravegherea video pe teritoriul nostru. Prima și a doua dată consiliul a refuzat, apoi au acceptat și s-au alocat bani și până la finele anului acesta 24 de camere le vom instala și va fi mai comod și pentru poliție, și criminalii vor avea frică să facă unele infracțiuni la noi în teritoriu. Poliția, ei au venit cu un demers, au dat unele exemple, că uitați-vă în localitățile acelea a fost instalat și practic în jumătate s-a micșorat numărul infracțiunilor. Ei au inițiative bune.” (APL, grup de bază)

Deși majoritatea polițiștilor intervievați apreciază suportul financiar al APL, sunt voci care consideră că în unele cazuri se necesită și alocarea unor resurse financiare din partea IGP-ului. În mare parte au fost exemplificate localitățile rurale mici care nu au capacitatea financiară de a susține inițiativele poliției.

„Aleea siguranței a fost deschisă în oraș și oamenilor le este interesant, nu este greu de făcut așa o alee în fiecare sector. Un singur lucru, oricum este nevoie de finanțare pentru banner. Orașul e mai bogat și poate să aloce, dar în unele primării mai mici aceste fonduri nu sunt. Și nici nu au planificate așa linii de buget pentru a promova activitatea poliției. Inspectoratul nu are bani planificați pentru aceasta.” (Poliție, grup de bază)

În timpul mai multor interviuri aprofundate cu reprezentanții poliției, fiind abordat subiectul colaborării cu APL, aceștia făceau referință la alegerile locale. Pe de o parte, desfășurarea alegerilor au amânat activitățile ce erau planificate în parteneriat cu APL, pe de altă parte, în localitățile unde s-a schimbat primarul e necesar de reluat activitățile de informare a reprezentanților APL privind conceptul de poliție comunitară, necesitatea/utilitatea CSC, precum și rolul APL în asigurarea securității la nivel de localitate. Același lucru a fost confirmat și de reprezentanții APL intervievați, cu experiență minimă în activitate.

„N-am putut desfășura în luna octombrie, din considerentul că erau alegerile locale și se schimbă conducătorii APL și reiese că trebuie să faci instruirea cu persoana în mod repetat. Deja când au fost stabiliți în funcție primarii, noi am început cu desfășurarea activității.” (Poliție, grup control)

„Acum după alegerile noi, primarii tineri au făcut solicitare la inspectorat să i se dea un polițist în primărie cu care să poată lucra, că trebuie cineva să fie permanent lângă el. Atunci noi explicăm de la zero care este structura acum că sunt sectoarele. Nu toate persoanele știu cum lucrăm acum. Unii primari se gândesc: polițistul trebuie să fie aici lângă mine, de polițist trebuie să se teamă.” (Poliție, grup de bază)

„Avem consiliu, am văzut lista, erau toate structurile din oraș: medicină, ecologie, poliție, APL, asistență socială parcă. Eu lucrez de 2 luni în primărie și până acum nu am avut nici o ședință” (APL, grup control)

4.2 Colaborarea poliției cu instituțiile de învățământ

Modul de colaborare al poliției cu instituțiile de învățământ este apreciat înalt atât de polițiștii intervievați, cât și de reprezentanții instituțiilor de învățământ. De cele mai dese ori, poliția colaborează cu instituțiile de învățământ desfășurând activități de informare și prevenire a infracțiunilor în cadrul școlilor, atât pentru elevi, în timpul lecțiilor, la careu, cât și pentru părinți, la ședințele cu aceștia. De menționat că astfel de activități se desfășoară atât în localitățile din grupul de bază, cât și în cele de control. Totodată, în unele localități unde a fost pilotat conceptul APC, se atestă o colaborare mai exhaustivă, mai non-formală, incluzând activități sportive/concursuri organizate în cadrul școlii cu participarea polițiștilor.

„Se fac foarte des lecții deschise: consecințele întrebuințării substanțelor narcotice, a băuturilor spirtoase, a fumatului. Le dăm și exemple. Luăm în considerație campaniile de la nivel național și deja le adaptăm. Exemplele date sunt mereu din localitatea noastră.” (Poliție, grup de bază)

„Unicul lucru pe care l-am făcut cu ei este despre regulile de circulație, am organizat împreună cu poliția patrularea aceasta la trecerea de pietoni din fața școlii. Dar altceva nu am făcut.” (Instituții de învățământ, grup de control)

„În afară de instruiți și sensibilizări, săptămâna trecută am jurizat niște concursuri la o școală, apoi ziua sportului o facem împreună, apoi pe țară sunt programe de fotbal pentru copii și noi tot le facem.” (Poliție, grup de bază)

În mare parte, în cadrul interviurilor au fost identificate câteva scenarii de stabilire a tematicilor și a orarului activităților de informare a elevilor. Astfel, unii colaboratori ai poliției sunt ghidați de ordinele venite de la IGP, alții desfășoară activități în școli la inițiativa locală. Majoritatea polițiștilor au punctat că adaptează informația în funcție de vârsta copiilor și/sau specificul localității, oferind exemple derivate din experiența locală. Activitățile sunt organizate în egală măsură atât la inițiativa poliției, cât și la inițiativa instituțiilor de învățământ, fără a înregistra diferențe în grupul de control și de bază.

„Desfășurarea ședințelor de informare în instituțiile de învățământ, la moment avem o campanie din octombrie până în martie, lunar avem pentru 34 de instituții de învățământ stabilit un grafic, unde desfășurăm ședințe de instruire pe diferite domenii. De exemplu, în decembrie avem informare pe bullying sau violența între semenii. Inițiativa este a Inspectoratului General.” (Poliție, grup control)

„Noi avem un program de activitate, în septembrie este programul cu traficul rutier și noi planificăm și îi invităm. Îi chemăm la adunarea generală cu părinții să vorbească de problemele generale ale comunității. Fix așa au și ei un program. Vin conform planului lor de activitate, noi semnăm că într-adevăr a fost, a citit ore.” (Instituție de învățământ, grup control)

De asemenea, sunt situații când profesorii și/sau reprezentanții instituțiilor de învățământ solicită prezența unui polițist la lecții informative, astfel încât se consideră că elevii percep mai bine unele informații atunci când ele sunt abordate de reprezentanți ai organelor de drept.

„Un caz discutat la ședință a fost cu cazurile de furturi în locuri publice, am luat decizia să mergem prin școli, am mers, am vorbit cu diriginții de clasă, cu elevii, le-am explicat cum să se protejeze de furt, care sunt consecințele pentru persoanele care fură. Pe copii îi educăm că nu au voie să facă astfel de lucruri. E una când profesorul asta spune, și are alt efect când poliția vine și zice.” (Poliție, grup de bază)

„Înainte mergeam eu sau un profesor din școală acasă la părinte și vorbeam despre situația copilului, nu se schimba nimic, copilul tot absentă. Acum, mereu merg eu cu polițistul la poarta părintelui, vorbim individual și copilul vine iar la școală. Cred că le este rușine de polițist și polițistul are autoritate.” (Instituție de învățământ, grup control)

De asemenea, instituțiile menționează receptivitatea și operativitatea poliției în cazuri de comitere a unor infracțiuni în școli, cazuri de abandon școlar, probleme de comportament în rândul elevilor, apreciind implicarea colaboratorilor de poliție.

„Dacă singuri nu ne descurcam cu elevii care au probleme cu comportamentul, atunci apelăm la poliție, care ne-au ajutat nu o singură dată.” (Instituție de învățământ, grup control)

„Erau copii care nu frecventau cu săptămânile și noi anunțăm poliția, poliția se duce acasă și vorbește cu părinții. Și a avut efect, am avut rezultate.” (Instituție de învățământ, grup de bază)

Percepțiile polițiștilor privind activitățile desfășurate de aceștia în cadrul instituțiilor de învățământ diferă de la caz la caz. În timp ce unii susțin că activitățile de informare a tinerei generații vor spori nivelul de încredere în colaboratorii de poliție, sunt și polițiști care și-ar dori ca alți actori să preia responsabilitatea de informare a elevilor pe diferite tematici, în funcție de specificul activității specialistului. Mai predispuși să delege altor actori (cadre didactice, reprezentanți ai ONG-urilor) activitățile de informare din cadrul instituțiilor de învățământ sunt polițiștii care activează în localitățile de control.

„Ne străduim să avem mai multe seminare de informare cu copiii. Să-i atragem pe copii. Să dispară conceptul că poliția este întotdeauna organul care pedepsește. Ne străduim să-i atragem cât mai mult în discuții libere cu poliția, să fie deschiși față de poliție. Ca ei pe viitor să conlucreze cu noi, asta va fi cel mai efektiv, să apeleze la orice problemă, să cunoască că polițistul este un sprijin pentru dânșii, dar nu cineva care îi pedepsește întotdeauna.” (Poliție, grup control)

„Acele activități pe care le desfășurăm noi la moment să fie desfășurate de alte instituții. Mă refer la instruirile pe tematici. De exemplu, consecințele pe consumul de droguri, alcool – acestea pot să le facă medicii de familie. Comportamentul pe perioada vacanței de vară – asta și un profesor poate să facă, nu numai angajatul poliției.” (Poliție, grup control)

4.3 Colaborarea poliției cu instituțiile de protecție socială

În mare parte, polițiștii apreciază colaborarea cu reprezentanții instituțiilor de protecție socială ca fiind una bună. Asistenții sociali sunt percepuți ca fiind deschiși, rar se întâmplă ca aceștia să refuze implicarea din motiv că nu au timp, spre deosebire de alți actori cu care colaborează poliția. În localitățile în care a fost pilotat conceptul APC cooperarea este percepută ca fiind mai bună decât în celelalte, asistenții sociali din grupul pilot intervievați au menționat o reacționare mai rapidă a angajaților poliției chiar și în afara programului de lucru, pe când în localitățile de control au fost exemplificate cazuri când polițiștii se declară ocupați și nu intervin sau intervin cu întârziere.

„În majoritatea cazurilor pe care le examinează poliția sunt implicate persoane social vulnerabile, dacă nu-i victimă, este înfăptuitor. Cu asistentul social este chiar foarte bună cooperarea. Primarul este implicat și în alte activități și de multe ori este ocupat, dar cu asistentul social fără probleme se rezolvă.” (Poliția, grup de bază)

Cel mai des instituțiile de asistență socială conlucrează cu poliția în cadrul echipelor multidisciplinare, în cadrul vizitelor la domiciliu, în unele cazuri participă împreună la activități de prevenire, în special în vederea diminuării delincvenței juvenile.

„Este legea 45, conform atribuțiilor de serviciu noi suntem obligați o dată în lună să facem vizite la domiciliu agresorilor aflați la evidență, să vedem care e starea în acea familie. Dacă este vorba de bătrâni, de copii, de familii vulnerabile, scandalagii, numaidecât este asistentul social și când trebuie și medicul de familie.” (Poliție, grup control)

„La vizite la domiciliu tot cooperăm cu poliția, atunci când se face evaluarea inițială, un asistent social, viceprimarul și polițistul de sector merge în teritoriu să vadă care sunt condițiile de trai și deja ulterior se decide ce facem cu familia dată.” (AS, grup control)

Unii specialiști atât din grupul pilot, cât și din cel de control, menționează că au participat în comun cu poliția la activități de prevenire organizate de organizații neguvernamentale și mese rotunde organizate de direcțiile de asistență socială. Respondenții apreciază că se organizează activități de informare în comun, aceasta eficientizând procesul de cooperare între instituții.

„Au fost organizate mese rotunde în cadrul direcției de asistență socială și am participat împreună cu polițiștii de sector. În luna octombrie am avut un seminar în comun cu poliția, pe domeniul prevenirii violenței în familie, organizat de Promo-LEX. A fost un seminar în mai multe etape. E bine că mergem împreună, în teritoriu pe urmă tot împreună lucrăm.” (AS, grup control)

În opinia unor asistenți sociali, dar și a reprezentanților instituțiilor de învățământ, colaborarea cu poliția era mai intensă în perioada când existau cadrele specializate – inspectorii pentru minori. Managerii instituțiilor de învățământ consideră că aceștia erau orientați direct spre prevenirea infracțiunilor în rândul minorilor și, totodată, aveau abilități, competențe de lucru cu aceștia. Asistenții sociali au menționat că foștii inspectori pentru minori erau mai operativi la solicitările lor de intervenție.

„Acum știu că raionul nu are specialist pentru minori, când era acest specialist noi conlucram foarte bine. Am invitat specialistul la adunările cu copiii pe care le făceam, a venit fără probleme, a povestit copiilor despre poliție, să nu se teamă copiii de poliție, a venit de câteva ori. Apoi a plecat și acum noi lucrăm cu inspectorii de sector.” (AS, grup de bază)

„Înainte era biroul pe minori și era mai efektiv, acum a rămas un specialist, care niciodată nu are timp. Ne spun că vor reveni mai târziu, că nu arde, că au altceva de lucru. În majoritatea cazurilor ei nu respectă nici termenii indicați în solicitare, conform legii.” (AS, grup control)

4.4 Colaborarea poliției cu instituțiile medicale

În cadrul studiului calitativ s-a constatat că poliția colaborează cu instituțiile medicale într-o pondere mai mică, comparativ cu APL și alte instituții din comunitate, acest lucru se întâmplă atât în grupul pilot, cât și în cel de control. În mare parte, atât medicii, cât și polițiștii ofereau exemple de colaborare în cadrul echipei multidisciplinare, însă au fost identificate și alte forme de conlucrare, precum desfășurarea activităților comune de informare, derularea unor campanii în scopul prevenirii infracțiunilor.

„Cu centrul prietenos tinerilor din spitalul raional, conlucrăm pe domeniul „modul sănătos de viață”, consecințele consumului de alcool, fumatului, prevenirea HIV/SIDA, am făcut câteva activități în comun în rândul tinerilor.” (Poliție, grup control)

„Noi am făcut un flashmob împreună cu poliția, pe tema suicidului. Am făcut împreună cu poliția și instituțiile de învățământ.” (Instituții medicale, grup de bază)

O altă formă de conlucrare se referă la însoțirea specialiștilor medicali de către polițiști în cazul transportării pacienților agresivi și/ sau care refuză tratamentul, cu referire în special la pacienții cu tuberculoză.

„La transportarea pacienților. Ne adresăm când avem o persoană agresivă care reprezintă un pericol pentru sine și pentru societate, atunci este solicitată poliția. Ca să-l apere pe el și pe cei din jur.” (Instituții medicale, grup de bază)

„Când persoana refuză de a se prezenta la medic, atunci poliția este obligată să-l ducă forțat. Consumă el medicamentele celea sau nu, deja nu ne privește. Asta este reglementat prin acte normative comune: acorduri încheiate între ministerul sănătății și cel de interne.” (Poliție, grup control)

În unele cazuri, izolate, poliția refuză să acorde suport necesar medicilor, din cauza lipsei transportului dotat corespunzător necesităților de transportare a pacienților.

„De cele mai dese ori ei ne solicită pentru a-i însoți atunci când au nevoie să transporte un pacient agresiv, periculos social, bolnav psihic. Ultima dată ei ne-au solicitat oficial, dar noi am fost nevoiți să refuzăm pentru că ei nu aveau transport echipat corespunzător și era periculos de transportat în mașină obișnuită.” (Poliție, grup control)

Lipsa sau numărul insuficient al cadrelor medicale, în special în localitățile rurale, creează impedimente în colaborare, atât în viziunea polițiștilor, cât și a personalului medical interviuat. În acest context s-a menționat dificultatea încadrării medicilor în careva activități desfășurate în parteneriat cu poliția, dată fiind suprasolicitarea acestora în cadrul instituțiilor medicale. Unii specialiști participanți la studiu consideră oportună crearea unei noi funcții în cadrul instituției medicale, precum „asistent medical comunitar”, care să aibă ca atribuții de bază anume colaborarea cu actorii din comunitate și implicarea în activități de prevenire.

„Sunt unele localități unde ba nu există medic de familie, ba este lipsă de cadre și atunci e mai grav. De exemplu, medicul este în teritoriu doar într-o anumită zi și nouă dacă ne trebuie urgent, nu este posibil.” (Poliție, grup control)

„Reprezentanții medicinei ne-au comunicat că ei nu reușesc, n-au timp. Vor înainta careva propuneri să se creeze o funcție ca asistent medical comunitar, care ar putea să participe la toate ședințele, întrunirile, fiindcă ei nu au pe cine delega. Ei înțeleg că este important să participe, că toate instituțiile trebuie să meargă într-un pas, că este necesar ca și ei să se deprindă cu aceste modificări, dar ei nu au resurse umane disponibile acum.” (Poliție, grup de bază)

Pe de altă parte sunt voci care afirmă că în localitățile rurale mici colaborarea dintre polițiști și medici este mai eficientă comparativ cu orașele mari. Acest lucru se datorează în mare parte factorului uman, în localități mici reprezentanții instituțiilor se cunosc personal, acest aspect facilitând cooperarea și suportul reciproc în activitatea pe care o desfășoară.

„Poate în orașe mari există bariere în cooperarea cu poliția, dar aici nu. Noi suntem puțini, ne cunoaștem oamenii între noi și intervenim toți. Avem un respect reciproc. Știm că azi dacă eu voi avea nevoie de tine, mâine tu. Și oricum facem un lucru comun pentru binele societății, nu individual.” (Instituții medicale, grup de bază)

4.5 Colaborarea poliției cu alte instituții

Parteneriatele la nivel local cu alte instituții decât cele menționate în sub-capitolele anterioare diferă mult de la o localitate la alta. Acestea reflectă în mare parte colaborări ocazionale, dar și de lungă durată, cum ar fi cea cu presa locală și biserica.

În unele localități poliția colaborează cu centrele de plasament existente, în format similar cu cel de cooperare cu instituțiile de învățământ, organizând activități de informare pentru minori și/sau de prevenire a comportamentului delincent. Totodată, uneori colaboratorii poliției sunt solicitați pentru a interveni în situații conflictuale, generate de beneficiari.

„Vara a fost un eveniment de fotbal, poliția a invitat și copiii noștri. Este o persoană pe minori de la poliție, care foarte des vine la noi, le-a vorbit copiilor despre drepturile omului, despre traficul sexual cu fetele, cu băieții despre traficul de muncă, au adus exemple din știri. Le-au zis copiilor unde sunt posturile de poliție, unde să se adreseze. Vine cu lecții despre securitatea pe drum.” (Centru de plasament, grup control)

În cadrul studiului calitativ au fost exemplificate inițiative locale de conlucrare între poliție și centre de plasament, ca urmare a unor formări/ instruiți la care participă membri din ambele instituții. Specialiștii intervievați apreciază activitatea poliției în acest sens.

„În ultimele 3 luni am fost împreună cu poliția la niște instruiți și seminare cu lucrul cu agresorii. Acolo polițiști ne-au povestit ce activități fac ei: întruniri, pliante, cu buncii, vecinii. Și pe urmă ne-au sunat și ne-au zis că vrem să venim la Dvs. cu niște informări, vrem să facem o lecție cu minorii. Au venit, noi am adunat minorii, ei le-au spus despre lege, cum să nu fie victime, să nu încalce legea, regulile în centru.” (Centru de plasament, grup de bază)

Colaborarea cu ONG-urile locale a fost remarcată în puține interviuri, dat fiind lipsa la nivel local a acestora **și/sau** activitatea modestă a ONG-urilor în unele localități incluse în eșantionul studiului. ONG-urile existente în localitățile intervievate sunt axate pe implementarea proiectelor conform domeniului de activitate, iar implicarea altor instituții în procesul de implementare este mai slabă. **Într-o măsură mai mică, dar, totuși**, studiul a identificat practici pozitive de cooperare a poliției cu ONG-urile. Un exemplu în acest sens este cooperarea cu ONG-urile care activează în domeniul prevenirii violenței și/sau acordă asistență victimelor violenței. Se apreciază atât ajutorul privind plasamentul victimelor, cât și materialele informative create de ONG-uri, diseminate inclusiv de colaboratorii poliției.

„Am făcut o campanie ”Stop violență” cu un ONG local, noi avem o colaborare foarte bună cu dânșii, avem și o strategie comună, un centru de plasament de urgență. Ne-au ajutat să facem pliante, fiecare sectorist a făcut activități cu localitatea lui, cu colectivele de muncă, în școli, cu tineretul. Apelez și la centrul de drept a femeilor ca să ne dea pliante.”
(Poliție, grup control)

„Avem acum un serviciu nou: cameră de plasament de urgență pentru victimele violenței în familie, în concluzie cu poliția am scris proiectul. Noi am elaborat regulamentul de activitate împreună cu reprezentanții de la poliție, de la CSPT, au mai fost ONG-iști, din echipa multidisciplinară din raion. Camera are 3 locuri de plasament, pentru femei cu copii. De la poliție ne aduc persoanele, ei trebuie să facă documentele respective, după care noi deja îi plasăm în acest serviciu.” (ONG, grup control)

În câteva localități a fost menționată colaborarea poliției cu bisericile și/sau preoții din localitate. Polițiștii intervievați au relatat despre activitățile de informare a reprezentanților bisericii privind securizarea bisericilor, dar și despre asigurarea ordinii publice în timpul sărbătorilor religioase.

„Avem o colaborare foarte bună cu bisericile. Am avut o întrunire mare cu toți preoții de pe raion, ei au zis ce probleme întâlnesc, le-am zis cum să-și protejeze bisericile. Tot atunci a venit ideea cu preotul și buncii grijului. Preotul a fost prima persoană care a aderat la echipa buncii grijului. La Paștele Blajinilor și la Paști ne întâlnim mereu la asigurarea securității.” (Poliție, grup de bază)

Alte instituții cu care colaborează poliția sunt: presa locală (dacă este în comunitate), inspecția ecologică, S.A. ”Drumuri”, biblioteca etc. Această colaborare este în mare parte episodică, la solicitarea uneia din părți.

4.6 Mecanisme existente de reglementare a colaborării

Majoritatea polițiștilor intervievați, care activează în localitățile pilot, au vociferat că instituția pe care o reprezintă are acorduri de colaborare cu APL, în unele localități s-au încheiat acorduri de colaborare cu CSPT-uri. Referitor la alte instituții majoritatea au menționat că la moment colaborează în baza legislației în vigoare, însă urmează să se încheie acorduri de parteneriat. În cadrul studiului calitativ mai mulți intervievați au relatat că au primit un model de acord de parteneriat dintre poliție și alte instituții/ servicii desconcentrate din teritoriu.

„Avem cu primăria... Cu alte instituții încă nu avem acorduri, dar conform dispoziției și a hotărârii de guvern pe care o avem, pe parcurs vom face.” (Poliție, grup de bază)

„Avem acord de parteneriat încheiat cu ei. În afară de acordul de parteneriat, avem un plan de referire, unde este inclus și inspectoratul de poliție ca organ și acea secție de drept moravuri pentru copii și minori.” (Instituții medicale, grup de bază)

Pilotarea APC a fost un stimul pentru inspectoratele de poliție să-și extindă parteneriatele și la alte instituții decât cele cu care colaborau tradițional (APL, instituțiile de învățământ) și totodată să-și oficializeze aceste colaborări prin acorduri scrise, fie că acestea au fost deja realizate, sunt în proces, sau urmează să fie semnate.

Instituțiile care se bucură de o colaborare strânsă cu poliția nu văd rostul semnării vreunui acord, considerând practicile existente ca fiind suficiente – *„Există lege, pentru ce ne trebuie nouă acorduri. Noi știm ce avem de făcut.”*

„Lucrăm în baza normelor legislative care au fost date încă cu vreo 10 ani în urmă. Ele nu au fost abrogate și funcționăm în baza lor.” (Instituții medicale, grup de bază)

„În baza legală cooperăm cu toate instituțiile. Dacă trebuie să semnăm documente pentru un proiect, atunci semnăm un acord, altfel nu.” (APL, grup control)

Pe de altă parte, instituțiile care s-au confruntat cu anumite bariere/ impedimente în conlucrarea cu poliția văd necesitatea unui acord formal unde să fie stipulate clar atribuțiile fiecărei instituții și desemnate persoanele responsabile.

„Eu cred că noi trebuie să facem un acord de colaborare unde să fie stipulate clar lucrurile, cine și pentru ce răspunde.” (Centru de plasament, grup de bază)

„Nu am avut nevoie. Nu am avut refuzuri. Dacă aveam vreun refuz, poate spuneam că iată hai să facem un acord, să semnăm și să nu apară întrebări.” (Instituții de învățământ, grup de bază)

V. STRUCTURĂ DE PARTICIPARE (CSC)

5.1 Practici locale

Structurile de participare create la nivel local care implică diverși actori ce au tangență cu asigurarea securității comunitare în majoritatea localităților se numesc consilii de securitate comunitară. În mai multe localități președintele acestui consiliu este un reprezentant al autorităților publice locale, care de cele mai dese ori este și responsabilul privind convocarea CSC-ului. Respondenții intervievați în mare parte nu își aminteau când a fost convocat ultima dată CSC sau scopul convocării acestuia. Mai informați în acest sens sunt reprezentanții poliției și/ sau ai APL, care declară că CSC-ul se convoacă „la necesitate”. În grupurile de bază au fost cazuri când reprezentanții unor instituții membre au fost doar la crearea consiliilor de securitate, înțelegând vag rolul acestor consilii în comunitate, uneori CSC-urile sunt confundate cu alte structuri de cooperare existente la nivel local/ raional.

„Pe parcursul unei perioade se acumulează mai multe sesizări de la instituții diferite, poliție, școli, medicină, care au același subiect: comportament neadecvat al minorilor, sau că minorii sunt agresivi, absentează școala. Noi analizăm și vedem după gravitate care este situația. Și deja primarul împreună cu mine convoacă acest consiliu.” (APL, grup de bază)

„Este așa consiliu, cu pietonii, cu securitatea. Când s-a format am fost, ei au chemat atunci doar șefii coordonatori. Și anul trecut am fost, acolo a fost și o organizație nonguvernamentală care a prezentat mai multe proiecte și noi am dat sugestii.” (Instituții medicale, grup de bază)

În localitățile din grupul de control, la momentul cercetării, nu existau structuri de participare ce țin de securitatea comunitară. Reprezentanții instituțiilor declară că preponderent colaborează în baza echipelor multidisciplinare și a comisiilor deja existente la nivel local/ raional, apreciind colaborarea în cadrul acestora ca fiind una eficientă.

„Până când noi toate problemele pe care le avem în școală le discutăm la echipa multidisciplinară, nu doar ajutorul social.” (Instituții de învățământ, grup control)

În timp ce respondenții din grupul de control menționează că nu văd rostul creării unei structuri de participare privind securitatea comunitară, întrucât aceștia discută/ soluționează problemele comunității în cadrul structurilor de conlucrare existente, cei din grupul de bază deslușesc clar deosebirile între CSC și alte structuri, de asemenea înțeleg utilitatea CSC-urilor.

„La consiliul de securitate întrebările nu țin doar de persoană aparte, ci și de comunitate în întregime, dar la echipă multidisciplinară este vorba doar de persoană și gata.” (Poliție, grup de bază)

Numărul membrilor CSC, precum și componența consiliului diferă de la o localitate la alta, însă toate structurile respective de participare includ obligatoriu un reprezentant din cadrul APL și un reprezentant al poliției. În mai multe localități, din CSC fac parte și reprezentanți ai serviciilor desconcentrate, cum ar fi medici, asistenți sociali, profesori/ directori de instituții de învățământ etc. În unele cazuri, se practică includerea în componența consiliului și a membrilor societății civile. La necesitate, la consiliu se invită reprezentanți ai business-ului și/ sau alți actori comunitari care au tangență cu subiectul preconizat de discuție.

„Primarul, secretarul, șeful inspectoratului, șef de sector, Președintele judecătorei, procuratura, protecția civilă, șef secția asistență socială, șef secție educație, șef secție medicină, director gimnaziu/liceu, reprezentanți ai societății civile. Avem 12 membri. Noi convocăm acest consiliu doar dacă un caz anumit are o tendință de creștere, sau dacă nu știm ce soluție să luăm și trebuie să se implice toate instituțiile.” (Poliția, grup de bază)

„Am luat din fiecare instituție care să reprezinte un anumit grup: pe tineret, pensionari, avem organizații de veterani. Consiliul este convocat de primar, el este președinte, dar în mare parte poliția se ocupă de convocare, organizare, agendă. (APL, grup de bază)

În mai multe interviuri individuale a fost abordat nivelul scăzut de implicare a specialiștilor din domeniul sănătății. Pe de o parte se invocă supraîncărcarea medicilor, pe de altă parte sunt voci care consideră că multitudinea comisiilor/ consiliilor create la nivel local/ raional îi fac pe aceștia să se implice mai puțin.

„În unele cazuri nu sunt prezenți membrii care au tangență și atunci ne este dificil să luăm o decizie, sau nu știm cum să facem. De exemplu, din motive întemeiate, medicina cel mai des lipsește. Noi convocăm acest consiliu după amiază, când programul nu este atât de încărcat și oricum nu vin. Noi îi convocăm nu numai în cadrul consiliului de securitate, ci și în cadrul comisiei multidisciplinare, comisiei administrative. Poate din acest motiv ei nici nu au timp.” (Poliție, grup de bază)

5.2 Eficiența Consiliului de Securitate Comunitară

În cadrul studiului calitativ intervievații din localitățile unde a fost pilotat conceptul APC au relatat mai multe exemple pozitive de soluționare a problemelor comunitare prin implicarea actorilor locali. Astfel, în unele localități au fost instalate camere de supraveghere video în locurile unde incidența infracțiunilor era mare, în altele urmează să se instaleze sisteme de supraveghere video. De asemenea într-un oraș a fost soluționată o problemă ecologică prin implicarea mai multor structuri responsabile în cadrul CSC.

„Este un loc de agrement, acolo foarte des erau infracțiuni și contravenții care țin de încălcarea ordinii publice: huliganism, bătăi, crime, gălăgie. Noi am convocat consiliul de securitate, am chemat proprietarul încăperii și i-am propus să instaleze camere video. La intrarea în bar acum este inscripția mare ”supraveghere video” și asta a scăzut brusc numărul crimelor. Până la instalarea camerelor erau aproximativ 5 infracțiuni pe an la acel bar, iar acum avem una pe an.” (Poliție, grup de bază)

„Am avut un caz când nivelul apelor subterane era ridicat. Doar primarul încerca să ia măsuri fără rezultat, prin consiliu local putea doar să aloce o sumă de bani pentru lucrări de drenaj și atât. Dar acolo era nevoie și de ajutorul poliției, de ecologie, servicii drumuri, toți trebuiau să fie, ca să fie soluționată o problemă comună. Când se strâng toate structurile, atunci și întrebarea se hotărăște.” (Poliție, grup de bază)

„Datorită acestui consiliu de securitate prin care ne implicăm toți vom avea instalate 72 de camere video. Poliția ne-a arătat care sunt zonele cu mai multe probleme în oraș. Am făcut o hartă unde să instalăm aceste camere, deja a trecut și etapa de tender. Ideea cu camere am dezvoltat-o în cadrul consiliului de securitate, apoi am căutat surse de finanțare.” (APL, grup de bază)

Totodată, studiul calitativ a elucidat că o parte din reprezentanții poliției, preponderent cei din localitățile unde nu a fost pilotat conceptul APC, sunt sceptici privind crearea unei structuri de participare la nivel local în vederea asigurării securității comunitare. Unii intervievați susțin că în cadrul consiliului membrii se eschivează să se implice, mizând pe activitatea altor actori membri, alții sunt de părere că problemele comunitare, inclusiv cele ce țin de securitatea comunitară, pot și sunt rezolvate prin colaborare, indiferent de existența unei structuri de participare.

„Eu nu cred în comisii de-atâta că ele nu lucrează. Eu în general consider că dacă fiecare și-ar face lucrul lui, atunci lucrul ar fi perfect, dar așa asistentul social lasă pe polițist, polițistul pe școală, școala pe primar, nimeni nu face nimic, dar în schimb avem comisie.” (Poliție, grup control)

„Sincer, nu cred că e o structură eficientă acest CSC, este consiliul local, unde poliția participă și spune problemele comunității. Chiar și cazul acesta din localitatea cea rurală despre care vorbeam [rezolvarea unei probleme cu ajutorul mai multor actori din comunitate], credeți că nu era să se rezolve problema?! Desigur că o rezolvam, cu sau fără Consiliul acesta.” (Poliție, grup control)

În viziunea unor reprezentanți ai poliției, preponderent ai celor din grupul de control, rolul CSC sau ai altei structuri de genul respectiv ar diminua din povara poliției privind rezolvarea problemelor ce țin de securitatea comunitară și ar ușura munca poliției.

„Mai mulți specialiști se vor implica și vor combate acele fenomene negative și problemele care se vor identifica. Să nu rămână totul numai pe umerii poliției.” (Poliție, grup control)

5.1 5.3 Recomandări privind activitatea CSC

Majoritatea polițiștilor intervievați în cadrul studiului calitativ sunt familiarizați cu conceptul de CSC, indiferent dacă aceștia activează în grupul de bază sau cel de control. În viziunea lor, formarea, dar și activitatea ulterioară a CSC-urilor se vor derula mai eficient dacă poliția va fi ghidată prin instruiți continue, diverse forme de mentorat și/sau schimburi de experiență între localitățile pilotate și cele în care în care urmează să fie implementat. De asemenea, s-a vociferat importanța instruirii și pentru ceilalți membri ai CSC-urilor, nu doar a reprezentanților poliției, întrucât astfel ei vor conștientiza rolul său și al CSC în vederea asigurării securității comunitare.

„Pe parcurs ar fi bine să mai avem niște instruiți. După ce facem consiliile de securitate și sunt aprobate prin decizie, n-ar fi rău ca noi încă o dată să avem instruiți cu toți membrii consiliilor de securitate. Dacă vom avea instruiți cu consiliile respective, ei vor înțelege mai bine ce responsabilitate au în fața populației și în acest consiliu.” (Poliție, grup control)

În vederea sporirii gradului de implicare a specialiștilor, inclusiv prin participarea la CSC, unii intervievați consideră necesar oferirea unui salariu de bază mai mare, astfel ca specialiștii să fie motivați să se implice în mai multe activități la nivel comunitar.

„Salariul. Un asistent social sau un simplu specialist din cadrul APL, sau din instituții educaționale are un salariu mizer, mai au și atribuții de bază pe care trebuie să le îndeplinească și atunci li se mai dau și alte sarcini. Nu știu cum ar trebui să fie remunerați, eu cred că salariul de bază este mic și omul nu este motivat să se implice și mai mult.” (APL, grup de bază)

O altă recomandare în vederea eficientizării CSC-ului ține de preluarea inițiativei privind convocarea acestuia de către poliție. De această părere sunt atât polițiștii, cât și reprezentanții APL. Pe de o parte, poliția este percepută ca fiind actorul principal care este responsabil de asigurarea securității comunitare, pe de altă parte, primarii, chiar și cei din grupul de bază, se declară suprasolicitați și limitați de timp, având alte priorități de intervenție în comunitate.

„Dacă noi vom pune accentul că trebuie de convocat, de făcut, atunci va funcționa. Inițiativă trebuie să vină de la poliție. În primul rând noi trebuie să fim cointeresați ca în localitate să meargă lucrurile foarte bine din punct de vedere al securității. Și dacă noi nu vom pune accent pe această comisie, pe măsurile respective, atunci cine?!” (Poliție, grup control)

„Consiliul ia foarte mult timp, mai ales pentru mine ca primar. Această structură trebuie să fie responsabilitatea poliției, ei trebuie să o coordoneze, să lucreze cu activiștii, cu sectoarele, noi decât să-i ajutăm sau să-i finanțăm pentru anumite activități.” (APL, grup de bază)

În opinia unor respondenți, după ședințele CSC-ului, fiecare actor trebuie să-și asume anumite responsabilități cu acțiuni concrete și termeni prestabiliți pentru redresarea problemei/ problemelor discutate. Câțiva respondenți consideră că ar fi necesar aplicarea sancțiunilor în caz de nerespectare a atribuțiilor în cadrul CSC-ului pentru responsabilizarea membrilor acestora.

„Eu ca președinte al comisiei am așa atribuții, în caz că nu le îndeplinesc, să fiu sancționat. Ne uităm în lege... Trebuie să facem acel demers la judecată, hai să-l facem, altfel voi fi sancționat. Asta responsabilizează.” (Poliție, grup control)

Concluzii

Implementarea activității polițienești comunitare (APC) sporește nivelul de siguranță a cetățenilor și încrederea acestora în activitatea poliției, de asemenea crește disponibilitatea populației de a oferi suport poliției în acțiunile pe care le desfășoară.

Comunicarea și interacționarea poliției cu populația după principiile APC este puternic influențată de deciziile la nivel central și mai puțin reflectă necesitățile locale. Cunoașterea comunităților pilotate pe criterii de vulnerabilitate a unor grupuri reprezintă o restanță în implementarea APC. De asemenea, deși a crescut nivelul de vizibilitate a activității poliției în inspectoratele pilotate, nivelul de transparență în activitate este similar cu cel din grupul de control.

În localitățile unde a fost pilotat conceptul de APC populația se simte mai în siguranță atât pe timp de zi cât și pe timp de noapte. Totodată îngrijorările populației privind nivelul de infracționalitate sunt relativ mai mici în localitățile din grupul de bază comparativ cu cele din grupul de control.

Ponderea cetățenilor care au apreciat că poliția lucrează *mult mai bine acum* comparativ cu doi ani în urmă este de patru ori mai mare în grupul de bază (23%) față de ponderea respondenților din grupul de control (5,6%). În cadrul studiului calitativ, specialiștii intervievați au remarcat o dinamică pozitivă în abordarea cooperării intersectoriale, precum și diminuarea fenomenului de eschivare în soluționarea problemelor prin transmiterea responsabilității de la un polițist la altul sau între diferite departamente ale poliției.

Nivelul de încredere a populației în poliție este mai ridicat în localitățile unde a fost pilotat conceptul APC comparativ cu localitățile unde acest concept nu a fost implementat. Populația din grupul de bază în proporție de 71,5% are *foarte multă încredere* și *oarecare încredere în poliție* comparativ cu 65,1% din grupul de control.

În localitățile pilotate populația este mai predispusă să acorde suport poliției. Astfel, în ultimii doi ani, ponderea cetățenilor care au oferit ajutor poliției este practic dublă în localitățile din grupul de bază (31,6%) comparativ cu cele din grupul de control (16%). În același timp, peste o treime din polițiștii din grupul de bază (34,3%) și aproximativ un sfert din grupul de control (24,8%) declară că cetățenii *foarte/destul de des* ajută poliția.

Datele studiului atestă că aproape o treime din respondenți își *cunosc personal* polițistul de sector, ponderea fiind similară atât în localitățile unde a fost pilotat conceptul APC, cât și în cele din grupul de control. Practic toți respondenții cunosc unde se află sectorul de poliție la care se pot adresa. Cetățenii intervievați consideră că sectorul de poliție este amplasat accesibil pentru populație, alături de alte instituții publice.

Reprezentanții poliției, atât din grupul de bază, cât și din cel de control, susțin că informează cu regularitate populația cu privire la fenomenele infracționale din teritoriu. Modalitățile menționate de comunicare și informare a populației sunt: campanii naționale, adunări cu populația din localitate, întruniri pe sectoare, adunări în colectivele de muncă, instruiți tematice, evenimente sportive etc.

În activitatea sa poliția cel mai des cooperează cu APL, cu instituțiile de învățământ, cu instituțiile de protecție socială și cu cele medicale. Sunt voci care afirmă că în localitățile rurale, mici, colaborarea dintre polițiști și specialiști este mai eficientă, comparativ cu orașele mari, dat fiind faptul că în localitățile mici reprezentanții instituțiilor se cunosc personal, acest aspect facilitând cooperarea și suportul reciproc în activitatea pe care o desfășoară. Alte instituții cu care poliția colaborează mai rar sau episodic sunt centrele de plasament, ONG-uri, presa locală, inspecția ecologică, biserica etc.

Pilotarea APC a reprezentat un stimul pentru inspectoratele de poliție să-și extindă parteneriatele și la alte instituții decât cele cu care colaborau tradițional, cum ar fi APL-ul, instituțiile de învățământ etc. și totodată să-și oficializeze aceste colaborări prin acorduri scrise, fie că acestea au fost sau urmează să fie semnate.

Poliția este percepută ca fiind principalul responsabil de asigurarea securității în localitate, consideră 9 din 10 polițiști, iar fiecare al doilea polițist vede în egală măsură APL-urile și cetățenii ca având această responsabilitate. Ponderele polițiștilor care au indicat *alte instituții* este foarte mică (sub 1%). Există opinii care susțin că sunt necesare activități de informare/ instruire la nivel de instituții pentru a crește conștientizarea și implicarea fiecărui actor comunitar în asigurarea securității comunitare.

Ponderele polițiștilor care apreciază condițiile de muncă ca fiind *bune* și *foarte bune* este semnificativ mai mare în grupul control (52,9%) comparativ cu cel de bază (39,5%). Aceleași tendințe se atestă privind aprecierea dotării tehnice a sectoarelor de poliție și privind aprecierea dotării cu mijloace speciale, polițiștii din grupul de control oferind aprecieri mai înalte.

Principalele trei probleme cu care se confruntă polițiștii în activitatea lor se referă la: *salariu mic* (81,4% - de bază, 79,6% - de control), *insuficiența de personal* (70,3% - de bază, 74,5% - de control) și *dotarea tehnică insuficientă* (50,6% - de bază, 42,7% - de control). Alte bariere în activitate se referă la: fluctuația de personal, nivelul scăzut de pregătire profesională a unor angajați, atribuirea responsabilităților considerate neconforme funcției polițiștilor, bariere legislative, dar și unele mai specifice cum ar fi materialele informaționale neadaptate grupurilor etnice.

Principalele impedimente percepute privind implementarea principiilor APC sunt: prioritizarea activității polițienești de bază (descoperirea infracțiunilor), deficitul de cadre și supraîncărcarea polițiștilor, atitudinea managementului local față de conceptul APC, deschiderea și interesul populației.

Atât în grupul de bază, cât și în cel de control, top trei surse de informare a populației cu privire la activitatea poliției sunt: mass-media tradițională (TV, radio, ziare), prietenii/ colegii și portalurile web (site-urile de știri). Ponderea polițiștilor care cred că populația se informează de pe *pagina de Facebook a poliției*, din *experiența personală cu poliția* și din *informația publică de pe panourile sectoarelor de poliție* este de trei ori mai mare decât cea a cetățenilor care afirmă că se informează din aceste surse.

În toate sectoarele pilotate au fost formate Consilii de Securitate Comunitară. În unele raioane unde a fost implementat conceptul acesta a fost extins și în alte sectoare nu doar în cele pilotate. Numărul membrilor CSC precum și componența consiliului diferă de la o localitate la alta, însă toate structurile respective de participare includ obligatoriu un reprezentant din cadrul APL și un reprezentant al poliției. Intervievații, din localitățile de bază, au relatat mai multe exemple pozitive de soluționare a problemelor comunitare prin implicarea actorilor locali.

Pentru eficientizarea activității APC este necesară informarea, sensibilizarea, instruirea și a altor actori comunitari privind APC, nu doar a polițiștilor. De asemenea promovarea practicilor pozitive de soluționare a problemelor de securitate comunitară prin abordarea APC poate stimula colegii din alte inspectorate de poliție să fie mai deschiși spre implementarea acestui concept.

Anexe

Anexa 1. Percepția și atitudinea populației cu privire la poliția din localitate

Q.1 Cât de în siguranță vă simțiți Dvs. în următoarele locuri pe timp de ... ?			Control	De bază
1. Pe timp de zi	a. La domiciliu	În siguranță deplină	64,5%	74,3%
		Mai degrabă în siguranță	26,6%	19,8%
		Mai degrabă nu în siguranță	6,3%	4,0%
		Deloc nu mă simt în siguranță	2,6%	1,8%
		NȘ/NR	0,0%	0,0%
	b. Într-un loc public din localitate (piață, parc, stradă)	În siguranță deplină	54,2%	66,2%
		Mai degrabă în siguranță	27,0%	24,9%
		Mai degrabă nu în siguranță	8,0%	6,7%
		Deloc nu mă simt în siguranță	7,3%	1,4%
		NȘ/NR	3,6%	0,7%
2. Pe timp de noapte	a. La domiciliu	În siguranță deplină	54,6%	60,5%
		Mai degrabă în siguranță	26,5%	27,6%
		Mai degrabă nu în siguranță	10,1%	7,7%
		Deloc nu mă simt în siguranță	8,8%	4,2%
		NȘ/NR	0,0%	0,0%
	b. Într-un loc public din localitate (piață, parc, stradă)	În siguranță deplină	23,2%	31,2%
		Mai degrabă în siguranță	25,2%	27,0%
		Mai degrabă nu în siguranță	26,3%	23,8%
		Deloc nu mă simt în siguranță	11,7%	11,3%
		NȘ/NR	13,7%	6,7%

Q.2 Comparativ cu 2 ani în urmă, spuneți vă rog dacă acum Dvs. și familia Dvs. vă simțiți mai în siguranță?	Control	De bază
Cu mult mai în siguranță	25,8%	23,2%
Într-o oarecare măsură mai în siguranță	14,7%	16,2%
La fel ca și acum 3 ani	48,4%	46,0%
Într-o oarecare măsură mai puțin în siguranță	4,3%	6,0%
Cu mult mai puțin în siguranță	6,3%	6,8%
NȘ/NR	0,6%	1,8%

Q.3 Cât de îngrijorat sunteți privitor la nivelul de înfracționalitate din localitatea Dvs. ?	Control	De bază
Nu sunt îngrijorat	18,1%	27,0%
Puțin îngrijorat	40,3%	34,6%
Destul de îngrijorat	22,9%	26,4%
Foarte îngrijorat	16,4%	9,9%
NȘ/NR	2,2%	2,2%

Q.4 Cum credeți, cine este responsabil de asigurarea securității în localitate?		Control	De bază
	Poliția	75,6%	78,6%
	Administrația publică locală (Primăria)	35,2%	40,0%
	Cetățenii	29,5%	32,1%
	Altceva (indicați)	1,2%	0,0%
	NȘ/NR	1,0%	0,9%

Q.5 În ce măsură următoarele fapte (acțiuni) constituie o problemă pentru localitatea Dvs.?		Control	De bază
1. Violența în familie	În foarte mare măsură	9,3%	11,8%
	În mare măsură	18,9%	16,3%
	În mică măsură	36,2%	27,6%
	În foarte mică măsură	23,3%	31,7%
	NȘ/NR	12,3%	12,6%
2. Violența sexuală	În foarte mare măsură	13,1%	9,1%
	În mare măsură	9,1%	10,3%
	În mică măsură	28,1%	28,4%
	În foarte mică măsură	33,0%	38,5%
	NȘ/NR	16,6%	13,7%
3. Huliganism / violență în stradă	În foarte mare măsură	7,1%	9,6%
	În mare măsură	25,7%	28,6%
	În mică măsură	32,7%	34,8%
	În foarte mică măsură	27,2%	22,5%
	NȘ/NR	7,3%	4,5%
4. Furt din Instituțiile publice (Primărie, poștă, biserică)	În foarte mare măsură	10,0%	7,6%
	În mare măsură	12,8%	16,1%
	În mică măsură	27,2%	30,2%
	În foarte mică măsură	43,1%	32,9%
	NȘ/NR	6,9%	13,2%
5. Furt din locuințe	În foarte mare măsură	15,8%	10,2%
	În mare măsură	25,1%	25,6%
	În mică măsură	33,0%	46,4%
	În foarte mică măsură	21,1%	15,0%
	NȘ/NR	5,0%	2,8%
6. Furturi din bunurile gospodăriei	În foarte mare măsură	11,9%	6,1%
	În mare măsură	21,0%	30,0%
	În mică măsură	31,2%	33,8%
	În foarte mică măsură	22,3%	22,6%
	NȘ/NR	13,6%	7,5%
7. Furt de păsări	În foarte mare măsură	7,8%	3,7%
	În mare măsură	13,8%	21,8%
	În mică măsură	29,2%	24,0%
	În foarte mică măsură	29,8%	36,1%
	NȘ/NR	19,4%	14,4%

Q.5 În ce măsură următoarele fapte (acțiuni) constituie o problemă pentru localitatea Dvs.?		Control	De bază
8. Furturi de animale	În foarte mare măsură	5,9%	4,5%
	În mare măsură	17,5%	18,1%
	În mică măsură	34,9%	25,8%
	În foarte mică măsură	25,4%	38,4%
	NȘ/NR	16,3%	13,3%
9. Furtul lucrurilor personale în transportul public	În foarte mare măsură	5,1%	3,9%
	În mare măsură	16,5%	21,7%
	În mică măsură	30,3%	23,4%
	În foarte mică măsură	35,4%	41,3%
	NȘ/NR	12,7%	9,7%
10. Furt din / de automobile	În foarte mare măsură	3,9%	6,4%
	În mare măsură	7,7%	17,2%
	În mică măsură	41,1%	37,0%
	În foarte mică măsură	32,4%	27,9%
	NȘ/NR	14,8%	11,4%
11. Numărul mare de dependenți de droguri	În foarte mare măsură	12,3%	7,5%
	În mare măsură	30,0%	28,4%
	În mică măsură	24,6%	31,9%
	În foarte mică măsură	17,8%	16,0%
	NȘ/NR	15,3%	16,2%
12. Numărul mare de dependenți de alcool	În foarte mare măsură	12,5%	13,6%
	În mare măsură	46,3%	41,2%
	În mică măsură	28,3%	31,2%
	În foarte mică măsură	7,3%	13,1%
	NȘ/NR	5,6%	1,1%
13. Implicarea minorilor în ilegalități	În foarte mare măsură	9,1%	10,5%
	În mare măsură	19,9%	22,6%
	În mică măsură	26,7%	29,9%
	În foarte mică măsură	18,1%	26,6%
	NȘ/NR	26,2%	10,4%
14. Folosirea ilegală a armelor de foc	În foarte mare măsură	2,7%	4,0%
	În mare măsură	8,5%	6,4%
	În mică măsură	28,8%	32,3%
	În foarte mică măsură	31,0%	36,9%
	NȘ/NR	28,9%	20,3%
15. Conducători auto în stare de ebrietate	În foarte mare măsură	15,6%	12,8%
	În mare măsură	28,6%	28,1%
	În mică măsură	32,7%	37,2%
	În foarte mică măsură	17,2%	14,8%
	NȘ/NR	5,8%	7,1%

Q.5 În ce măsură următoarele fapte (acțiuni) constituie o problemă pentru localitatea Dvs.?		Control	De bază
16. Încălcarea regulilor de circulație /accidente rutiere	În foarte mare măsură	16,5%	14,8%
	În mare măsură	29,6%	39,7%
	În mică măsură	33,3%	29,9%
	În foarte mică măsură	10,1%	10,8%
	NȘ/NR	10,6%	4,8%
17. Tulburarea ordinii publice pe timp de seară / cântat / strigăte / gălăgie în stradă / gălăgie în locuințe vecine	În foarte mare măsură	5,2%	13,5%
	În mare măsură	26,0%	21,5%
	În mică măsură	28,1%	27,0%
	În foarte mică măsură	34,3%	35,5%
	NȘ/NR	6,4%	2,5%
18. Vandalism distrugerea, profanarea, plasarea semnelor/graffiti	În foarte mare măsură	9,4%	5,4%
	În mare măsură	11,7%	18,9%
	În mică măsură	29,7%	33,7%
	În foarte mică măsură	31,1%	34,3%
	NȘ/NR	18,1%	7,7%
19. Câinii vagabonzi	În foarte mare măsură	29,8%	21,3%
	În mare măsură	30,2%	34,7%
	În mică măsură	22,8%	24,6%
	În foarte mică măsură	17,2%	18,2%
	NȘ/NR	0,0%	1,1%
20. Gunoiști neautorizate	În foarte mare măsură	7,3%	8,7%
	În mare măsură	22,0%	31,9%
	În mică măsură	19,0%	19,1%
	În foarte mică măsură	43,3%	35,7%
	NȘ/NR	8,4%	4,6%
21. Numărul mare de cerșetori	În foarte mare măsură	4,2%	6,0%
	În mare măsură	21,3%	16,9%
	În mică măsură	30,3%	37,9%
	În foarte mică măsură	41,8%	35,9%
	NȘ/NR	2,4%	3,3%
22. Numărul mare de vagabonzi	În foarte mare măsură	3,0%	3,9%
	În mare măsură	15,0%	12,5%
	În mică măsură	30,6%	45,6%
	În foarte mică măsură	41,8%	28,7%
	NȘ/NR	9,6%	9,3%

Q.6 Câtă încredere aveți în următoarele instituții din localitatea Dvs.?		Control	De bază
1. Primăria	Foarte multă încredere	19,1%	17,2%
	Oarecare încredere	49,3%	45,2%
	Nu prea am încredere	19,1%	30,1%
	Nu am deloc încredere	11,5%	4,5%
	NȘ/NR	0,9%	3,1%
2. Școala	Foarte multă încredere	39,2%	33,6%
	Oarecare încredere	34,0%	40,7%
	Nu prea am încredere	11,7%	15,0%
	Nu am deloc încredere	5,3%	6,1%
	NȘ/NR	9,7%	4,6%
3. Centru medicilor de familie	Foarte multă încredere	21,5%	29,4%
	Oarecare încredere	40,2%	42,8%
	Nu prea am încredere	26,9%	15,1%
	Nu am deloc încredere	9,4%	9,8%
	NȘ/NR	2,1%	3,0%
4. Poliția din localitate	Foarte multă încredere	27,9%	33,4%
	Oarecare încredere	37,2%	38,1%
	Nu prea am încredere	13,8%	13,3%
	Nu am deloc încredere	15,7%	7,4%
	NȘ/NR	5,4%	7,8%
5. Asistența socială	Foarte multă încredere	25,4%	23,1%
	Oarecare încredere	34,8%	39,3%
	Nu prea am încredere	14,5%	18,8%
	Nu am deloc încredere	6,9%	6,9%
	NȘ/NR	18,3%	11,8%
6. ONG-urile din localitate	Foarte multă încredere	13,7%	3,9%
	Oarecare încredere	16,9%	23,0%
	Nu prea am încredere	18,7%	27,7%
	Nu am deloc încredere	17,2%	15,6%
	NȘ/NR	33,6%	29,8%

Q.7 Cum apreciați nivelul de transparență a următoarelor instituții?		Control	De bază
1. Primăria	Foarte transparent	10,9%	9,1%
	Transparent	44,1%	35,7%
	Puțin transparent	25,8%	34,3%
	Deloc transparent	11,8%	11,3%
	NȘ/NR	7,5%	9,6%
2. Școala	Foarte transparent	18,6%	19,7%
	Transparent	52,1%	44,8%
	Puțin transparent	10,7%	24,5%
	Deloc transparent	6,7%	3,1%
	NȘ/NR	11,9%	7,8%

Q.7 Cum apreciați nivelul de transparență a următoarelor instituții?		Control	De bază
3. Centru medicilor de familie	Foarte transparent	9,4%	17,6%
	Transparent	48,1%	40,1%
	Puțin transparent	21,4%	32,8%
	Deloc transparent	14,4%	6,2%
	NȘ/NR	6,8%	3,3%
4. Poliția din localitate	Foarte transparent	13,4%	12,4%
	Transparent	52,6%	35,5%
	Puțin transparent	15,6%	33,2%
	Deloc transparent	12,8%	7,2%
	NȘ/NR	5,6%	11,7%
5. Asistența socială	Foarte transparent	12,8%	12,3%
	Transparent	37,2%	34,5%
	Puțin transparent	19,6%	26,6%
	Deloc transparent	8,0%	11,4%
	NȘ/NR	22,5%	15,2%
6. ONG-urile din localitate	Foarte transparent	10,4%	11,5%
	Transparent	22,2%	25,5%
	Puțin transparent	17,0%	24,0%
	Deloc transparent	14,2%	10,1%
	NȘ/NR	36,2%	28,8%

Q.8 Care sunt sursele dumneavoastră de informare cu privire la activitatea Poliției din localitatea Dvs.?	Control	De bază
Mass media (TV, Radio, ziare)	50,0%	54,9%
Portalurile web (site-uri de știri)	23,6%	22,9%
Pagina web a Poliției	4,6%	9,9%
Facebook al sectorului de Poliție din localitate	15,5%	14,3%
Experiența personală/ contact cu Poliția	8,2%	11,9%
Informația publică de pe panourile sediilor Poliției	6,9%	10,3%
Familia	13,3%	8,6%
Prieteni, colegii	31,4%	22,4%
Nu mă interesează activitatea poliției	4,4%	10,8%
Alte surse _____	0,0%	0,0%
NȘ/NR	3,8%	3,2%

Q.9 Spuneți-mi vă rog dacă cunoașteți Polițistul de sector din localitatea Dvs.?		Control	De bază
	Îl cunosc personal	27,5%	28,0%
	Doar am auzit despre el	17,1%	23,7%
	Nu cunosc	55,0%	43,6%
	NȘ/NR	0,5%	4,7%

Q.10 Cunoașteți unde este sectorul de poliție unde vă puteți adresa Dvs. ?		Control	De bază
	Da	96,5%	97,6%
	Nu	3,5%	2,4%
	NȘ/NR	0,0%	0,0%

Q.11 Cum apreciați amplasarea postului de poliție?		Control	De bază
	Foarte accesibil	41,8%	34,1%
	Accesibil	54,6%	61,0%
	Greu de ajuns	2,1%	3,6%
	Foarte greu de ajuns	0,0%	0,4%
	NȘ/NR	1,4%	0,9%

Q.12 Cum apreciați condițiile din sediul poliției?		Control	De bază
	Foarte bune	12,9%	12,6%
	Bune	57,5%	56,3%
	Rele	0,6%	2,1%
	Foarte rele	3,9%	4,8%
	NȘ/NR	25,1%	24,3%

Q.13 Spuneți-mi vă rog, Poliția din localitatea Dvs. a desfășurat următoarele activități în ultimii 2 ani?		Control	De bază
1. Consultări dintre Poliție și locuitorii comunității (ex. întruniri cu populația)	Da, am participat/ am văzut	12,1%	15,8%
	Da am auzit, dar nu am participat	33,5%	29,4%
	Nu	37,5%	44,8%
	NȘ/NR	16,9%	10,0%
2. Acțiuni de asigurare a ordinii publice în cooperare cu cetățenii	Da, am participat/ am văzut	15,0%	20,3%
	Da am auzit, dar nu am participat	40,9%	34,3%
	Nu	31,8%	26,1%
	NȘ/NR	12,2%	19,2%
3. Acțiuni de comunicare (on-line, ziare, TV etc.)	Da, am participat/ am văzut	5,6%	13,4%
	Da am auzit, dar nu am participat	40,2%	43,3%
	Nu	35,5%	28,4%
	NȘ/NR	18,7%	14,9%
4. A consultat opinia locuitorilor despre cele mai importante acțiuni care trebuie întreprinse	Da, am participat/ am văzut	13,2%	8,6%
	Da am auzit, dar nu am participat	32,5%	35,7%
	Nu	33,1%	27,3%
	NȘ/NR	21,2%	28,4%
5. Au desfășurat acțiuni de încurajare a cetățenilor să raporteze dacă au fost victime ale infracțiunilor	Da, am participat/ am văzut	9,3%	18,9%
	Da am auzit, dar nu am participat	37,0%	36,6%
	Nu	33,2%	30,0%
	NȘ/NR	20,5%	14,5%

Q.13 Spuneți-mi vă rog, Poliția din localitatea Dvs. a desfășurat următoarele activități în ultimii 2 ani?		Control	De bază
6. Au desfășurat acțiuni de încurajare a cetățenilor să raporteze dacă au fost martori a unei infracțiuni	Da, am participat/ am văzut	10,3%	10,6%
	Da am auzit, dar nu am participat	25,1%	39,9%
	Nu	40,4%	34,7%
	NȘ/NR	24,2%	14,8%
7. Au instruit copiii din școli și grădinițe despre regulile de circulație și păstrarea ordinii publice	Da, am participat/ am văzut	27,4%	34,7%
	Da am auzit, dar nu am participat	55,3%	44,9%
	Nu	8,1%	10,2%
	NȘ/NR	9,2%	10,1%
8. Au desfășurat acțiuni pentru a explica importanța conlucrării cu Poliția în cazul când au fost martori a unor infracțiuni	Da, am participat/ am văzut	13,2%	18,9%
	Da am auzit, dar nu am participat	32,2%	36,4%
	Nu	34,0%	26,4%
	NȘ/NR	20,7%	18,3%

Q.14 Spuneți-mi vă rog dacă Dvs. personal ați acordat vreun oarecare ajutor Poliției din localitate pe parcursul ultimilor 2 ani?	Control	De bază
Da	16,0%	31,6%
Nu	83,5%	67,5%
NȘ/NR	0,5%	0,9%

Q.15 Spuneți-mi vă rog dacă ați dori pe viitor să conlucrați cu Poliția din localitate pentru a ridica nivelul de securitate al localității?	Control	De bază
Da	64,3%	81,3%
Nu	30,6%	15,8%
NȘ/NR	5,0%	2,9%

Q.16 Prin ce modalități v-ar fi mai comod să cooperați cu Poliția din localitate?	Control	De bază
Număr	89	107
Prin participarea la întruniri organizate în localitate de Poliție	23,9%	22,2%
Prin participarea la întruniri / ședințe cu Poliția	23,1%	31,1%
Prin telefon fix	21,0%	28,8%
Prin telefon Mobil	32,7%	35,2%
Prin aplicații internet (Viber, Skype, WhatsApp)	9,5%	8,2%
Rețele de socializare (odnoklassniki, facebook, instagram)	16,4%	13,0%
Altă metodă _____	6,2%	3,0%
NȘ/NR	6,7%	3,0%

Q.17 Din ce motive nu ați dori să cooperați cu Poliția din localitate?	Control	De bază
Număr	48	31
Poliția își îndeplinește atribuțiile fără ajutorul meu	23,1%	29,5%
Nu am încredere în Poliție	6,5%	8,4%

Nu știu cum aș putea să-i ajut	24,5%	7,1%
Nu vreau să fiu turnător (Стукачъ)	9,3%	2,2%
Nu cunosc cum aș putea lua legătura cu Polițiștii	1,3%	10,7%
Frica de agresiune din partea infractorilor	16,6%	9,0%
Frica de agresiune din partea Poliției	4,8%	0,0%
Alt motiv _____	9,4%	2,7%
Vârstă înaintată / starea de sănătate	9,6%	14,3%
NȘ/NR	5,5%	18,8%

Q.18 Spuneți-mi vă rog dacă Dvs. personal ați auzit vreodată despre termenul de Activitate Polițienească Comunitară?	Control	De bază
Da	18,2%	35,1%
Nu	75,0%	62,3%
NȘ/NR	6,8%	2,6%

Q.19 Dacă ați putea compara cu aproximativ doi ani în urmă, ați putea spune că Poliția la moment lucrează ...?	Control	De bază
Mult mai bine	5,6%	23,0%
Mai bine	60,9%	46,7%
Mai rău	11,0%	10,0%
Mult mai rău	1,5%	2,5%
NȘ/NR	20,9%	17,8%

Q.20 Menționați vă rog, ce anume s-a schimbat în bine?	Control	De bază
Au devenit mai atenți la ordinea publică	18,4%	19,4%
Pe trasee sunt mai puțini șoferi în stare de străinătate/ mai puține accidente	4,8%	5,2%
Informează mai mult	3,5%	2,8%
Reacționează mai rapid la chemări	8,3%	4,7%
Fura mai puțin	0,5%	0,0%
Criminalitatea a scăzut	10,2%	7,2%
Au devenit mai respectuoși	4,2%	5,4%
Colaborează cu populația mai mult	0,5%	0,0%
A crescut nivelul de profesionalism/ dotare tehnica si numărul polițiștilor	2,2%	5,6%
A crescut corupția	0,6%	0,0%
A scăzut numărul celor care consuma alcool / droguri	2,2%	0,5%
Patrulează mai des	11,9%	9,9%
Sunt influențați de politică	0,0%	1,0%
Au dispărut câinii vagabonzi	1,1%	0,0%
Menționați vă rog, ce anume s-a schimbat în rău?		
Nu sunt suficient de activi / efectivi / rapizi	4,5%	3,1%
Nu se observa activitatea politiei	0,0%	0,5%

Nu mai patrulează noaptea	2,9%	0,7%
Sa mărit numărul de accident	0,0%	1,0%
Sa mărit numărul cazurilor de huliganism / furturi	0,7%	2,8%
Sa comunice mai mult / mai clar cu cetățenii	3,7%	0,4%
Nu se ajung cadre	0,0%	1,0%
Nu s-a schimbat	7,0%	6,6%
NȘ/NR	31,3%	33,6%

Q.21 În opinia dumneavoastră, cum ar putea Poliția din localitate să-și îmbunătățească activitatea?	Control	De bază
Să nu ia mită	5,4%	2,8%
Să asigure anonimatul celor care declară o infracțiune	1,2%	0,0%
Mai multă comunicare / întâlniri cu cetățenii	8,5%	14,5%
Să patruleze mai mult	4,9%	4,8%
Să se îmbunătățească dotarea tehnică a polițiștilor	4,4%	8,1%
Să fie mai atenți și să lucreze mai bine	9,9%	10,6%
Să fie cinstiți	2,4%	5,3%
Să reacționeze mai rapid la chemări	8,9%	5,8%
Să le mărească salariul	2,2%	2,1%
Să fie mai profesioniști / mai tineri	0,7%	3,1%
Să facă lecții publice cu copii	3,1%	0,7%
Mai puțină muncă de birou	0,0%	2,4%
Nu sunt necesare îmbunătățiri	3,4%	4,6%
Nu știu	51,5%	39,5%

Anexa 2. Percepția și atitudinea polițiștilor

		Control	De bază
A 1. Cât de îngrijorat sunteți privitor la nivelul de infracționalitate din localitate (raion)?	Nu sunt îngrijorat	7,0%	14,5%
	Puțin îngrijorat	22,9%	27,3%
	Destul de îngrijorat	47,1%	33,1%
	Foarte îngrijorat	22,3%	22,1%
	NȘ/NR (Nu știu/Nu răspund)	0,6%	2,9%

		Control	De bază
A 2. Comparativ cu 2 ani în urmă, considerați că oamenii din localitatea/ sectorul unde activați sunt mai în siguranță?	Cu mult mai în siguranță	17,2%	19,2%
	Într-o oarecare măsură mai în siguranță	50,3%	44,2%
	La fel ca și acum 2 ani	21,7%	16,3%
	Într-o oarecare măsură mai puțină siguranță	7,0%	8,1%
	Cu mult mai puțin în siguranță	1,9%	7,0%
	NȘ/NR (Nu știu/Nu răspund)	1,9%	5,2%

		Control	De bază
A 3. Cum credeți, cine este responsabil de asigurarea securității în comunitate? Răspuns multiplu	Poliția	87,9%	85,5%
	Administrația publică locală (Primăria)	51,6%	44,8%
	Cetățenii	52,9%	44,8%
	Altceva (indicați) _____	0,6%	0,6%
	NȘ/NR (Nu știu/Nu răspund)	1,3%	2,3%

A 4. În ce măsură următoarele fapte (acțiuni) constituie o problemă pentru localitatea sau sectorul în care activați Dvs.?		Control	De bază
23. Violența în familie	În foarte mare măsură	7,0%	12,8%
	În mare măsură	47,8%	44,2%
	În mică măsură	36,9%	29,1%
	În foarte mică măsură	5,7%	9,9%
	NȘ/NR	2,5%	4,1%
24. Violența sexuală / Infracțiuni sexuale	În foarte mare măsură	3,8%	6,4%
	În mare măsură	15,9%	11,0%
	În mică măsură	32,5%	23,8%
	În foarte mică măsură	43,3%	50,6%
	NȘ/NR	4,5%	8,1%
25. Huliganism / violență în stradă	În foarte mare măsură	7,0%	8,7%
	În mare măsură	36,9%	33,7%
	În mică măsură	41,4%	36,0%
	În foarte mică măsură	11,5%	16,9%
	NȘ/NR	3,2%	4,7%
26. Furt din Instituțiile publice (Primărie, poștă, bise-rică)	În foarte mare măsură	3,8%	5,2%
	În mare măsură	18,5%	14,5%
	În mică măsură	34,4%	32,0%
	În foarte mică măsură	37,6%	38,4%
	NȘ/NR	5,7%	9,9%
27. Furt din locuințe	În foarte mare măsură	13,4%	19,8%
	În mare măsură	47,1%	42,4%
	În mică măsură	28,7%	24,4%
	În foarte mică măsură	7,0%	11,0%
	NȘ/NR	3,8%	2,3%
28. Furturi din bunurile gospodăriei	În foarte mare măsură	15,9%	15,7%
	În mare măsură	46,5%	43,0%
	În mică măsură	26,8%	26,2%
	În foarte mică măsură	8,3%	11,6%
	NȘ/NR	2,5%	3,5%
29. Furt de păsări	În foarte mare măsură	3,2%	5,8%
	În mare măsură	19,7%	19,8%
	În mică măsură	45,9%	38,4%
	În foarte mică măsură	28,0%	30,2%
	NȘ/NR	3,2%	5,8%

A 4. În ce măsură următoarele fapte (acțiuni) constituie o problemă pentru localitatea sau sectorul în care activați Dvs.?		Control	De bază
30. Furturi de animale	În foarte mare măsură	1,9%	4,1%
	În mare măsură	17,2%	15,7%
	În mică măsură	45,2%	37,2%
	În foarte mică măsură	32,5%	35,5%
	NȘ/NR	3,2%	7,6%
31. Furtul lucrurilor personale în transportul public	În foarte mare măsură	2,5%	6,4%
	În mare măsură	8,9%	15,1%
	În mică măsură	32,5%	31,4%
	În foarte mică măsură	49,7%	39,0%
	NȘ/NR	6,4%	8,1%
32. Furt din / de automobile	În foarte mare măsură	3,8%	4,1%
	În mare măsură	12,7%	16,3%
	În mică măsură	32,5%	33,7%
	În foarte mică măsură	45,9%	36,0%
	NȘ/NR	5,1%	9,9%
33. Numărul mare de dependenți de droguri	În foarte mare măsură	6,4%	12,8%
	În mare măsură	26,1%	29,7%
	În mică măsură	34,4%	26,2%
	În foarte mică măsură	29,3%	24,4%
	NȘ/NR	3,8%	7,0%
34. Numărul mare de dependenți de alcool	În foarte mare măsură	18,5%	26,7%
	În mare măsură	48,4%	41,3%
	În mică măsură	21,0%	18,0%
	În foarte mică măsură	8,9%	9,9%
	NȘ/NR	3,2%	4,1%
35. Implicarea minorilor în ilegalități	În foarte mare măsură	12,1%	12,8%
	În mare măsură	33,8%	32,0%
	În mică măsură	35,7%	28,5%
	În foarte mică măsură	14,6%	18,6%
	NȘ/NR	3,8%	8,1%
36. Folosirea ilegală a armelor de foc	În foarte mare măsură	4,5%	4,7%
	În mare măsură	8,9%	9,9%
	În mică măsură	26,8%	23,3%
	În foarte mică măsură	54,1%	53,5%
	NȘ/NR	5,7%	8,7%
37. Conducători auto în stare de ebrietate	În foarte mare măsură	17,2%	25,0%
	În mare măsură	40,1%	36,6%
	În mică măsură	28,0%	26,7%
	În foarte mică măsură	9,6%	7,0%
	NȘ/NR	5,1%	4,7%

A 4. În ce măsură următoarele fapte (acțiuni) constituie o problemă pentru localitatea sau sectorul în care activați Dvs.?		Control	De bază
38. Încălcarea regulilor de circulație / accidente rutiere	În foarte mare măsură	14,6%	20,3%
	În mare măsură	44,6%	43,6%
	În mică măsură	29,3%	20,3%
	În foarte mică măsură	8,3%	10,5%
	NȘ/NR	3,2%	5,2%
39. Tulburarea ordinii publice pe timp de seară / cântat / strigăte / gălăgie în stradă / gălăgie în locuințe vecine	În foarte mare măsură	8,9%	14,5%
	În mare măsură	26,8%	30,2%
	În mică măsură	42,7%	31,4%
	În foarte mică măsură	19,7%	19,8%
	NȘ/NR	1,9%	4,1%
40. Vandalism distrugerea, profanarea, plasarea semnelor/graffiti	În foarte mare măsură	1,9%	2,9%
	În mare măsură	9,6%	9,3%
	În mică măsură	24,2%	26,7%
	În foarte mică măsură	56,7%	52,9%
	NȘ/NR	7,6%	8,1%
41. Câinii vagabonzi	În foarte mare măsură	14,6%	22,7%
	În mare măsură	25,5%	28,5%
	În mică măsură	29,9%	23,3%
	În foarte mică măsură	23,6%	18,6%
	NȘ/NR	6,4%	7,0%
42. Gunoști neautorizate	În foarte mare măsură	10,8%	21,5%
	În mare măsură	20,4%	27,9%
	În mică măsură	42,0%	24,4%
	În foarte mică măsură	18,5%	18,6%
	NȘ/NR	8,3%	7,6%
43. Numărul mare de cerșetori	În foarte mare măsură	3,8%	3,5%
	În mare măsură	12,7%	14,5%
	În mică măsură	33,8%	29,1%
	În foarte mică măsură	43,3%	43,6%
	NȘ/NR	6,4%	9,3%
44. Numărul mare de vagabonzi	În foarte mare măsură	1,3%	4,7%
	În mare măsură	9,6%	9,3%
	În mică măsură	24,2%	30,2%
	În foarte mică măsură	56,1%	45,3%
	NȘ/NR	8,9%	10,5%

		Control	De bază
A 5. Cât de des cetățenii ajută Poliția să-și îndeplinească îndatoririle?	Foarte des	5,1%	7,0%
	Destul de des	19,7%	27,3%
	Din când în când	47,8%	47,1%
	Destul de rar	26,1%	16,3%
	Niciodată	0,6%	0,6%
	NȘ/NR (Nu știu/Nu răspund)	0,6%	1,7%

		Control	De bază
A 6. Cât de des Dvs. personal aveți nevoie de ajutorul cetățenilor în activitatea Dvs.?	Foarte des	18,5%	23,8%
	Destul de des	47,8%	47,7%
	Din când în când	24,2%	20,3%
	Destul de rar	7,0%	5,8%
	Niciodată	0,6%	2,3%
	NȘ/NR (Nu știu/Nu răspund)	1,9%	0,0%

		Control	De bază
A 7. Cum credeți, cât este de important pentru activitatea Dvs. să aveți suport din partea locuitorilor din comunitate?	Foarte important	58,6%	67,4%
	Destul de important	36,3%	25,6%
	Puțin important	4,5%	5,8%
	Nu este deloc important	0,0%	0,6%
	NȘ/NR (Nu știu/Nu răspund)	0,6%	0,6%

		Control	De bază
A 8. Din ce motive considerați că o bună parte din cetățeni nu doresc să colaboreze cu poliția?	Poliția poate să-și îndeplinească atribuțiile fără ajutorul populației	6,4%	7,0%
	Nu au încredere în Poliție	32,5%	33,1%
	Nu știu cum ar putea să ajute	23,6%	23,3%
	Nu vor să fie turnători (Стукачъ)	73,2%	81,4%
	Nu cunosc cum ar putea lua legătura cu Polițiștii	1,3%	1,7%
	Frica de agresiune din partea infractorilor	59,9%	51,2%
	Frica de agresiune din partea Poliției	1,3%	1,7%
	Alt motiv _____	5,1%	6,4%
	NȘ/NR (Nu știu/Nu răspund)	1,9%	1,2%

A 9. Vă rugăm să vă expuneți referitor la cât de des se întâmplă să exercitați următoarele tipuri de activități ale Poliției?		Control	De bază
1. Întreprindeți consultări între Poliție și locuitorii comunității (ex. întruniri cu populația)	Foarte des	16,6%	16,9%
	Des	52,9%	55,8%
	Rar	18,5%	11,0%
	Foarte rar	6,4%	7,0%
	NȘ/NR	5,7%	9,3%
2. Întreprindeți acțiuni de asigurare a ordinii publice în cooperare cu cetățenii	Foarte des	11,5%	15,1%
	Des	47,8%	49,4%
	Rar	23,6%	17,4%
	Foarte rar	14,6%	10,5%
	NȘ/NR	2,5%	7,6%
3. Întreprindeți acțiuni de comunicare prin mijloace de comunicare în masă	Foarte des	6,4%	6,4%
	Des	29,9%	30,8%
	Rar	37,6%	30,2%
	Foarte rar	18,5%	16,9%
	NȘ/NR	7,6%	15,7%

A 9. Vă rugăm să vă expuneți referitor la cât de des se întâmplă să exercitați următoarele tipuri de activități ale Poliției?		Control	De bază
4. Consultați opinia locuitorilor despre cele mai importante acțiuni care trebuie întreprinse	Foarte des	11,5%	12,8%
	Des	51,0%	54,1%
	Rar	26,8%	14,5%
	Foarte rar	5,7%	9,3%
	NȘ/NR	5,1%	9,3%
5. Încurajați cetățenii să raporteze dacă au fost victime ale infracțiunilor	Foarte des	37,6%	37,8%
	Des	47,1%	47,7%
	Rar	9,6%	4,7%
	Foarte rar	2,5%	4,7%
	NȘ/NR	3,2%	5,2%
6. Încurajați cetățenii să raporteze dacă au fost martori ai unei infracțiuni	Foarte des	38,9%	39,5%
	Des	36,9%	36,0%
	Rar	12,1%	11,0%
	Foarte rar	4,5%	5,8%
	NȘ/NR	7,6%	7,6%
7. Instruiți copiii din școli și grădinițe despre regulile de circulație și păstrarea ordinii publice	Foarte des	36,3%	34,9%
	Des	42,7%	44,8%
	Rar	12,1%	7,6%
	Foarte rar	5,1%	5,2%
	NȘ/NR	3,8%	7,6%
8. Dezvoltați spiritul responsabilității civice la cetățeni / explicați importanța conlucrării cu Poliția în cazul când au fost martori a unor infracțiuni	Foarte des	32,5%	29,7%
	Des	51,0%	52,3%
	Rar	9,6%	8,7%
	Foarte rar	2,5%	2,9%
	NȘ/NR	4,5%	6,4%

A 10. Cum apreciați nivelul de transparență în activitatea următoarelor instituții?		Control	De bază
1. Primăria	Foarte transparent	10,2%	10,5%
	Transparent	54,1%	48,3%
	Puțin transparent	29,3%	26,2%
	Deloc transparent	5,1%	10,5%
	NȘ/NR	1,3%	4,7%
2. Școala	Foarte transparent	16,6%	15,1%
	Transparent	59,2%	56,4%
	Puțin transparent	20,4%	22,1%
	Deloc transparent	2,5%	2,9%
	NȘ/NR	1,3%	3,5%
3. Centru medicilor de familie	Foarte transparent	7,0%	9,3%
	Transparent	42,0%	34,9%
	Puțin transparent	38,9%	38,4%
	Deloc transparent	10,8%	14,0%
	NȘ/NR	1,3%	3,5%

A 10. Cum apreciați nivelul de transparență în activitatea următoarelor instituții?		Control	De bază
4. Poliția din localitate	Foarte transparent	32,5%	29,7%
	Transparent	55,4%	52,3%
	Puțin transparent	7,6%	13,4%
	Deloc transparent	2,5%	0,6%
	NȘ/NR	1,9%	4,1%
5. Asistența socială	Foarte transparent	14,6%	9,9%
	Transparent	44,6%	43,0%
	Puțin transparent	31,2%	36,0%
	Deloc transparent	7,0%	6,4%
	NȘ/NR	2,5%	4,7%
6. ONG-urile din localitate	Foarte transparent	7,6%	7,0%
	Transparent	35,0%	25,0%
	Puțin transparent	31,2%	34,3%
	Deloc transparent	11,5%	13,4%
	NȘ/NR	14,6%	20,3%

		Control	De bază
A 11. În opinia Dvs, din ce surse se informează populația cu privire la activitatea Poliției din localitatea Dvs.?	Mass media (TV, Radio, ziare)	66,9%	67,4%
	Portalurile web (site-uri de știri)	40,8%	42,4%
	Pagina web a Poliției	34,4%	47,7%
	Facebook al sectorului de Poliție din localitate	36,3%	35,5%
	Experiența personală/ contact cu Poliția	33,8%	30,2%
	Informația publică de pe panourile sediilor Poliției	28,0%	25,0%
	Familia	6,4%	7,6%
	Prieteni, colegii	18,5%	24,4%
	Nu îi interesează activitatea poliției	1,9%	4,7%
	Alte surse _____	1,3%	0,6%
	NȘ/NR (Nu știu/Nu răspund)	0,6%	0,6%

		Control	De bază
A 12. Care sunt, după părerea Dvs., problemele majore cu care se confruntă sectorul de poliție unde activați Dvs.?	Insuficiența de personal	74,5%	70,3%
	Dotarea tehnică insuficientă	42,7%	50,6%
	Nivel profesional scăzut	26,1%	22,1%
	O transparență scăzută	4,5%	6,4%
	Corupție (bani, trafic de influență, cadouri, abuz de serviciu)	5,7%	2,9%
	Lipsa de încredere în Poliție din partea populației	28,7%	23,8%
	Lipsa de respect din partea populației	30,6%	29,7%
	Salariu mic	79,6%	81,4%
	Nivel de educație scăzut al personalului Poliției	15,9%	15,1%
	Birocrație	29,9%	25,0%
	Lipsa dorinței de a proteja oamenii simpli	2,5%	5,8%

	Legături cu lumea interlopă, mafia	0,6%	0,6%
	Implicarea politicianului în activitatea Poliției / Poliția este dirijată/controlată politic	15,9%	18,6%
	Poliția este implicată în activități ce nu-i revin conform competențelor	25,5%	36,6%
	Alte probleme	7,6%	7,6%
	Nu există probleme	0,6%	1,2%
	NȘ/NR (Nu știu/Nu răspund)	1,9%	1,7%

A 13. În ce măsură credeți că fiecare din afirmațiile de mai jos descriu noțiunea de "Activitate Polițienească comunitară"?		Control	De bază
Activitatea Poliției este în subordinea APL	Foarte mult	1,9%	8,7%
	Mult	22,3%	15,7%
	Puțin	28,0%	20,9%
	Deloc	24,2%	27,9%
	NȘ/NR	23,6%	26,7%
Împuternicirea Poliției și comunității de a activa în comun	Foarte mult	42,7%	46,5%
	Mult	40,1%	36,6%
	Puțin	7,6%	7,6%
	Deloc	0,6%	1,2%
	NȘ/NR	8,9%	8,1%
Poliția comunitară este o subdiviziune nouă care trebuie să apară	Foarte mult	19,1%	15,7%
	Mult	22,9%	20,9%
	Puțin	15,9%	16,3%
	Deloc	14,0%	16,3%
	NȘ/NR	28,0%	30,8%

		Control	De bază
A 14. În ultimii 2 ani, ați participat la activități de instruire privind activitatea polițienească comunitară?	Da	42,0%	58,7%
	Nu	53,5%	35,5%
	NȘ/NR (Nu știu/Nu răspund)	4,5%	5,8%

A 15. În ultimii 2 ani, ați participat în localitatea Dvs. la următoarele activități pentru promovarea activității polițienești comunitare?		Control	De bază
1. Campanii publice	Da	26,8%	38,4%
	Nu	73,2%	61,6%
2. Participarea la emisiuni radio locale (cu informație despre activitatea polițienească comunitară)	Da	5,1%	8,7%
	Nu	94,9%	91,3%
3. Participarea la emisiuni TV locale (cu informație despre activitatea polițienească comunitară)	Da	3,2%	4,7%
	Nu	96,8%	95,3%

		Control	De bază
A 16. Cum credeți Dvs., Poliția Comunitară are drept scop:	Crearea unor condiții mai bune de muncă	24,8%	25,6%
	Schimbarea modalității de lucru a ofițerilor de sector	31,8%	37,8%
	Dotarea tehnică și materială conform standardelor internaționale ale sectoarelor de Poliție	28,0%	19,2%
	Abilitarea Poliției și comunității de a rezolva probleme în comun	65,0%	64,5%
	Crearea unui serviciu (subdiviziuni) Polițienesc nou	15,3%	12,8%
	Altceva _____	2,5%	3,5%
	NȘ/NR (Nu știu/Nu răspund)	5,1%	4,7%

A 17. Cum ați aprecia ...?		Control	De bază
1. Condițiile de muncă din sediul sectorului de poliție	Foarte bune	10,2%	12,2%
	Bune	42,7%	27,3%
	Acceptabile	29,3%	33,7%
	Rele	10,2%	19,2%
	Foarte rele	3,8%	5,2%
	NȘ/NR	3,8%	2,3%
2. Dotarea tehnică (calculatoare, imprimantă, scanner, computer etc)	Foarte bune	6,4%	6,4%
	Bune	33,1%	23,8%
	Acceptabile	38,9%	36,6%
	Rele	13,4%	22,7%
	Foarte rele	3,8%	5,8%
	NȘ/NR	4,5%	4,7%
3. Dotarea cu mijloace speciale (echipament, armă etc)	Foarte bune	3,8%	4,7%
	Bune	31,8%	16,3%
	Acceptabile	36,3%	33,7%
	Rele	19,1%	30,2%
	Foarte rele	3,8%	11,0%
	NȘ/NR	5,1%	4,1%
4. Condițiile din spațiile de așteptare pentru populație (amenajarea sălilor)	Foarte bune	4,5%	4,1%
	Bune	24,8%	17,4%
	Acceptabile	40,8%	40,1%
	Rele	18,5%	25,6%
	Foarte rele	5,7%	5,2%
	NȘ/NR	5,7%	7,6%
5. Spațiile pentru desfășurarea ședințelor	Foarte bune	11,5%	6,4%
	Bune	36,3%	26,2%
	Acceptabile	35,0%	37,2%
	Rele	5,7%	19,2%
	Foarte rele	5,1%	4,7%
	NȘ/NR	6,4%	6,4%

		Control	De bază
A 18. Cum apreciați amplasarea postului de poliție în care Dvs activați?	Foarte accesibil (alături de alte instituții publice)	40,1%	40,1%
	Accesibil	51,0%	50,6%
	Greu de ajuns	4,5%	2,3%
	Foarte greu de ajuns	1,9%	1,2%
	NȘ/NR (Nu știu/Nu răspund)	2,5%	5,8%

A 19. Apreciați vă rog pe o scală de la 1 la 10 (unde 1 înseamnă că situația s-a înrăutățit foarte mult, 5 - neschimbat, iar 10 – s-a îmbunătățit foarte mult) în ce măsură s-au îmbunătățit următoarele aspecte în ultimii 2 ani?		s-a înrăutățit foarte mult	2	3	4	Neschimbat	6	7	8	9	s-a îmbunătățit foarte mult	NȘ/NR
1. Dotarea cu echipament tehnic/performant (autoturism)	Control	3,8%	1,9%	1,9%	2,5%	20,4%	12,7%	8,3%	11,5%	13,4%	19,1%	4,5%
	De bază	6,4%	3,5%	3,5%	2,3%	16,3%	7,6%	15,7%	13,4%	8,7%	17,4%	5,2%
2. Starea sediului sectorului de poliție	Control	1,9%	4,5%	3,8%	1,9%	21,0%	8,9%	8,3%	8,9%	10,2%	24,8%	5,7%
	De bază	5,8%	3,5%	5,2%	4,7%	20,9%	7,6%	11,6%	8,7%	8,7%	16,3%	7,0%
3. Implicarea locuitorilor în activitățile de cooperare și conlucrări cu Poliția	Control	3,2%	4,5%	6,4%	6,4%	32,5%	14,6%	10,2%	9,6%	3,8%	4,5%	4,5%
	De bază	2,3%	2,9%	6,4%	2,3%	27,9%	12,2%	13,4%	11,6%	8,1%	4,1%	8,7%
4. Atitudinea oamenilor față de Poliție	Control	2,5%	5,1%	3,8%	9,6%	36,9%	8,9%	11,5%	10,2%	1,9%	5,1%	4,5%
	De bază	4,1%	4,7%	4,1%	4,7%	23,8%	8,7%	12,8%	16,9%	7,6%	4,7%	8,1%

A 20. Notați vă rog, ce îmbunătățiri ar mai fi necesare pentru a vă putea îndeplini activitatea fără probleme?		Control	De bază
1. Reparația sediului	Da	40,8%	64,0%
	Nu	34,4%	16,3%
	NȘ/NR	24,8%	19,8%
2. Amenajarea sălilor pentru audiența cetățenilor	Da	46,5%	56,4%
	Nu	29,9%	18,6%
	NȘ/NR	23,6%	25,0%

3. Dotare cu tehnică de calcul (calculator, imprimanta, xerox, scanner etc.)	Da	63,7%	73,8%
	Nu	24,2%	9,9%
	NȘ/NR	12,1%	16,3%
4. Dotare cu mijloace de transport	Da	68,8%	64,0%
	Nu	16,6%	15,7%
	NȘ/NR	14,6%	20,3%
5. Dotare cu mijloace tehnice speciale (echipament, armă etc.)	Da	60,5%	62,8%
	Nu	21,0%	16,3%
	NȘ/NR	18,5%	20,9%

Anexa 3. Indicatori de monitorizare în baza Conceptului activității polițienești comunitare

Nr.	Indicatori de monitorizare	Referință raport
1	Nivelul de încredere al cetățenilor în poliție	realizat, capitolul 3 (3.1)
2	Nivelul de siguranță în spațiul public	parțial realizat, capitolul 1 (1.1)
3	Disponibilitatea populației de a oferi suport poliției	realizat, capitolul 3 (3.3)
4	Notorietatea polițistului de sector (cunoaște da/ nu)	parțial realizat, capitolul 3 (3.2)
5	Prioritățile de intervenție în asigurarea securității comunitare	parțial realizat, capitolul 1 (1.1)
6	Nivelul de cunoaștere a îngrijorărilor comunității privind securitatea în localitate	parțial realizat, capitolul 1 (1.1)
7	Nivelul de transparență	nerealizat, capitolul 2 (2.4)
8	Prezența în spațiul public (Nr. anual al întâlnirilor cu cetățenii; Emisiuni media la care au participat; Forme on-line de comunicare, nr. de utilizatori etc. Nivelul de informare și utilizare a acestora de către populație.)	parțial realizat, capitolul 2 (2.4)
9	Respectarea principiului diversității în cadrul poliției	parțial realizat, capitolul 2 (2.1)
10	Este sau nu poziția de consilier în relațiile cu publicul	parțial realizat, capitolul 2 (2.4)
11	Este sau nu structură de participare (consilii de participare, consilii de prevenire, consilii de cooperare, adunare de ordine și siguranță publică, etc.) (analiză plan de acțiune/strategie)	realizat în sectoarele pilotate, capitolul 5
12	Domeniile de cooperare	parțial realizat, capitolul 4
13	Rezultate ale cooperării	parțial realizat, capitolul 4
14	Rata infracționalității pe diferite tipuri de infracțiuni pentru perioada monitorizată	parțial realizat, capitolul 1 (1.1)
15	Amplasarea posturilor de poliție (Sedii amplasate în locurile ușor accesibile, lângă drumurile principale din localitate, aflate în preajma zonelor cu prezență majoră a populației și serviciilor publice locale).	realizat, capitolul 3 (3.2)

Anexa 4. **Indicatori monitorizați în baza PLANULUI DE ACȚIUNI pentru anii 2018-2020 privind activitatea polițienească comunitară**

Nr.	Acțiune	Subacțiune	Indicatorii de performanță	Indicatorii de monitorizare	Gradul de realizare/ sursa
1	Pilotarea activității polițienești comunitare în 5 sectoare de poliție	Instruirea angajaților din sectoarele de poliție selectate	Cel puțin 30% din numărul angajaților sectoarelor de poliție-pilot instruiți	Nr. angajaților sectoarelor de poliție-pilot instruiți	parțial realizat, capitolul 2 (2.1)
2	Pregătirea personalului implicat în implementarea activității polițienești comunitare	Cunoașterea comunităților pilotate pe criterii de vulnerabilitate	Datele colectate pe criterii de sex, vârstă, etnie, limbă, religie, dizabilitate etc.	Prezentarea datelor pe criterii de vulnerabilitate: criterii de sex, vârstă, etnie, limbă, religie, dizabilitate	nerealizat, capitolul 2 (2.3)
			Numărul activităților desfășurate având ca beneficiari categorii de persoane identificate după criteriile de vulnerabilitate	Numărul activităților desfășurate având ca beneficiari categorii de persoane identificate după criteriile de vulnerabilitate	parțial realizat, capitolul 3 (3.4)
3	Organizarea activității de prevenire a criminalității în conformitate cu riscurile și tendințele acesteia	Evaluarea anuală a criminalității și a tendințelor acesteia la nivel local	Rapoarte de evaluare elaborate și analizate în comunitățile locale	Rapoarte de evaluare elaborate și analizate în comunitățile locale	realizat, capitolul 3 (3.4)
		Organizarea activităților de prevenire a criminalității adaptate la specificul local	Numărul activităților de prevenire organizate	Numărul activităților de prevenire organizate	parțial realizat, capitolul 4
4	Îmbunătățirea condițiilor de acces al cetățenilor la sectoarele de poliție	Identificarea sectoarelor de poliție ce urmează a fi modernizate	Raport de evaluare privind statutul juridic al sectoarelor de poliție aprobat	Nr. unităților modernizate	parțial realizat, capitolul 2 (2.1)
			Lista anuală a minimumului de sectoare de poliție selectate pentru modernizare aprobată	Activități de modernizare	
		Monitorizarea procesului de realizare a lucrărilor de reparație și modernizare a sediilor sectoarelor de poliție	Rapoarte de evaluare anuală privind stadiul implementării și propuneri privind perioada următoare	Nivelul de îmbunătățire a amenajării sediilor	realizat în sectoarele pilotate, capitolul 2 (2.1)
				Gradul de satisfacție a polițiștilor privind condițiile de muncă din sediile	nerealizat capitolul 2 (2.1)
				Nivelul de satisfacție a populației privind condițiile din sediile sectoarelor de poliție	parțial realizat, capitolul 2 (2.1)

Nr.	Acțiune	Subacțiune	Indicatorii de performanță	Indicatorii de monitorizare	Gradul de realizare/ sursa
		Determinarea necesităților de creare a condițiilor optime de acordare a serviciilor polițienești cetățenilor conform celor mai bune practice internaționale în domeniu	Rapoarte de necesități elaborate	Necesități formulate privind îmbunătățirea condițiilor de acordare a serviciilor	realizat, capitolul 2 (2.2)
		Completarea acțiunilor de creare a condițiilor optime de acordare a serviciilor polițienești cetățenilor conform celor mai bune practice internaționale în domeniu demarate în anii precedenți	Toate sectoarele de poliție asigurate cu mijloace de transport	Existența mijloacelor de transport funcționale	realizat, capitolul 2 (2.1)
			203 sectoare de poliție asigurate cu tehnică de calcul și mijloace periferice	Dotarea cu tehnică de calcul și mijloace periferice	realizat în sectoarele pilotate, capitolul 2 (2.1)
			Cel puțin 75% din polițiștii de sector asigurați cu mijloace speciale	Nivelul de asigurare cu mijloace speciale	realizat, capitolul 2 (2.1)
5	Promovarea pentru publicul larg a activității polițienești comunitare de către inspectoratele de poliție teritoriale	Organizarea și desfășurarea activității de informare despre activitatea polițienească comunitară	Cel puțin câte o campanie publică de promovare a activității polițienești comunitare desfășurată de fiecare din cele 42 de inspectorate de poliție teritoriale	Nr. de campanii publice de promovare a activității polițienești comunitare Tematicile campaniilor publice	realizat, capitolul 3 (3.4)
			Cel puțin 2 comunicate informative despre activitatea polițienească comunitară plasate pe paginile din rețele socializare ale inspectoratelor de poliție teritoriale	Nr. de comunicate informative despre activitatea polițienească comunitară plasate pe paginile din rețele socializare ale inspectoratelor de poliție teritoriale	realizat în sectoarele pilotate, capitolul 2 (2.4)
			Participarea la cel puțin o emisiune radio sau TV local a conducerii inspectoratelor de poliție teritoriale cu informație despre activitatea polițienească comunitară	Nr. de prezențe mediatice a conducerii inspectoratelor de poliție teritoriale cu informație despre activitatea polițienească comunitară	parțial realizat, capitolul 3 (3.4)
6		Realizarea parteneriatelor cu comunitatea (organizațiile neguvernamentale, autoritățile administrației publice locale etc.) pentru crearea unui mediu sigur	Numărul de acorduri de cooperare încheiate	Numărul de acorduri de cooperare încheiate	parțial realizat, capitolul 4 (4.6)

Anexa 5. **Total infracțiuni, primele 9 luni ale anilor 2018 și 2019**

Anul	De bază			Control		
	Sângerei	Anenii Noi	Comrat	Fălești	Telenești	Ceadâr-Lunga
2018	327	403	447	304	282	423
2019	307	379	337	306	296	327
diferență %	-6,12	-5,96	-24,6	0,66	4,96	-22,7

Sursa: IGP